

NOVI TEDNIK

Številka 1 • leto XXXVII • cena 10 din

Celje, 6. januarja 1983

NOVI TEDNIK JE GLASILO OBČINSKIH ORGANIZACIJ SZDL CELJE, LAŠKO, MOZIRJE, SLOVENSKE KONJICE, ŠENTJUR, ŠMARJE PRI JELŠAH IN ŽALEC

Tudi za raziskovalno delo je pamet boljša kot žamet

Za okroglo-mizo Novega tednika je stekel pogovor o težavah pri uveljavljanju razvojno-raziskovalne dejavnosti. Stran 3

Nova prelomnica v kulturi Konjčanov

Kljub razvitemu ljubiteljskemu pravega kulturnega življenja v Slovenskih Konjicah ni bilo. Zdaj imajo lep kulturni dom in bolje bo. Stran 8

Čreplj za srečo je bilo preveč

Medtem ko je večina zadnje dni starega leta počivala, so se miličniki pošteno spotili. Pregloboko so mnogi gledali v kozarce. Stran 15.

Za mlade in druge med počitnicami

Zveza telesnokulturnih organizacij občine Celje je pripravila obširen program najrazličnejših aktivnosti za mlade, ki bodo v prvi polovici januarja na šolskih počitnicah. Program je pester in

obširen, za izpolnitev pa je potreben samo sneg.

Pripravljene programe so poslali osnovnim in srednjim šolam, delovnim organizacijam in krajevnim skupnostim.

DRSANJE v Mestnem parku bo možno od 10. do 14. januarja, od 17. do 21. januarja in od 24. do 28. januarja, vedno od 10. do 11.30. ure. V teh rokih je drsanje brezplačno!

Zanimivo bo tudi v hali Golovec!

KOPANJE v pokritem bazenu bo od 10. do 14. januarja, od 17. do 21. januarja in od 24. do 28. januarja vsak dan od 11. do 14. ure.

KEGLJISČE je samo za mladino srednjih šol od 10. do 28. januarja vsak ponedeljek, sredo in petek od 9. do 11. ure.

V **DVORANI IN AVLI** hali Golovec bo v istih datumskih in časovnih terminih kot pri kopanju možno igrati mali nogomet, košarko, basket, odbojko in namizni tenis.

V vse prostore je v teh terminih vstop prost!

Pripravljen je tudi program smučarskih tečajev za mladino, vendar je izvedba odvisna od tega, ali bo slednjič le zapadel sneg.

TV

Celjska porodnišnica skoraj presenetila z dvojčicama

Ekipa NT – RC skupaj s Trgovskim podjetjem MODA Celje že desetič čestitala materi, ki je v Novem letu prva povila

Tokrat na zbornem mestu pred vhod v celjsko porodnišnico na vso srečo nisem prišel zadnji kot že nekaj let, temveč prvi. Dobrih petnajst minut pred deveto 3. januarja 83 (dogovorjeni smo bili za točno deveto!) sem že bil pred glavnim vhodom. Dežurni je ljubezljivo povprašal porodniški del, če je kdo od »celjskega« žele tam (pa ga ni bilo!), nato pa smo se zapletli v pogovor.

Najprej srečno, stisk roke skozi majhno okence vstopne vratarne. Šopek za mamico, ki je prva rodila v letošnjem letu, položimo na polico. Ob pogledovanju na vse strani, od koder sem pričakoval še ostale člane noveletne posadke, je tekel pogovor o drugih stvareh. Dežurni ljubezljivo odgo-

varja, da je bilo najhuje v četrtek, petek... torej oba zadnja dneva lanskega leta. Vhodna rampa je bila domala vseskozi dvignjena, saj so na nezgodni oddelek kot po tekočem traku, vozili tiste, ki so pričakovanje Novega leta vzeli preveč veseljaško! Bili so takšni, močno pod vplivom alkohola, drugi, zadeti od drugačnih udarcev. Drugače pa na vso srečo ni bilo kaj hujšega!

Nekaj minut pred 9. uro se je pripeljal direktor Trgovskega podjetja MODA, Milan Medvešek, takoj za njim preostala člana večletne posadke-propagandist pri NT – RC Valter Leben in predsednik Občinske konference SZDL Celje Drago Medved (prej naš novinar in urednik). Kompletni

smo, gremo naprej!

Izmenjamo nekaj misli o novoletnem slavlju ter kako prijetno je, da tako, vsako leto, dobimo skupaj.

Smo pred vhodom v porodnišnico. Dobimo prve informacije:

Letošnji prvi porod je bil »še« ob 3.47 na jutra novega leta dan, kar je malce pozno, če vemo, da prav Celjani slavimo po »državnem« rekordu, ko je leta 1981 rodila Štefanija Žnidarec sina Damirja točno MINUTO po rojstvu Novega leta!

Letos bi skoraj prišlo do novega rekorda, ki bi ga pomenilo rojstvo dvojčic. Vendar ne: prva je letos rodila Marjana Savinek sina Arneja!

Podrobneje na 6. strani!

Podaljšana proga za delavski vlak – vozovnice tudi v Štorah

Celjski železničarji so na pobudo krajevnih skupnosti Smartno ob Paki podaljšali progo dodatnega, takoimenovanega delavskega vlaka na progi Celje-Ti-tovo Velenje. Vlak sedaj odpelje iz Smartnega ob 7.12. uri, iz Polzele – tako kot prej – ob 7.20. uri, na celjsko železniško postajo pa prispe ob 7.42. uri. Vlak tudi popoldan pelje do Smartnega ob Paki (prejsamo do Polzele), za podaljšanje te dodatne proge pa so se železničarji odločili ob zagotovilu tamkajšnje krajevnih skupnosti, da se bo na njem ob vsakem delavniku peljalo približno 25 občanov iz tega kraja.

V tem tednu je začela ponovno delati tudi potniška blagajna na železniški postaji v Štorah. Ob prepolnih avtobusih se je namreč vse več krajanov odločalo za prevoz v Celje z vlakom, vozne karte pa so morali kupovati kar na vlaku.

SS

Kraigherjeva nagrada za Š. Nemeša in I. Žagarja

V torek je bila v Ljubljani slovesnost, na kateri so podelili 5 nagrad Borisa Kraigherja. Prejela sta jih tudi dva gospodarstvenika s celjskega območja: Štefan Nemeš, direktor Cometa iz Zreč za dosežke v letih 1971–1982 in direktor prebolske tekstilne tovarne Ivan Žagar za dosežke v letih 1976–1982. V teh letih je bil delež obeh gospodarstvenikov v njunem okolju ogrožen, kar se najbolj odraža na izjemnih gospodarskih dosežkih obeh delovnih organizacij. Čestitkam se pridružuje tudi naše uredništvo.

Kljub pomanjkanju snega je bila smuka ugodna

Z vseh višjehorskih smučišč na Celjskem poročajo, da je bila smuka, kljub pomanjkanju snega prijetna. Še največ težav so imeli smučarji na Golteh, kjer je močan veter spihal sneg.

V SIS družbenih dejavnosti dogovorili prispevne stopnje

Skupna poraba bo porasla za 11,26 odstotka

Zmanjšati materialne stroške, izboljšati organizacijo dela in jo prilagoditi potrebam posameznih dejavnosti v novih finančnih okvirih, razvijati organizacijo dela tako, da bo čimveč dela opravljenega v rednem delovnem času, to so temeljni napotki, kako naj se obnašajo samoupravne interesne skupnosti 1983., če naj dosežejo osnovne resolucijske cilje. Ti pa so, da bodo svoje dejavnosti naravnali tako, da bodo maksimalno izkoristili skrčeno materialno podlago, izkoristili vse rezervne zmogljivosti – s kadrovskega, materialnega in organizacijskega vidika, tako v izvajalskih delovnih organizacijah kot v strokovnih službah

SIS.

Izhajajoč iz navedenih občinskih resolucijskih izhodišč za letošnje leto ter iz izhodišč republiške resolucije, so tudi celjske SIS s področja družbenih dejavnosti v zadnji dekadki prejšnjega meseca dokončno dogovorile plane in prispevne stopnje za delo v tem letu. Skupna poraba bo porasla, brez sredstev skupnosti pokojninsko invalidskega zavarovanja, za 11,26%. Sredstva za materialne stroške in amortizacijo bodo ostala na isti stopnji kot do sedaj, zmanjšala pa se bodo za nekaj več kot odstotek sredstva, namenjena za osebne dohodke (9,5), pogodbene in zakonske obveznosti, ter sredstva za sklade skupne porabe. Znatno se

bodo povečala sredstva solidarnosti, sredstva za skupni program in vzajemnost; za 10,9 odstotkov. Prispevne stopnje v okviru občinskih samoupravnih interesnih skupnosti so tudi že dogovorjene. Le ta se bodo na ravni občine zmanjšala za približno odstotek, medtem, ko se bodo na ravni republike zvišala za približno dva odstotka. Za stotinko se bo povečala prispevna stopnja za republiško kulturno skupnost in za skupnost otroškega varstva, ostalo pa gre na račun skupnosti pokojninsko invalidskega zavarovanja, zaradi prenosa obveznosti financiranja pravic nekaterih kategorij upokojencev iz republiškega proračuna na to skupnost.

Delegati o izobraževanju in OD

Na zadnji seji zborov Skupščine občine Slovenske Konjice v preteklem letu so delegati spregovorili o vzgoji in izobraževanju v osnovnih šolah občine Slovenske Konjice. V preteklih letih v občini niso pridobili le boljših prostorskih pogojev, pač pa so precej storili tudi pri dvigu kakovosti učnovzgojnega dela.

Gibanja osebnih dohodkov v devetih mesecih preteklega leta so bila v občini usklajena z usmeritvami Dogovora o razporejanju dohodka ali pa v skladu s programi za uskladitev, ki so jih v občini sprejeli ob polletju. Ponovno so opozorili vse organizacije združenega dela, da bo potrebno neupravičeno razporejena sredstva letos poračunati. MBP

Laško: konec leta v znaku resolucije

Občinski praznik bodo slavili v Radečah

Zadnjič v letu 1982 so delegati zborov skupščine občine Laško zasedli delegatska mesta na seji skupščine, ki je bila v torek.

Osrednja pozornost je bila osredotočena na glavni dokument o gospodarskem in družbenem razvoju občine Laško v letu 1983. Predlog resolucije o politiki izvajanja družbenega plana občine Laško za letošnje leto je sprejet, s tem pa so določene zahtevne naloge, ki čakajo združeno delo, delovne ljudi in občane v sleherni samoupravni organizaciji in skupnosti.

Od mnogih nalog je na prvem mestu izvoz, zlasti na konvertibilno področje. Ta se bo moral, ob izpolnitvi konkretnih obvez organizacij združenega dela, povečati za 30 odstotkov. Zahtevne

naloge čakajo tudi delavce oziroma organizacije združenega dela s področja kmetijstva, ki je tudi v srednjeročnem planu razvoja občine opredeljeno kot prednostno gospodarsko področje. Veliko moči in iznajdljivosti bo potrebno tudi za zagotovitev programov samoupravnih interesnih skupnosti, saj so sredstva za te namene omejena in se, v primerjavi s preteklim letom, smejo povečati le za 12 odstotkov.

Na dnevnem redu se je bil, med drugim, tudi osnutek dogovora o usklajevanju davčne politike. Glede na nekatere pripombe delegacij, bo razprava o osnutku tega dokumenta trajala še do 15. januarja.

Sprejet je bil tudi predlog družbenega dogovora o zagotavljanju sredstev za izdajo monografije »Kozjanski odred«, vendar s pridržkom, ki se tiče finančnih posledic oziroma stroškov, ki jih občina Laško, kot dopolnjevanja občina, ne bo mogla poravnati glede na obseg dovoljene proračunske porabe.

M. A.

Večji interes za delegatsko šolo

V Celju so se končno pokazali prvi rezultati boljše organizacije in vsebinske zasnovane »stalne šole za delegate«. Od maja lanskega leta do konca decembra je šola opravilo 507 delegatov. V delovnih organizacijah je bilo organiziranih 9 šol in sicer v Libeli (97 udeležencev), Klimi (30), SOZD Merx (50), delovni organizaciji Moda (22) in Ljubljanski banki (32). Preko 270 delegatov pa je poslušalo predavanja pri Delavski univerzi, kjer poteka »stalna šola za delegate« vsak teden od ponedeljka do srede.

VVE

Vonj po poljskem cvetju

Ko smo, za nekatere v najdaljši noči, o polnoči nazdravljali s sokom, vinom ali celo šampanjcem Novemu letu 1983, smo si bili enotni vsaj v tem, da ni treba biti preveč žalosten, pa čeprav resnično ni nobenih razlogov za nazdravljanje s šampanjcem.

Razmišljali pa smo takrat še takole: morda je kar prav, da se že znebimo tega starega leta, ki nas je vedno znova presenečalo z mnogimi stvarmi, za katere likovno podobno bi v glavnem lahko uporabljali bolj temne barve.

Kaj vse smo morali doživeti? Spomnimo se: Kosovska avantura, ki nas je stresla kot že dolgo ne nobena stvar od povojne graditve nove Jugoslavije, če seveda izvememo informbirojevsko tragedijo 1948. leta. Zunanji dolgovi so nas stisnili v jeklen objem, odgovornost nam je začela popuščati na vseh mogočih področjih, slaba turistična bera popotnikov in deviz nam ni navrgla denarcev za prazno državno blagajno; spet smo se morali sprijazniti z vrstami pred trgovskimi policami ali zaradi njih, s potrošniškimi mrzlicami zdaj za eno, zdaj za drugo stvar, in končno smo doživeli še dve nadvse imenitni stvari (iz repertoarja preteklosti!) – bencinske bone in pologe za prehod državne meje.

Vse skupaj je kar zajeten šop osata, ki bi mu po zgledu na film Vonj po poljskem cvetju, težko pripisovali prijeten vonj.

Poljsko cvetje je bilo v preteklem letu edino, ki nam je prijetno dišalo: to so bili plodovi našega kmetijstva! Le-to nas je v marsičem reševalo, da nam ni bilo še huje.

V Sloveniji smo v žetvi stoletja pobrali rekordno število pšeničnega zrnja, tudi sadna letina nam je s svojim štiriletnim kolobarjem obtežila veje in hladilnice, še vinogradnikom se je smejalo. Pa še bi lahko naštevali. Tudi na Celjskem bi bilo več zemeljskih plodov, če nas, žal, na pragu poletja ne bi obiskala toča in nam oklestila posevke ter pridelek.

Bilo pa je leto, ki je za nami, značilno še po nečem: to je bila množica kongresov, partijskih, sindikalnih in mladinskih in za zaključek še zvezni mladinski. Ali naj to razumemo kot nekakšno štafetno zadevo, da bi mladi rodovi prevzemali ne lahko dediščino morda že utrujene generacije? Ali, da se v prvih vrstah raznih prednostnih nalog najdejo tiste, s katerimi se bodo morali mladi zaradi sebe in vseh nas najbolj spoprijemati? Pronicljiv človek bi utegnil najti v obeh retoričnih vprašanjih dovolj soli za razmišljanje.

Lahko je biti dober v dobrih časih, smo pred kratkim zapisali v našem časniku. Dodamo lahko še, da je lahko biti potrpečljiv in strpen v dobrih časih. V slabših se mnoge stvari prehitro prekucnejo na glavo: nestrpnost, tudi nacionalna, in vseh drugih barv zajame večji razmah, kot nam je všeč in prav. Tudi tako smo se znali pogovarjati: kdo je komu več dal, kdo je več prejel, kdo je več delal, kdo manj, kdo je izkoristil možnosti, kdo jih ni, in malo manj smo razmišljali o tem, zakaj jih kdo ni izkoristil, ali pa, če jih je, zakaj jih ni bolj? O tem se bomo še pogovarjali, ne dvomim – vendar, ali se bomo znali pogovarjati manj hrupno, bolj ustvarjalno in strpno? Vprašanje je umestno, nikakor pa ni vprašljiv odgovor: morali se bomo naučiti pogovarjati, dogovarjati in sporazumevati, še posebej v slabih časih.

Naučiti pa se bomo morali tudi kaj iz svojih napak, ne pa s temi bešedami samo mahati naokrog in z njimi le polniti vsebine političnih šal, v katerih smo, nešporno, najbolj produktivni na svetu.

MITJA UMNİK

Sekretarka osnovne organizacije ZK v Kovinotehni temeljni organizaciji Tehnična trgovina Tatjana Stramsak je prva čestitala novim članom.

Sprejem v zvezo komunistov je proces, ki zori v človeku

V osnovno organizacijo zveze komunistov v Kovinotehni temeljni organizaciji Tehnična trgovina so pred iztekem preteklega leta sprejeli štiri mlade komuniste: Jožeta Jelenca, Zlatka Zupanca, Ferda Stoperja in Vlada Gregorja. Sprejem jim je sicer pomenil veliko, a kot je poudaril Zlatko Zupanc, sam dogodek ni bil za njih tako pomemben: »To je samo zaključek procesa, ki je v človeku pričel zoreti že davno, ob opazovanju, ob prebiranju literature...« Q samem sprejemu so menili, da zagotavlja predvsem več možnosti za vključevanje in vplivanje na samoupravno dogajanje, zaradi boljšega poznavanja tega dogajanja.

Mladi člani so opozorili, da je za nadaljnje odločanje o vstopu v vrste zveze komunistov igralo pomembno vlogo teoretično znanje, pa naj gre za tisto, pridobljeno v šoli ali preko časopisov in različnih oblik seminarjev, zlasti posebnih, na katerih so bili pogovori bolj sproščeni in konkretni. Ob tem pa je bistvenega pomena aktivnost komunistov v okolju, v katerem so živeli in delali in učinkovitost osnovne organizacije zveze komunistov. Kritično so jo opazovali in ugotavljali, da člani še premalo razpravljajo o planskih nalogah, o ciljih in uspehih in se sploh premalo pogovarjajo: »Razprav skoraj ni, prav tako je premalo zaupa-

nja in iskrenosti. Ne vem, morda se nekateri boje, da so premalo strokovno usposobljeni, da bi razpravljali in si ne upajo z besedo na dan. Seveda ni odvisno samo od nas, če bomo to lahko presegli. Je pa to stvar, za katero se je treba ves čas boriti.« Z novimi člani je sedaj v

temeljni organizaciji, kjer je zaposlenih 296 delavcev, 26 članov Zveze komunistov. Pred njimi pa so, tako kot pred ostalimi skoraj 200 člani v Kovinotehni, odgovorne naloge pri doseganju zastavljenih planov in ne nazadnje pri skrbi za delavca in delo.

MILENA B. POKLIČ

Poenoteno usposabljanje v okviru novega centra v Celju

Prejšnji teden so v Celju odprli Center za obrambno in samozaščitno usposabljanje. Odlok o konstituiranju tega centra, ki je organizacijska oblika pri občinskem sekretariatu za ljudsko obrambo, je sprejela celjska občinska skupščina. Center, prvi takšen v naši republiki, bo koordiniral vso usposabljanje na področju splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite, hkrati pa zagotavljal, da se poenoti celotni sistem usposabljanja, še posebej skrb pa bo namenjena kakovosti izobraževanja.

V celjski občini smo ugotavljali, da se kljub določenim napredkom v zadnjem obdobju, še vse prevečkrat srečujemo s problemi, ki ne zagotavljajo organiziranega obrambnega in samozaščitnega usposabljanja, pravi Franc Kapun, vodja novo-

ustanovljenega centra. »Ti problemi so bili: pogosto slaba organizacija, preveč nosilcev in premajhna usposobljenost predavateljev, nepovezanost teorije in prakse, ter ne nazadnje premajhno upoštevanje pedagoško-androgoških principov, oblik in metod obrambnega in samozaščitnega usposabljanja.«

Novi center, ki bo začel aktivno delati v tem letu, naj bi odpravil vse te pomanjkljivosti. Njegova strokovna služba s tremi zaposlenimi bo predstavljala kadrovsko jedro, pri izvajanju usposabljanja pa bo sodeloval še predavateljski aktiv (približno 150 predavateljev), teami za vsebinsko funkcionalna področja in RR skupine.

Sestavni del organov centra so komisije – za kadrovska vprašanja, finančne zadeve in razvojno-raziskoval-

no delo – katerih naloge so predvsem zagotavljanje nemotenega dela centra.

Center ima še sedaj zelo bogato zbirko filmov, potrebnih za izobraževanje. Urediti bo potrebno le še knjižnico in povečati število strokovnih knjig s tega področja.

»Kot organizacija družbenega in kolektivnega dela na področju usposabljanja za SLO in družbeno samozaščito mora center zagotoviti tesno povezanost vseh nosilcev in izvajalcev ter drugih institucij, ki se ukvarjajo s problematiko varnostnih priprav ali so z njo kakorkoli vezane. Center bo torej središče planiranja, dogovarjanja in odločanja o organiziranih dejavnostih na področju obrambno-samozaščitnega usposabljanja,« pravi Franc Kapun.

S.SRO

Tudi za raziskovalno delo je pamet boljša kot žamet

Razvojno in raziskovalno delo nista režija, marveč visoko strokovno in ustvarjalno delo, ki učinke dosega v proizvodnji

V uredništvu Novega tednika in Radia Celje smo zadnje dni starega leta pripravili okroglo mizo o razvojnoroaziskovalnem in inventivnem delu. Še posebej smo hoteli izmeriti njegovo težo v sedanjem in prihodnjem stabilizacijskem času, hkrati pa ga osvetliti iz večih zornih kotov. Pogovora se je udeležilo večje število »funkcionarjev« samoupravne interesne raziskovalne skupnosti občine Celje, ki so večinoma tudi sami udeleženci takšnega dela, ali pa opravljajo takšna dela in naloge, kjer je vsaj v relativnem smislu tudi možno uporabljati škarje in platno.

Udeleženci pogovora smo bili mag. MIRKO DOBERŠEK, predsednik skupščine Občinske raziskovalne skupnosti Celje, mag. MILOŠ PEŠEC, predsednik odbora za plan, IVAN REPŠE, predsednik odbora za pospeševanje raziskovalne in inovacijske dejavnosti, prof. JOŽICA DOLENŠEK, predsednica komisije Mladi za napredek Celja, dipl. inž. JANEZ KOZMUS, predsednik raziskovalnega sveta za dolgoročno načrtovanje in energetiko, dipl. inž. ZORAN TRATNIK, strokovni tajnik občinske raziskovalne skupnosti v Celju in novinar MITJA UMNIK.

V tem sestavku bomo skušali povzeti le najbolj zanimive misli sodelujočih, saj je skoraj nemogoče zajeti vso celoto. Končno je bil tudi poldrugo uro trajajoči pogovor pred mikrofoni Radia Celje le del mozaične podobne obravnavane teme.

Od aktualnosti v prihodnost

Dobrih 70 odstotkov sredstev celjske raziskovalne skupnosti je namenjenih za tri temeljne usmeritve: prestrukturiranje celjskega gospodarstva, dolgoročno načrtovanje in energetiko ter za varstvo okolja. Lahko bi celo rekli, da je približno s takšnim deležem zavzeta tudi umska sila raziskovalne skupnosti, če pa upoštevamo še podrobneje razdelane naloge celotnih projektov, pa še veliko več. Končno je treba upoštevati še sofinanciranje programov, tako je šele mogoče govoriti o realnosti zelo ambiciozno postavljenih nalog.

Raziskovalni program dolgoročnega razvoja Celja z dodatkom za energetiko je plod spoznanja, da se je nemogoče strinjati samo z doseženo ravni množične inventivne dejavnosti, kajti očitno je, da je dobro naravnana raziskovalna dejavnost vendarle uprjena v prihodnost.

JANEZ KOZMUS: »Naše težave so v tem, ker v Celju ni organizacije ali institucije, ki bi takšen projekt lahko naredila celovito. Zato smo se morali, omejeni zaradi sredstev in kadrov, bolj poglobiti v dolgoročni razvoj energetike. Naredili smo že dolgoročno energetsko bilanco Celja, ki je imela osnovo že v 1977. letu s sprejetjem v občinski skupščini. Potrebno jo je bilo še razširiti v regijo, zato v tej nalogi sodelujeta skupaj občini Celje in Žalec; po predvidevanjih bi jo morali končati do konca januarja 1983.

Na pobudo delovne organizacije EMO Celje je bila postavljena v ta okvir še naloga o koriščenju dimnih plinov. Po domače povedano, gre za ugotavljanje možnosti izrabe odpadne toplote v industrijskih obratih za različne namene, med drugim tudi za ogrevanje. Dosedanje raziskave so bile že uspešno opravljene v EMO in železarni Store, opravili so jih zgolj domači strokovnjaki, verjetno pa jih bomo uporabili še v Cinkarni, saj je znano, da so

di med največje energetske porabnike v Celju.

Zmanjšati energetske porabe je torej eden izmed temeljnih ciljev omenjene raziskovalne naloge, zanimivost je še ta, da bo hkrati dala odgovore še na vrsto neznank o škodljivosti dimnih plinov - fluoridov v celjskem ozračju.

Preobrazba celjskega gospodarstva

MILOŠ PEŠEC: »Osnovna izhodišča je pred kratkim v Celju verificiral ves slovenski vrh ekonomske znanosti in priznal projektu izvirnost. Glede na to, da je občina kot družbenopolitična skupnost odgovorna za svoj razvoj, je edino znanstveno raziskovalni pristop poročilo, da je mogoče nekaj narediti. To pa je predvsem bolj kakovosten in skladnejši razvoj. Poročilo o prvi fazi je praktično izdelano, še prej pa smo pripravili vsa potrebna izhodišča za oblikovanje tistih razvojnih jeder, v katerih bi v Celju združili kadre, sredstva, tehnologijo in znanje. Tudi cilj je jasen: razvijati tiste proizvodne programe, ki imajo možnosti za razvoj, ne samo za domače tržišče, ampak še posebej za prodor na tuja, za boj v svetovni konkurenci.

Računam, da bomo že v februarju na skupni seji zbora združenega dela občinske skupščine in skupščine raziskovalne skupnosti zelo konkretno dogovarjali nadaljevanje te projektne naloge.

Raziskovanja ni dovolj v šolskem sistemu

JOŽICA DOLENŠEK: »Akcijski Mladi za napredek Celja ima osnovni namen, da pridobi čim več mladih za raziskovalno delo. Ob skromnih začetkih pa se danes že lahko pohvalimo, da smo v akcijo zajeli že vse srednje šole in se kar lepo povezali z združenim delom. Pridobiti skušamo že tudi osnovne šole in nekaj smo jih letos prvič. Ne želimo, da so naše naloge v oblakih, ampak želimo, da mladi raziskujejo prave probleme v domačem okolju. Uspehi so, razvojni delavci iz združenega dela so nam naklonjeni. Predvsem gre za koristen premik od družboslovnega raziskovanja v tehnično področje, ki ima nemalokrat zelo kon-

kretno in uporabne rezultate. Žal, še vedno nimamo kakšnega usmerjenega programa...

IVAN REPŠE: »Niti v izobraževalnem sistemu niti v združenem delu, se raziskovalni in inovacijski dejavnosti ne daje ustrežno mesto in teža. V našem odboru pospešujemo množičnost z različnimi oblikami: razstavami, posvetovanji, publikacijami in akcijami kot sta Mladi za napredek Celja in Inovator Celje. Menim, da resnično v programih usmerjenega izo-

brazovanja ni zadosti podarjena potreba po iskanju česa novega. Metode dela učitelja, da bi ustvarjal pri mladih občutek, željo, po razvojno-raziskovalnem, ustvarjalnem delu, v naši praksi še vedno niso dobre.

Mislím, da je v Celju raziskovalna skupnost med mladimi na tem področju naredila izredno veliko. Imamo množičnost in pridobili smo veliko mladih za takšno delo. Po moje bi morali nadaljevati, pri tem pa upoštevati: eno je, da vključujemo,

kjer koli je mogoče, v učne programe iskanje novega, ne samo tisto v knjigah ali učbenikih, ki jih povrh še za vse nimamo; drugo pa, saj teče že drugo leto usmerjenega izobraževanja, ne bi smeli izpustiti iz rok povezovanja šolskih organizacij s proizvodnimi, preko proizvodnega dela in prakse.

JOŽICA DOLENŠEK:

»Dve leti nazaj pri nobenem programu usmerjenega izobraževanja nisem slišala nič o raziskovalnih poudarkih. Lahko rečem, da šele letos prvič pri nekem predavanju za nas, šolnike. Morda se bo v prihodnje kaj premaknilo na bolje.

MIRKO DOBERŠEK:

»Da nas ne bi kdo narobe razumel, češ da hočemo mlade na vso silo usmerjati povprek v mlade raziskovalce. Zdi se mi pomembno to, da jih vznemirimo, da vanje vnesemo nemirno razmišljanje in da bi z ustvarjalnim nemirom tudi prišli na delovno mesto. Tam pa naj bi razmišljali, kako bi ga lažje opravljali, bolj kakovostno, bolj varno, v lepšem in bolj zdravem okolju - in mislim, da na ta način tudi bolj svobodno.

Je 500 Inovatorjev dovolj?

ZORAN TRATNIK: »V Celju imamo aktivnih inovatorjev od 400 do 500, od katerih da vsakdo po en predlog. Za leto 1981 naj povem, da so ustvarili 8 milijard 300 milijonov starih dinarjev gospodarske koristi. Že ta podatek in število inovatorjev pričata o pomembnosti množične inventivne dejavnosti. Če upoštevamo komaj enodstotno rast družbenega proizvoda v občini Celje, predstavlja gospodarska korist inovatorskih predlogov že skoraj polovico te rasti družbenega proizvoda. Vprašamo se lahko, kaj bi bilo, če je ne bi bilo?»

ZORAN TRATNIK: »Ker imajo našo SIS še vedno za družbeno dejavnost, smo zaradi takšnega pojmovanja pod hudimi udarci omejevanja. Programa dela ne bomo širili, sredstva bomo poveča-

li nominalno za 30 odstotkov (za inflacijo, op. avtorja), radi bi usmerjali diplomske naloge študentov na višji in visoki šoli, sicer pa bo pospeševanje inventivne dejavnosti ostalo na isti ravni kot v prejšnjem letu.

Raziskovanje v letu 1983

MILOŠ PEŠEC: »Mi še vedno nismo razčistili, kam spada raziskovalna dejavnost. Vlaganja v to področje so namreč najboljše investicije, kar si jih sploh lahko mislimo. To je spoznal že ves svet, mi pa še vedno govorimo o raziskovalni dejavnosti kot o strošku in neki filozofiji, ki je nihče ne potrebuje. V bistvu gre za čisto proizvodnjo! Mi si naše lepe prihodnosti na osnovi lastnega znanja in povečanja izvoza ne moremo zamišljati, če ne bomo v to področje ustrezno vlagali in ga ustrezno podpirali. Verjamem, da to ni samo problem v naši občini, ampak je status raziskovalne dejavnosti, problem širše družbene skupnosti. Mislim, da bomo prav v raziskovalnih SIS morali postaviti stvari na pravo mesto: nehamo se pogovarjati o indeksih in številkah, ampak o konkretnih programih. To velja za vse področje družbenih dejavnosti. Pomembno je predvsem to, kakšen rezultat bo združeno delo iz posamezne naloge v okviru SIS dobilo. Če bomo ugotovili, da bo rezultat pomenil večji dohodek, hitrejši razvoj, višji standard - potem je jasno, da je treba tem področjem dati prednost.

Ali je raziskovalno, razvojno in inventivno delo potrošnja, ali vlaganje, je umetna dilema. Potrošnja, smo rekli, bomo omejevali. Vlagamo pa zato, da bomo hitreje prišli v lepši jutri oziroma, da si bomo odprli poti za hitrejši napredek. Od te umetne dileme je odvisno, kako se bomo odločili in kako bomo vlagali - v znanje! Žal smo sedaj pod pritiski varčevanja zaradi potrošnje.

POGLED V SVET S kovinotehno

Valovi jedrske brezumnosti

Ni naključje, da je bilo v številnih novoletnih poslanicah državnikov največ govora o miru, miru vsaj kot odsotnosti vojne, če že ne trdnem miru. Tako je italijanski predsednik Sandro Pertini najprej izrazil grozo spričo možnosti jedrskega spopada med supersilama, nato pa vendarle izrazil upanje, da bo uresničena »utopija«, kot je rekel, da bi namreč dosegli popolno in nadzorovano razorožitev, tako prihranjeni denar pa namenili za odpravljanje lakote po svetu.

Prvi bojeviti toni pa izjave z vrha obeh supersil ob novem letu in takoj po njem kažejo, da je utopija, o kateri je govoril Pertini, za zdaj še naprej utopija, daljne sanje.

Svet je v minulem letu porabil za vojsko, za oboroževanje okoli 650 milijard dolarjev - približno toliko kot znašajo vsi dolgov držav v razvoju. Od tega sta tri četrtine porabila oba vojaško politična bloka, atlantski in varšavski. In še ena nadrobnot: približno tretjino od 650 milijard - 232 milijard - so v ameriškem Kongresu izglasovali kot vojaški proračun za tekoče proračunsko leto.

V svetu, ki se na splošno otepa z gospodarskimi težavami, v katerem zapirajo tovarne, znižujejo proizvodnjo, odpuščajo delavce, določena proizvodnja ne

stoji, marveč jo na vse kriptje pospešujejo - izdelovanje orožja namreč. Domiselnost iznajditeljev, novi dosežki vrhunske tehnologije narekujejo preučevanje dosedanje strategije in taktike, prednost, ki jo je dosegel nasprotni tabor, pri priči povzroči tekmo za to, da bi zamujeno nadoknadili, pa naj je zamuda resnična ali samo navidezna.

Primerjave so srhljive. Hirošimo so razdejali z atomsko bombo z močjo 13 kiloton. Ena sama jedrska podmornica nosi zdaj raket z jedrskimi konicami z močjo takole do 200 kiloton...

V enem od poročil Združenih narodov

Piše: JOŽE ŠIRCELJ

beremo, da zdaj na vsakega zemljana odpade tri tone eksploziva. Vsaj tri tone, odgovarjajo drugi strokovnjaki, ki trdijo - vsaj nekateri - da gre najbrž že za 15 ton na vsakega človeka na zemlji.

Ali druga srhljiva statistika: zdaj je v orožarnah tega sveta do 50.000 jedrskih konic, kar ustreza 20 dvajset milijardam ton tako imenovanega klasičnega eksploziva.

Ob vsem tem so odnosi med Moskvo in Washingtonom na ledeni. Za zdaj nič ne kaže, da bi vodilni državniiki obeh su-

persil kaj kmalu sedli za mizo in se začeli resno pogajati o zmanjšanju števila raket, jedrskih konic, drugega orožja. Ženevska pogajanja so na mrtvi točki, tista druga pogajanja na Dunaju trajajo že celo desetletje, ne da bi se sporazumeli o čemerkoli pomembnem. Madridsko konferenco o evropski varnosti in sodelovanju so pred novim letom spet odložili za nekaj mesecev.

Letošnje leto bo, kot kaže, v marsičem prelomno - na dobro ali na slabo. Proti koncu leta naj bi namreč uresničili sklep pakta NATO o razporeditvi tako imenovanih evroraket kot odgovora na sovjetske rakete SS-20. Če dotlej ne bodo dosegli vsaj začetnih sporazumov o obojestranskem vsaj delnem bradanju nadaljnjega kopičenja raket na evropskih tleh, bo naša celina postala še bolj neprijeten kraj za življenje, saj se bodo ljudje znašli dobesedno vkleščeni med dva supermoderna raketno-jedrska sistema. Damoklov meč nad glavo bo tako visel še niže.

Ni dvoma, da bo boj za mir osrednja točka sedmega vrha neuvrščenih marca v New Delhiju. Gibanje neuvrščenih, najvišji voditelj včlanjenih držav, bodo poklicani kar se da strnjeno in odločno povzdigniti glas zoper brezumnost sodobnega blokovskega sveta.

V Konusu zaupajo usmeritvi v razvoj

V letu 1983 nameravajo za 18,5% povečati izvoz, ob nič večjem uvozu

Gospodarjenje v delovni organizaciji Konus bo letos podrejeno trem ciljem: izvozno-uvozni bilanci delovne organizacije, uresničevanju dolgoročnega stabilizacijskega programa in ciljev, ki so jih opredelili v sedanjem srednjeročnem planu. Nadaljne pospeševanje izvoza na konvertibilno področje in ustvarjanje pogojev v vseh temeljnih organizacijah za trajno usmeritev vanj, to je ena osnovnih nalog. Skupno načrtujejo v tem letu, da bodo v delovni organizaciji povečali izvoz na konvertibilno področje za 9,2 milijonov dolarjev ali za 18 odstotkov, na klirinško področje pa za 1,2 milijona dolarjev, tako da bo skupno izvoz večji za 18,5 odstotka. Kljub predvideni, za 8,4 odstotkov večji proizvodnji, ne načrtujejo povečanja uvoza. V vseh temeljnih organizacijah so namreč že v preteklem letu veliko dosegli pri zamenjavi uvoženih materialov s konvertibilnega področja z uvozom s klirinškega in z domačimi materiali, ki so jih pridobili s sovlaganji v drugih delovnih organizacijah in samoupravnimi sporazumi za daljše obdobje.

Za Konus so bile vedno pomembne naložbe in tako ostaja tudi letos. Zanje bodo namenili 504 milijonov di-

narjev, urediti pa nameravajo energetiko, povečati zmogljivosti pri proizvodnji Konita v sovlaganju z zahodnonemško firmo (to bo omogočilo povečanje izvoza še za 4 milijone nemških mark) ter modernizirati proizvodnjo v ostalih temeljnih organizacijah. Z naložbami v energetiko bodo povečali sedaj že premajhne kotlovne naprave, hkrati pa se bodo preusmerili na trda goriva in na zemeljski plin. Da bodo imeli dovolj premoga, so že lani sovlagali v rudnika Laško in Trbovlje, v sodelovanju z drugimi pa so že tudi pričeli z vsemi potrebnimi deli za napeljavo plinovoda.

Zanimiv je podatek, da nameravajo povečati produktivnost dela kar za 6,2 odstotka. To jim bo omogočilo dokončanje naložbe in prestrukturiranje usnjarne v Ljutomeru, kjer razpoložljivih zmogljivosti v preteklem letu še niso v celoti izkoristili. Ob takem povečanju produktivnosti, ob povečanju zaposlenih za 2 odstotka in fizičnega obsega proizvodnje za 8,4 odstotkov ter izkoriščanju ostalih možnosti, ki jim jih daje proizvodnja, nameravajo povečati celotni prihodek za 26 odstotkov, dohodek za 23 odstotkov in ostanek čistega dohodka za sklade za 34 odstotkov. Se-

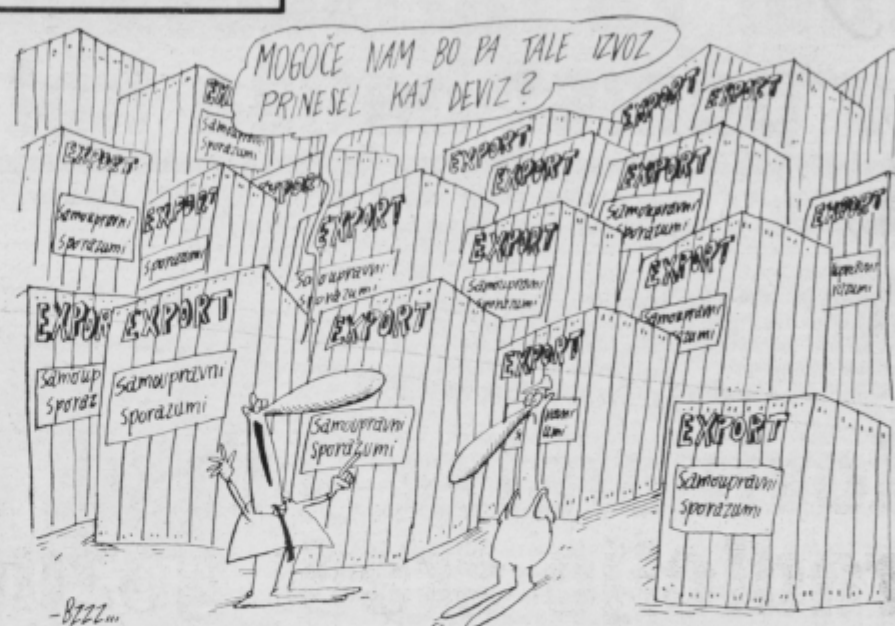
veda je to precej odvisno od uresničevanja izvoza in pridobivanja surovin na domačem trgu.

V Konusu tako kljub ostrenim pogojem gospodarjenja z zaupanjem gledajo na svoje delo in možnosti nadaljnjega razvoja. Pričakujejo, da bodo uspešno nadaljevali dobro gospodarjenje in uspehe, kakršne so dosegali v preteklih letih na temelju preusmeritve proizvodnje.

MILENA B. POKLIČ

ZRCALO

RIŠE: BORI ZUPANČIČ

Ferralit: nič izvoza na Portugalski trg

V Ferralitu v Zalcu so že ocenili gospodarjenje v lanskem letu. Pravijo, da so dosegli okrog 245 milijonov dinarjev dohodka. To pomeni, da lahko po družbenem dogovoru povečajo maso sredstev za osebne dohodke za okrog 26 odstotkov. Povprečni osebni dohodek na zaposlenega je znašal 15.200 dinarjev ali osem odstotkov več kot so načrtovali in trideset odstotkov več kot v letu 1981.

Z rezultati gospodarjenja v

lanskem letu so zadovoljni, kljub temu, da so imeli številne probleme. Največ jih je bilo z repromateriali, pri čemer omenjajo kot glavno težavo vrsto deviznih participacij, zahtev po sovlaganjih in seveda, cene.

V izvozu niso dosegli načrtovanih ciljev. Ves planirani izvoz na Portugalsko je odpadel, kar je posledica izredno slabega gospodarskega stanja v tej državi. Portugalska valuta je precej devalvirala, plačujejo pa v dolarjih. Uvoz izdelkov iz Ferralita bi bil za njih zaradi tega predrag, še zlasti, če vemo, da so se podražili tudi stroški prevoza. Izvoz, ki je bil namenjen na Portugalsko, so zato pokrili na drugih področjih in tako skupaj izvozili za petindvajset milijonov dinarjev izdelkov, kar je več kot v letu 1981.

Ferralit je tudi ena izmed organizacij združenega dela, ki je članica sozda Agros. V tem sozdu so že več kot pol leta. V sozdu že občutijo določene prednosti: skupno nastopanje v izvozu, nabavo in planiranje ter drugo. Pravijo pa, da se bodo rezultati, ki jih pričakujejo, šele pokazali. JANEZ VEDENIK

Velenjski rudarji so izbojevali bitko

Velenjski rudarji so dobili še eno bitko, ko so koncem lanskega leta, 30. decembra že drugič v zgodovini svojega obstoja nakopali več kot pet milijonov ton premoga. Prvič jim je to uspelo leta 1981, ko so nakopali pet milijonov tisoč ton, drugič pa lani (1982), ko so nakopali pet milijonov pet tisoč ton, s tem pa so izboljšali svoj rekord za štiri tisoč ton.

Primerjava izkopa premoga po mesecih:

	1981	1982
januar	424 000	393 000
februar	416 000	426 000
marec	409 000	499 000
april	388 000	445 000
maj	410 000	411 000
junij	430 000	423 000
julij	364 000	346 000
avgust	385 000	343 000
september	429 000	404 000
oktober	463 000	425 000
november	404 000	399 000
december	479 000	491 000

V predlanskem letu so velenjski rudarji delali 291 dni, lani pa 285 in eno tretjino ter vseeno bili v delovnem dosežku uspešnejši, saj so osnovni načrt (4,7 milijona ton) presegli za 6,5 odstotka, delovnega (4,9 milijona ton) pa za 1,1 odstotek. Če primerjamo statistične podatke zadnjih dveh let vidimo, da so velenjski rudarji leta 1981 dosegli v sedmih mesecih boljše rezultate kot lani. Ob tem je zanimiv še en podatek, da so bili velenjski rudarji izredno uspešni leta 1981 v mesecih od junija do novembra, letos pa od februarja do maja in v decembru. V torek zjutraj so rudarji ponovno odšli v jamo in na ostala delovna mesta. Po več kot zasluženem novoletnem delovnem počitku je pred njimi nova, morda še težja kot kdajkoli prej, bitka. Znova bodo nakopali veliko milijonov ton dragocenega premoga. Verjamemo, da so danes zjutraj v jamo stopali s polno zavestjo, da tudi v tem letu uspejo.

TONE VRABL

Ljubljanska banka
Splošna banka Celje

DRUGI ZBOR BANKE

Delegati članic Ljubljanske banke Splošne banke Celje bodo 21. januarja letos v veliki dvorani Narodnega doma na drugem zboru tretjega mandatnega sklica obravnavali in sprejemali spremembe in dopolnitve temeljnih planskih dokumentov za preostala leta tega srednjeročnega obdobja, načrt za leto 1983 in druge dogovore ter sporazume, ki urejajo poslovno politiko Ljubljanske banke. Predlogi teh dokumentov so že v javni razpravi pri članicah (OZD in skupnosti), konference delegatov članic po občinah pa jih bodo obravnavale v naslednjih dneh:

konferenca delegatov članic iz občine Šentjur 12. januarja ob 9. uri v sejni sobi SO Šentjur, za občino Šmarje 12. januarja ob 12. uri v restavraciji »Sonce« v Rogški Slatini, konferenca delegatov članic s področja stanovanjsko komunalnega gospodarstva 12. januarja ob 9. uri v sejni sobi Celjske mestne hranilnice, konferenca delegatov članic Celja I 13. januarja ob 12. uri in Celje II ob 8. uri v sejni sobi Medobčinske zdravstvene skupnosti, konferenca delegatov članic iz občine Žalec 13. januarja ob 9. uri v sejni dvorani SO Žalec, konferenca delegatov članic iz občine Laško 14. januarja ob 9. uri v sejni sobi Krajevne skupnosti Laško in konferenca delegatov članic iz občine Slovenske Konjice 14. januarja ob 9. uri v Domu teritorialnih enot.

Pred sejo zbora se bosta 11. januarja sestala svet varčevalcev in svet deponentov, organa soupravljanja banke in sprejela stališča, ki jih bosta delegaciji posredovali na zboru. Čeprav zbor odloča o najpomembnejših zadevah za poslovanje banke, bo osrednja razprava že pri članicah in na konferencah delegatov namenjena načrtu za leto 1983 in dogovoru temeljnih bank, združenih v Ljubljansko banko, o uresni-

čevanju skupne politike in planov v tem letu.

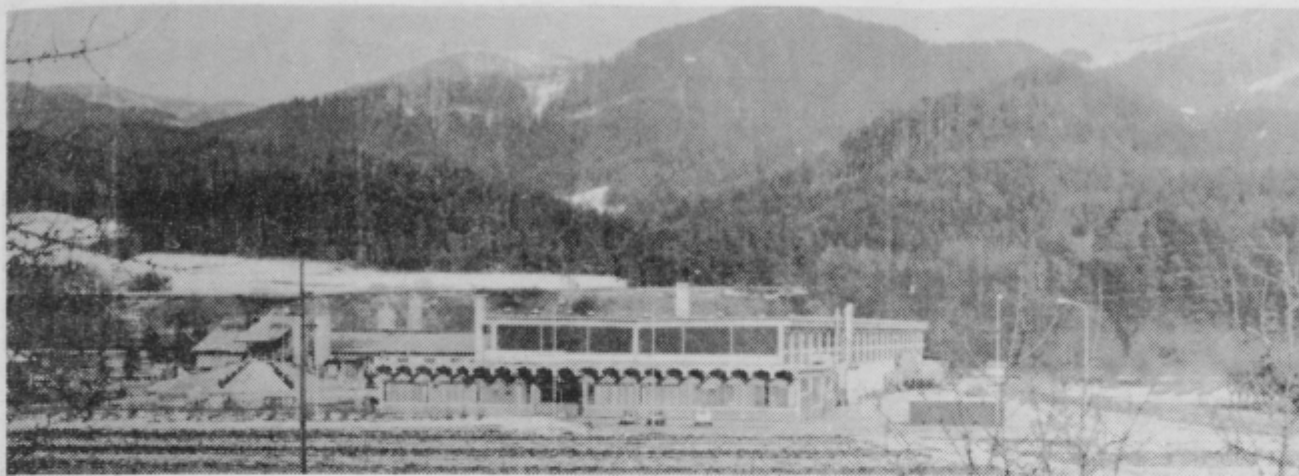
Načrt za leto 1983 in drugi dokumenti so naravnani v cilje ekonomske stabilizacije. Manjši porast sredstev banke kot bo znašal predviden porast cen ter izredno omejevalni ukrepi kreditno monetarne politike bodo povzročali probleme pri likvidnosti članic in banke. Uporabniki družbenih sredstev, predvsem gospodarske organizacije, kjer bo likvidnost najslabša, ne bodo mogli dobiti vseh potrebnih dopolnilnih sredstev za tekoče poslovanje, še manj pa za predvidene naložbe. Poslovna, predvsem pa kreditna politika banke bo prioritarno usmerjena v kreditiranje tekočega poslovanja, kjer ima absolutno prednost kreditiranje izvoza in priprave za izvoz, pridelava hrane in oskrba prebivalcev z osnovnimi življenjskimi artikli ter naložbe v infrastrukturo posebnega družbenega pomena.

Za dolgoročne naložbe bo lahko porabljenih precej manj sredstev kot lani. Zato so tudi na tem področju prioritete izredno zožene in bo prav tako dana prednost naložbam, ki pomenijo bistveno prestrukturiranje, večjo proizvodnjo za izvoz in večjo pridelavo osnovnih prehrabnih proizvodov na vseh območjih, kjer so za to dane možnosti. Pri dolgoročnih naložbah bodo večjo težo imeli kriteriji glede fizičnega porasta proizvodnje in storitev ter izvozna naravnost naložbe.

Skrb za devizno likvidnost banke in poravnava fiksnih in garantiranih obveznosti članic do tujine bo najtežja naloga banke letos.

Poslovanje z občani bo še nadalje usmerjeno v ugodne pogoje za pridobivanje kreditov na osnovi prodaje deviz in pridobivanje dolgoročnih deviznih in dinarskih hranilnih vlog na podlagi zelo ugodnih obrestnih mer.

Kovinarstvo lahko ustvarja tradicijo sredi gozdov

Pred vzporedne dejavnosti, ki jo je imelo kovinarstvo v zgornjesavinjski dolini pred 10. leti, je danes to preraslo v temeljno organizacijo s 150 zaposlenimi. Ljudje ostajajo v dolini, v TOZDU Kovinarstvo Ljubno pa skrbi jo tudi za nadaljnje izobraževanje svojih kadrov. V vseh letih obstoja še niso imeli izgube.

Kovinarska dejavnost na Ljubnem je bila v začetku omejena le na popravilo gradbenih strojev in gradbenega orodja. Ta dejavnost, ki jo je 20 kovinarjev opravljalo v okviru matičnega »Gradbenika«, se je začela širiti z izdelavo zvarjenec za gradbeno dvigala. Sodelovanje s SKIP Ljubljana je terjalo razširitev, boljše pogoje dela, ki so jih delavci dobili v novi proizvodni hali, namenjeni le kovinarski dejavnosti. Prava prelomnica je namreč nastopila leta 1974 in v začetku naslednjega leta, ko so se v Gradbeniku odločili za ustanovitev dveh tozdov: Gradbeništvo in Kovinarstvo. S svojim konceptom razvoja in z 2000 m² novih prostorov so

bila kovinarjem vrata v boljšo prihodnost na široko odprta. Ob neustreznih kadrovski politiki, nizki produktivnosti, nizkih osebnih dohodkih ter neorganiziranem delu samouprave, je bila izbira prave poti težka, vendar pa so 1977. leta, ko so se združili z Železarno Ravne, našli pravi izhod. Z novo investicijo v razširitev prostorov in posodobitev opreme so dosegli zavidljivo kvaliteto tehnološke obdelave, tako da so danes sposobni vsak zvarjenec mehansko obdelati in vgraditi na vsak stroj.

Proizvodnja je danes usmerjena v izdelavo zobatih vencev za vztrajnike pri proizvodnji težke avtomobilske in traktorske industrije, v proizvodnjo kolesnih slogov za rudarske vozičke, tretji del proizvodnje pa predstavljajo zvarjenci za rovokopače za SKIP Ljubljana. Ponosni so tudi, ker jim je uspelo osvojiti proizvodnjo zvarjenec za večje in težje rovokopače Torpeda iz Reke.

V Kovinarstvu od leta 1975 veliko vlagajo v izobraževanje kadrov za ko-

vinarski poklic, in danes so ravno pri skrbi za izobrazbo lastnih kadrov med prvimi v občini. Za to, da je vse manj tistih, ki bi se iz doline na delo vozili drugam, imajo veliko zaslug tudi v Kovinarstvu.

Pravilna razvojna usmeritev, dobro delo samouprave ter znanje vplivajo, da so rezultati poslovanja iz leta v leto boljši. Doslej so poslovali brez izgube, kadar so bili v težavah pa so se pravočasno raje odrekli osebnim dohodkom. Ob devetmesečju 1982 je dohodek v primerjavi z istim obdobjem preteklega leta narasel za 39%, čisti dohodek za 49%, za poslovni sklad pa so namenili 4-krat več kot v enakem obdobju preteklega leta.

Kovinarstvo se tako tudi sredi gozdov uspešno razvija, vse več je mladih, ki se odločajo za ta poklic. Ljubenci iz Kovinarstva pa ne delajo dobro le v svojem tozdu, kajti v vseh občinskih samoupravnih strukturah imajo na najvišjih mestih tudi svoje predstavnike.

RADO PANTELIC

Investicije v gospodarstvo

V moziški občini bodo v skladu z izvozno naravnostjo v tem letu zavrla vse negospodarske investicije, v gospodarstvu pa bodo aktivirali naslednje investicije: že v letu 1982 načrtovan obrat ELKROJA v Lučah, izgradnjo skladišča za kmetijske pridelke v Ljubiji, izgraditev nove kotlarne za izkoriščanje lesnih odpadkov v SMREKI Gornji Grad. Izgradnja gozdnih cest se bo nadaljevala, po načrtovanem programu, v GLIN-u bodo pričeli z lupljenjem gozdnih sortimentov, GLIN, GG in ELKROJ pa bodo s skupnim računalnikom poizkušali poenotiti informacijski sistem v občini.

pp

Prednost kmetijstvu

Prednost na področju gospodarstva v šentjurski občini bo tudi v letošnjem letu uživalo kmetijstvo, medtem ko bodo v združenem delu vlagali sredstva v izboljšanje tehnologije in odpravo ozkih grl. Ob tem bodo morale organizacije združenega dela

pripraviti ukrepe za boljše izkoriščanje obstoječih proizvodnih kapacitet ter ukrepe za varčevanje z energijo in surovinami. Letošnje leto naj bi bilo bolj v znamenju inovacijske dejavnosti, ki pa jo bo potrebno primerno nagrajevati.

V Kmetijskem kombinatu Šentjur so si za leto 1983 zastavili vrsto nalog. Tako v tozdu Lastna proizvodnja predvidevajo vrednost investicij za 97,8 milijonov dinarjev. S temi sredstvi naj bi uredili nasad jablan na območju obrata Ponikva, kupili 20 ha novih zemljišč in izvedli program aglomelioracij. Na Planini bodo rekonstruirali farmo za pitana goveda, na Slomu pa priročna skladišča za jabolka.

V temeljni organizaciji kooperantov so predvideli investicije v vrednosti 80.150 tisoč dinarjev. Sredstva naj bi zadostovala za 18 novih mešanih govejih hlevov, 25 pa jih bodo adaptirali. Zgradili bodo 52 silosov, 12 gnojnih jam in nabavili 16 plemenitih telic. Med drugim bodo uredili tudi 2 ribnika in farmi za zajce.

V tozdu klavnica Kmetijskega kombinata pa za 11 milijonov dinarjev predvidevajo predvsem ureditev energetskih naprav ter odpravo ozkih grl v proizvodnji.

Predvidena investicija 25,7 milijonov dinarjev v tozdu transport Kmetijskega kombinata pa predstavlja osnovo za pričetek izgradnje objekta za potrebe delavnic in nakup oziroma obnovo voznega parka.

M. BOŽIČ

tednikov intervju

Dohodkov ukrepi ne morejo določati

Rafko Končina je že leto dni direktor v šempeter-skem Sipu. Po rodu je sicer doma iz Brestanice, vendar je v Sipu zaposlen že deset let. Predno je postal direktor, je bil v tej tovarni tehnolog. Ni naključje torej, če smo ga najprej povprašali po tem, kako ocenjuje delo tehnologov v tej znani tovarni kmetijskih strojev.

R. Končina: »V Sipu smo se ves čas zavedali pomena proizvodnje kmetijskih strojev. Zavedali smo se pomena pridelovanja hrane. Smo delovni kolektiv, ki je pred sabo začutil izredno možnost svojega razvoja. Ves čas smo vedeli, da bo treba razvojni službi dati vso pozornost. Sedaj že lahko trdim, da smo na tem področju napravili izjemne dosežke. Nekatere let je bil vzpon Sipa vezan na sodelovanje z znanima tujima firmama Pottinger in Bucher. Šlo je predvsem za kooperacijske posle. V zadnjih šestih letih pa smo v Sipu razvili izdelke, oziroma kmetijske stroje, ki so dejansko plod našega lastnega znanja. Tisto, kar je bilo, denimo pred dvanajstimi leti licenčno vezano na razvoj, je danes že povsem izumrlo. Posledica je ta, da ima danes Sip že velik vpliv na evropskem tržišču. Se lepše možnosti se obetajo v okviru sodelovanja z Agros, v katerega so združeni vsi pomembnejši proizvajalci kmetijske mehanizacije v Sloveniji. Z Agrosom je dana večja možnost za uveljavljanje naših skupnih programov v tujini.«

- Kateri so izdelki, na katere ste v Sipu najbolj ponosni in so dejansko rezultat vašega znanja?

R. Končina: »Razvili smo koruzni enoredni kombajn KK 30, dvoredni kombajn KK 55, pobiralno silažno priklopo PSP 28, linije obračalnih in zgrabljajnih strojev. Pri teh izdelkih dosegamo razmerjem med vgrajenimi materiali ter deli 50:50. To pomeni, da gre za zahtevne stroje, ki lahko opravljajo kompletne kmetijske tehnološke funkcije. S tem sledimo kakovostni preobrazbi v našem kovinskem predelovalnem področju.«

- Treba pa bo seveda naprej, saj si obstanka na mestu ne morete privoščiti. Kakšne naložbe načrtujete?

R. Končina: »Predvsem moram omeniti naložbo v novo strojno opremo, v vrednosti 380 milijonov dinarjev. Ta investicija je že prijavljena. Gre za sodobne, visokoproduktivne stroje in opremo. Z manjšo razširitvijo prostorov bodo omogočali proizvodnjo na kakovostno še višji ravni.«

- Sip je znan po izvozu. Kakšne probleme imate kot izvozniki?

R. Končina: »Problemi se začno že pri zagotavljanju kvalitetnih materialov, ki naj bi jih vgradili v izvozne stroje. Lani smo imeli pri oskrbi velike težave, tako da izvoz na Poljsko in v Italijo ni bil takšen kot je bilo dogovorjeno.«

- Vse bolj ste prisotni na zahodnih tržiščih. Kakšni problemi so vam tam?

R. Končina: »Gre za države, ki so svoje kmetijstvo že

zdavnaj modernizirale. To pa pomeni, da lahko uspešno prodajamo le, če so izdelki zares kakovostni. V Agrosu si prizadevamo, da bi angažirali vse jugoslovanske izvozne firme, da bi lahko na svetovnem trgu prodajale Sipo-ve stroje.«

- Rekli ste, da se morajo stroji za izvoz odlikovati po izjemni kakovosti. Kakšni pa morajo biti potem stroji za domače kupce?

R. Končina: »Zahodno tržišče ne prizna nikakršne površnosti. Vse mora biti na zares visoki ravni. Od varov in ne nazadnje do barve. Povedati pa moram, da si za takšno kakovost izdelkov prizadevamo tudi, ko izdelujemo za domače kupce.«

- Kaj pričakujete od leta 1983?

R. Končina: »Stanje, kakršno je bilo v letu 1982 se bo nadaljevalo tudi v tem letu. V Sipu bomo vse napore vlagali v doseganje dobrih rezultatov. Težave bomo premagovali z zviševanjem lastne produktivnosti dela ter z izboljševanjem tehnologije. Če bo treba, se bomo tudi dodatno angažirali, da bo naše kmetijstvo dobilo stroje, ki jih potrebuje. Tudi ob koncu leta 1983 bi se morali pohvaliti z rezultati kot ob koncu leta 1982. Kar smo storili v Sipu, je rezultat dela slehernega člana našega kolektiva, ki se zaveda svoje odgovornosti. Lani so ljudje delali tudi po dvanajst ur na dan, ne ne da bi jih posebej stimulirali. Naši delavci pa nikakor ne morejo razumeti, da se administrativno posega v njihovo odločanje. Delavce je treba nagrajevati po rezultatih dela ne pa z administrativnimi ukrepi.«

- Ob koncu se čisto osebno vprašanje: kje ste letos preživel praznične dni?

R. Končina: »S svojimi sodelavci na delovnem mestu 1., 2. in 3. januarja. Treba je bilo pripraviti dokumentacijo, od njene dobre priprave pa si lahko marsikaj obetamo. Ker se nam je možnost pokazala šele pred prazniki in ker je rok do kompletiranja potrebnih dokumentacije kratek, nam ni preostalo nič drugega kot to, da smo prišli delat. Vsakdo pa je še dodatno stvari s svojih področij pripravil doma.«

JANEZ VEDENIK

Letošnji načrt celjske banke na rešetu izvršilnega odbora

Pomembna ocena dokončanih naložb. Drugi zbor banke bo 21. januarja

V središču pozornosti zadnje seje članov izvršilnega odbora Ljubljanske banke Splošne banke Celje sta bili zlasti dve točki dnevnega reda: priprave na drugi zbor banke ter informacija o dosednjih učinkih pri naložbah, ki so bile zaključene v preteklem obdobju in ki so v letih 1980 in 1981 že dajale prve proizvodne rezultate.

Drugi zbor banke bo v petek, 21. januarja. Na njem bodo poleg drugega sprejeli tudi načrt celjske temeljne banke Ljubljanske banke za tekoče leto. Pred zborom, ki bo zasedal v Celju, bodo seje konferenc delegatov v posameznih občinah. Konferenca bodo od 12. do 14. januarja, od tega dve za delegate celjske občine ter po ena v Smarju pri Jelšah, Šentjurju, Slovenskih Konjicah, Žalcu in Laškem.

Informacija o doseženih učinkih pri zaključenih na-

ložbah je zajela enajst primerov, od tega dvet naložbe s področja industrije in dve v družbenem kmetijstvu. Informacija je znova opozorila na znana dejstva, ki se pojavljajo pri takšnih delih. Od devetih naložb v industrijo sta bili le dve končani v okviru predvidenih sredstev, pri sedmih pa so prekoračitve znašale od 4 do 90%. Tudi naložbi v kmetijstvo sta bili zaključeni v mejah predvidenih sredstev.

Težave pa so bile tudi z roki začetka in dokončanja naložb. Zamude od enega do devetih mesecev so nastale v šestih primerih že na začetku del. Zamude na začetku so imele svoj vpliv tudi na konec del, ki se je zavlekel v posameznih primerih tudi do enega leta.

Doseženi finančni pokazatelji so bili z izjemo enega primera, za obdobje 1980/81, pozitivni, sicer pa so na seji še ugotovili, da je težko, sko-

raj nemogoče, primerjati dosežene rezultate s tistimi, ki so bili predvideni v investicijskih programih. Člani izvršilnega odbora so se tudi strinjali, da naj bančna strokovna služba tudi vnaprej stalno spremlja uresničevanje posameznih naložb.

Izvršilni odbor je nadalje soglašal z imenovanjem nekaterih delavcev s posebnimi pooblastili, tako Pavla Buha za vodjo sektorja za poslovanje s prebivalstvom, Nika Kača za vodjo sektorja za združevanje dela in sredstev ter Karlo Kajba za vodjo u računovodskega sektorja. Poleg tega so imenovali Vido Rebeuško za začasnega vodjo sektorja za upravljanje del v delovni skupnosti. Začasnost tega imenovanja je bila povezana z utemeljitvijo, da bo na tem področju prišlo v kratkem do reorganizacije.

M. BOŽIČ

MP

Novoletnih dobrot je bilo dovolj

Trgovci se ti dni manejo roke, ko preštevajo izkupiček preprazničnih nakupov. V trgovinah je bilo vsega dovolj. Če smo malenkostni lahko dodamo le to, da izbira istih blagovnih skupin ni bila tako raznolika, kot smo je bili vajeni prej. Toda, kdor se je znašel pa k vsem gotovim in serviranim živilom dodal še malo svoje domišljije in ustvarjalnosti, je imel novoletno domačo postrežbo prav tako bogato kot v boljših časih. To, da je bila dražja, raje izpustimo, kajti nakupi ob praznikih so dokaz za to, da ljudje ne glede na vse stiske, še vedno ne varčujejo, še zlasti pri hrani in pijači ne!

Merx je naprimer zadnji dan praznikov potrožil količino osnovnih živil, tako da nikomur ni moglo zmanjkati ne kruha, ne mleka, ravno tako je bilo dovolj mesa. Ne ravno prvovrstnega in različnih specialnih vrst, toda dovolj, da ga je dobil vsak, kolikor je mislil, da ga bo potreboval.

Zdaj, ko so hladilniki že prazni in ko je zdavnaj pošla novoletna sarma, bo potrebno nekoliko stisniti pasove. Ne zato ker bo česa zmanjkalo v trgovinah, predvsem zato ker so se denarnice že močno izpraznile. Sicer pa, če smo preživeli najdaljšo noč v letu, bomo nekako preživetarili tudi najdaljši mesec.

Prepričani smo, da bo vsak zmogel nakup, ko bo ponovno kava v naših trgovinah in ta bo zagotovo še v tem mesecu, (trdijo pri Merxu). Tisti, ki ste pred novoletno kavno mrzlico prišli na svoj račun, pa bi lahko iz solidarnosti pustili še kaj za tiste, ki so takrat ostali praznih rok.

VVE

Celjska porodnišnica skoraj presenetila z dvojčicama

Je že tako, da imajo nekateri takšne poklice, ki ne poznajo počitka tudi ob prazničnih dneh. Med najbolj izpostavljenimi deli so prav gotovo pri prometu, milici, kuharjih in natakarih, na pošti, v nekaterih varnostnih službah, na prvem mestu pa je prav gotovo stalna budnost v domala vseh službah zdravstva.

Največ skrbi posvečajo zdravniki tistim, ki rojevajo nova življenja, novim mamam.

Doktor Tončka Završnik je bila z doktor Borutom Malenškom in vsem potrebnim osebjem, ki sodi zraven, v prvih letošnjih dneh dežurna nepretrgoma tri dni: »Malo nas je in predhodno smo se dogovorili, da bomo pač »vlekli« dežurstvo kljub vsem naporom skozi vse praznične dni. Kolegi bodo pač prišli na vrsto prihodnje leto.«

Kakšno je bilo delo letos?

»Med prazniki smo letos izredno veliko delali, saj smo bili domala vseskozi v akciji.«

In kako ste pričakali Novo leto, torej tisti trenutek, ko drugi plešejo, pojejo, se veselijo?

»Ni bilo časa! V petih minutah smo popili vsak nekaj požirkov šampanjca in to kar iz skodelic za kavo. Čestitali smo si in znova smo bili srečni dela. Resnično ni bilo počitka.«

Doktor Tončka Završnik se je po kratkem uvodu opravičila, da žal za nas nima več časa, ker ima nujna opravila in vizito. Z vso ljubeznivostjo nas je prepustila sodelavkam, ki so do naših zahtev prav tako pozorne, kot vsa prejšnja leta.

Mamici, ki sta rodili kot zadnja v lanskem in prva v letošnjem letu, ležita skupaj v eni sobi. Malce sta bili pre-

Direktor Milan Medvešek izroča darilo v imenu Trgovskega podjetja Moda

senečeni zaradi našega obiska (oba moža sta bila že prej tam!), vendar z njunih lic je bila kljub utrujenosti videti radost, da so se jima rodili zdravi otroci. Ko bi le takšni bili tudi v prihodnje!

Karmen Zorko je doma v Laškem, sicer pa zaposlena kot fizioterapevtka v celjski bolnišnici. Na drugo »delovno« mesto, v celjsko porodnišnico, je prišla na Silvestrov petek. Bila je tik pred porodom!

Že ob 22,30 je bilo vse končano! Karmen Zorko iz Laškega je rodila dvojčici!

»Presrečna sem, da sta obe deklici zdravi. Tako sta srčkani!«

Že imata obe deklici imena?

»Anka in Lucija bosta!«

Kdo je izbral imena?

»Oba z možem.«

Nato so Karmen prinesli obe mali štručki, da smo jih lahko skupaj s srečno mamico fotografirali. Da sta se ločili, ima ena na glavi rdečo in druga belo kapico. Kako si bosta kaj podobni skozi življenje? In kaj je rekel na to mož Darko, ki je elektroinženir, do zdaj zaposlen v EMO, v bodoče pa na Tehnični šoli.

»Že pred porodom so z ultra zvoki ugotovili, da gre za dva otroka, tako da presenečenje ni bilo ravno največje. Bil pa je izredno vesel. Zdaj je že vse v redu, punčki sta zdravi in živahni ter upam, da bo vse v redu.«

Zdaj ste štirčlanska družina...

»Morda bomo kdaj v prihodnje še večja,« med smehom in objemom malih štručk pove Karmen.

Za dežurno ekipo tudi po tem porodu ni bilo miru. Ob 3,47 1. januarja je kot prvi prijokal na svet močan fantič, ki mu je podarila življenje Marjana Savinek, učiteljica iz Prekopa pri Vranskem, sicer pa zaposlena na Osnovni šoli Vlado Bagat v Braslovčah. Tudi ona je rodila svojega prvega otroka!

»V porodnišnico sem prišla v petek zvečer in že po nekaj urah sem postala srečna mamica.«

In kako bo prvemu »celjskemu« korenjaku v letošnjem letu (velik 52 cm in težak 3,780 kg) ime?

»Z možem Rudijem (zaposlen v Gradnji v Latkovi vasi) ga bova klicala Arnej.«

Tudi Marjana Savinek se je ob našem obisku že dobro

počutila, rekla pa je, da je najvažnejše, da je otrok zdrav.

Marjani Savinek smo v imenu ekipe NT in RC ter pokrovitelja, Trgovskega podjetja MODA Celje, izročili darilo, cvetje in čestitke.

Da so v celjski porodnišnici resnično veliko delali pa je dokaz tudi podatek, da so od začetka novega leta pa do jutra 3. januarja imeli že šest najst porodov!

In kako je sploh z rojstvi v celjski porodnišnici?

Doktor Tončka Završnik: »Lani smo jih imeli 2842 ali kar 131 manj, kot leta 1981. Sploh je značilno, da je število rojstev v zadnjih letih v upadanju.«

Po odhodu iz celjske porodnišnice smo vsi štirje razmišljali o novi akciji: kako prijetno bi bilo skupaj dobiti vseh deset otrok (toliko let traja naša akcija!)? Milan Medvešek se je strinjal: »Zamisel za takšno akcijo je dobra, saj smo tudi mi bili vse-skozi zraven. Prepričan sem, da bi bili tudi v kolektivu zato, da skupaj izpeljemo takšno priložnostno srečanje.«

Tekst: Tone Vrabl
Foto: Drago Medved

Množično kot še ne

Dvorana Golovec v Celju si je že prisluzila ime kot zabavišni prostor za najširše množice in najrazličnejše zabave. Tudi silvestrovanja lahko štejem v to kategorijo, saj se vsako leto v tej dvorani zbere veliko takih, ki so jim vseh hrupne in velike zabave, tako da se posameznik zgubi v množici. In še eno prednost imajo taka praznovanja. Skorajda niso potrebne poprejšnje rezervacije, saj je le stežka napolniti tako velik prostor.

Toda, v dvorani Golovec so letos predčasno zaprli vrata za tiste, ki bi se radi silvestrovali v njej. Prodali so namreč okoli 2000 vstopnic, kar je bilo skorajda nekoliko preveč. Kaj je bilo vzrok ta-

ko množičnemu obisku? Nekeč popularni pevec Vladimir Savčič-Cobi, eden najboljših plesnih ansamblov pri nas, Modrina iz Kranja, pa gosta Jaka Šraufciger in Marijan Smode. Ali pa mogoče popularna cena silvestrovanja, ki je bila sicer brez večerje, toda s spominkom in aperitivom.

Tudi ostala dva večera sta bila dobro obiskana, saj so prodali še okoli 2000 vstopnic. Torej je le obveljala tista, da je bolj vrabec v roki kot golob na strehi.

In še eno dobro stran novoletnih zabav v dvorani Golovec bi lahko omenili. Tokrat, po zagotovili prireditelja, ni bilo nobenih izgredov in tudi pokanja petard ni bilo.

Matjaž Mikac

Šah je igra, ki izvira iz Indije. Igra se na deski, ki je razdeljena na osem belih in osem črnih polj. Predstavljamo vam Matjaža Mikca, dijaka 4. letnika Srednje družboslovne šole v Celju, sicer pa že dolgoletnega šahista, ki že dosega zelo dobre uspehe.

Osnovno šolo je obiskoval na OŠ I. celjske čete, kjer se je že v drugem razredu vpisal v šahovski krožek, ki ga je vodil tov. Domitrovič. Šah se je že prej naučil igrati od brata, ki je tudi sam šahist. V 7. razredu je prevzel vodstvo krožka, dosegati pa je že začel prve uspehe na občinskih prvenstvih za

mlajše pionirje in na ekipnih tekmovanjih. Ti uspehi so bili tudi povod, da so Matjaža povabili v Šahovski klub.

Njegov trening pred turnirjem je razdeljen v preverjanje, oz. pregledovanje tistega, kar mu bo pri igranju najbolj koristilo. Mnogo stvari pri šahu si je treba zapomniti, vsaj začetne poteze pri vsaki partiji. Ponavljati in pre-

gledovati mora teorije, zbirati partije in kupovati časopise. Če se Matjaž pripravlja na turnir, potem igra šah doma po tri ure na dan ali še več. Odvisno od časa. Kadar se intenzivno pripravlja na kakšen večji turnir pa porabi za šah cele popoldneve. V šahovskem klubu se potem pogovarjajo o turnirjih in organizirajo brzopotezne turnirje.

Za šahovskega vzornika omenja Fischerja, bivšega svetovnega prvaka, ki danes ne igra več. Vseč mu je njegov način igranja, ki bi ga želel posnemati tudi sam. Šah Matjažu pomeni osebno zadovoljstvo, če dosega uspe-

OBRAZI

he in nezadovoljstvo, če jih ne. Na potovanjih po Jugoslaviji pa si pridobiva nove in nove prijatelje.

Za svoje največje uspehe je našel: 3. mesto na pionirskem prvenstvu SRS, remi z mladinskim svetovnim prvakom Cvitanom, teden dni po osvojitvi naslova, večkrat si je delil 3. mesto na mladinskem prvenstvu SRS, dvakrat pa je že zaigral v mladinski republiški reprezentanci. Sicer pa nastopa tudi v II. zvezni ligi, za različne šahovske klube iz Slovenije.

Kako pa šah vpliva na šolo? Matjaž pravi, da zelo slabo, ker mu vzame veliko časa, kadar ima tekmovanja. Pa tudi po tekmovanju je psihično zelo utrujen, tako da ne more takoj začeti z učenjem. Sicer pa celotno življenje vpliva na igro. Rad bi postal mladinski republiški prvak, s šahom pa se bo še dolgo ukvarjal, kajti šahist je pri 30 letih v najlepših letih za uspehe, torej tudi glavni Matjaževi uspehi še pridejo.

MATEJA ZALOŽNIK

»Nesojena« zmagovalka Karmen Zorko s svojima ljubljenskama Anko in Lucijo

Novoletni koncert za goste in žene KMZ

Velika gramofonska plošča je ena od mnogih nalog Komornega moškega zbora

Tradicija je ohranjena. Tudi tokrat je Komorni moški zbor zaključil 1982. in pozdravil novo leto s tradicionalnim novoletnim koncertom, ki je ob družabnem programu trajal sicer dlje kot običajni nastopi. V dvorani zdraviliškega doma na Dobrni so se zbrali samo povabljeni gostje in žene pevcev. Nastop je bil namenjen zlasti njim, v zahvalo za razumevanje ob vsaj dvakrat tedenski moževi odsotnosti zaradi vaj v večernih urah in zaradi mnogih ur, ki so jih pobrali številni nastopi, koncerti in gostovanja.

Bil je prijeten večer, ne samo zaradi pevskega užitka, marveč tudi zaradi spoznanja, da je to enoten pevski kolektiv, ki ga zdaj že šesto leto vodi prof. Vid Marcen. Komorni moški zbor je tudi lani dokazal, da sodi v kvalitetni vrh slovenskih in jugoslovanskih moških zborov in da uživa velik ugled tudi v tujini.

Toda, zdaj ni šlo samo za obujanje prehojene poti, marveč tudi za srečanje z nalogami, ki jih čakajo v tem letu. Kot prva je izdala velike gramofonske plošče. Druge po vrsti. In potem obveznost do delovnih kolektivov, organizacij, do poslušalcev in ljubiteljev lepega petja. Poleg tega je letos na vidiku

gostovanje v Singenu, v zahodnonemškem mestu ob Bodenskem jezeru.

Tradicionalno srečanje so dopolnili z zborovo kroniko, nastopom priložnostnih instrumentalnih in vokalnih skupin in ne nazadnje s krstom novih članov, tistih, ki so pevske preizkušnje že dobro prestali in ki so s slavnostno zaprisego ter poljubom zborove zastave in seve-

da pred visokim zborom kolektivnega vodstva sklenili, da bodo vestno izpolnjevali vse naloge. Takšne časti in udarca z veliko kuharico po zadnji plati sta bila tokrat deležna basist Peter Blagotinšek in baritonist Ludvik Urankar, oba iz Laškega.

Novoletno srečanje pevcev, njihovih žena in gostov je bil nepozaben dogodek.

M. BOŽIČ

Krst novih članov. Čisto pravi zdravnik, dr. Gril, pregleduje Petra Blagotinskega, na enak »pregled« čaka z nasmeškom na ustih Lajči-Ludvik Urankar.

Sedem zajcev padlo na novoletnem lovu

Lovska družina Zalec že vrsto let pripravi zadnjo nedeljo pred Novim letom tako imenovani novoletni lov v loviščih, ki so v neposredni bližini njihovega lovskega doma na Rinki nad Gotovljami pri Zalcu. Letošnjega lova se je udeležilo nekoliko manj lovcev kot običajno, saj jih je prišla le dobra polovica ali okoli 50, med njimi pa je bilo tudi nekaj gostov iz sosednjih lovske družin.

Tudi tokrat so žalski lovci na predvečer zadnjega letnega lova pripravili pod domom velik kres, ki so ga zakurili v jutranjih urah na dan lova. Letos kresova toplota lovcom ni bila toliko potrebna, saj ni bilo niti snega (le nekaj ostankov po travnikih, vinogradih in gozdnih robih) in tudi vreme ni bilo prehudno mrzlo, bolj pa jim je tehnološko tradicionalno okrepčilo pred odhodom na lov, topel čaj s prijetnimi dodatki.

Lov je tudi tokrat vodil eden najstarejših in najzvestejših članov, Ivan Roje, ki je opozoril, da lahko lovci lovijo zajce, lisice in morda še kakšnega fazana, če bi se pojavil.

Po petih letih je bil lov ponovno uspešen, saj je pod ostrimi in točnimi streli obležalo kar sedem zajčkov. Po dva zajčka sta uplenila Vanko Sitar in Jože Zgank, po enega pa Stefan Painkret ml., Anton Pečnik in kot najstarejši skoraj 73-letni Jaka Vrhovšek, ki se za lansko leto lahko pohvali tudi še z odstrelom lisice. Lovci so zadnji lani lov za predel, kjer so ulovili, ocenili za dober, priznali pa so tudi, da je bilo nekaj zajcev hitrejših od njihovih »krivih in počasnih« krogel.

Zaključek je bil v Lovskem domu ob jehed divjega prašiča in srnjaka ter z lovskim krstom dveh, ki sta tako postala člana LD Zalec. Uspešno sta »prekrmari« skozi zapletena vpraša-

nja (krst je vodil predsednik LD Zalec Janko Kraševac, vsak od izpraševancev pa si je lahko izbral zagovornika) Vlado Remih in Ferdo Sanca, pa čeprav sta morala med ostalim odgovoriti tudi na tako »zapletena« vprašanja, kot so »kdaj zajca najbolj bolijo zobje?« (odgovor, ko ga prime pes), »zakaj je morje slano?« (ker so v njem slaniki), »kdaj je divjemu zajcu najbolj vroče?« (takrat, ko se peče) in podobno. Oba sta kljub nekoliko »pomanjkljivemu« znanju in z veliko mero potrpežljivosti predsedstva izpitne komisije pod udarci palice krst prestala in postala prava člana zelene bratovščine, ko sta obljubila, da bosta vedno spoštovala lovsko čast in poštenje, da bosta vedno puško zvesto nosila in da bosta vedno tudi zvesta in dobra lovska tovariša.

TONE VRABL

Celje: Mladina pomaga

Učenci šole Ivana Kovačiča - Efenke, ki imajo s KS Dečkovo naselje tesne stike, so pripravili pomagati starejšim in osamljenim občanom pri raznih gospodinskih opravilih. Prinesejo kurjavo, skočijo v trgovino, odidejo na pošto ali v banko, poskrbijo za zdravnika, prinesejo zdravila ali kako drugače poskrbijo za krajane. Kdor tako pomoč potrebuje, se poveže s krajevno skupnostjo ali pa kar neposredno s šolo. Tako bo akcija sosedske pomoči dosegla svoj namen.

KOFIL FILTER

filter za čiščenje zraka
uporablja se za odpraševanje
v vseh vrstah industrije

KONUS

Konus
Slovenske Konjice

ANGELOS BAŠ

23

SAVINJSKI SPLAVARJI

od začetka 20. stoletja do 1941

Če se vprašamo po dobičkih, ki so jih imeli splavarski gospodarji od opisanih voženj ali od opisane trgovine z lesom, si moramo najprej priklicati v spomin, da so njihove »rajže« najpogostejše obsegale 12 ali 15 samcev, medtem ko so podvezemali na leto zvečine štiri ali pet voženj. Čisti dobiček od prodanega samca pa opredeljuje ohranjenost ustno izročilo za čas po gospodarski krizi na začetku tridesetih let ali za sredo in drugo polovico tridesetih let, do okupacije, dovolj natančno. Tako spričujejo računi nekdanjih splavarskih gospodarjev in krmanjžev, da je znašal v omenjenih letih čisti dobiček od prodanega samca (po odstetju vseh stroškov, ki so jih terjali nakup lesa, transport do žag, morebitno tesanje, nadalje vsi stroški z vožnjo in izplačilo splavarjem) od 500 do 1000 dinarjev, vendar je bil dobiček, ki se je približal vsoti 1000 dinarjev, le redkejši. Spričo tega sodimo, da se je sukal srednji dobiček od prodanega samca okoli 700 dinarjev. Potemtakem je znašal čisti dobiček od »rajže«, ki je štela 12 samcev, okoli 8400 dinarjev, čisti dobiček od »rajže« pa, ki je štela 15 samcev, okoli 10 500 dinarjev. Če pomnožimo ti vsoti s 4 ali 5 (vožnjami), ugotovimo, da je obsegal čisti dobiček splavarskih gospodarjev povečini od okoli 33 600 do okoli 52 500 dinarjev na leto.

Navedeni vsoti pa nimajoče ukupiriti.

Resda vemo, da je bila splavarska lesna trgovina za splavarske gospodarje poglavitni, ne pa tudi edini vir dohodkov, vendar nimamo podatkov za druge njihove dohodke. Zato ni mogoče opredeliti njihovih celotnih letnih dohodkov, s tem pa tudi ne natančnejšega razmerja med njihovimi dohodki od splavarske lesne trgovine in drugimi dohodki.

Vsekakor so bili navedeni dohodki od splavarske lesne trgovine razmeroma visoki. Če namreč ponovimo, da to niso bili edini dohodki splavarskih gospodarjev in če primerjamo te dohodke s celotnimi dohodki, kakor so sporočeni na nekaterih kmetijah v istih letih drugod, dobimo naslednjo podobo. L. 1935 so znašali vsi dohodki na trdnem gruntu z žago pod Uršljo goro 33 446 dinarjev, 1937 pa 56 021 dinarjev. Na srednji kmetiji blizu Ptuja je bilo 1936/37 vseh dohodkov 14 135 dinarjev, na srednje veliki kmetiji v Slovenskih goricah 1940 pa 15 525 dinarjev. Po omenjenih vsotah je torej prinašal splavarskim gospodarjem dobiček od splavarske lesne trgovine večinoma več kot dvakrat do več kot trikrat toliko kolikor srednjemu kmetu v vzhodni Sloveniji vsi dohodki od kmetije.

Nadalje ni mogoče uokviriti dobička splavarskih gospodarjev tudi zato, ker niso na voljo podatki o vsotah njihovih celotnih izdatkov. Vsekakor so morale biti te vsote

razmeroma visoke, zakaj ugotovljeni dobiček je s tem, ko je bil precej visok, deloma nedvomno zviševal izdatke splavarskih gospodarjev ali raven njihovih zahtev. Zato lahko z vso gotovostjo sodimo, da so pri večjem delu splavarskih gospodarjev vsote njihovih celotnih izdatkov znatno preseglele vsote celotnih izdatkov na navedenih kmetijah v vzhodni Sloveniji: na srednji kmetiji blizu Ptuja je bilo 1936/37 vseh izdatkov za 15 140 dinarjev (izdatki so bili višji ko dohodki), na srednje veliki kmetiji v Slovenskih goricah 1940 pa 15 426 dinarjev. Po vsem videzu so bili izdatki splavarskih gospodarjev sorazmerno podobni izdatkom na omenjenem trdnem posestvu z žago pod Uršljo goro, na katerem so 1935 znašali izdatki 29 855 dinarjev, 1937 pa 35 731 dinarjev.

Vse to spričujejo tudi poglavitni nameni, za katere so porabljali splavarski gospodarji svoj dobiček od splavarske lesne trgovine. Zelo pogosto je šel del dobička za nadaljnje nakupe lesa ali za nadaljevanje te trgovine in se ni neposredno uporabljal za poravnavanje perečih gmotnih potreb. Sicer pa so splavarski gospodarji s tem dobičkom največkrat obnavljali hiše ali si postavljali nove, dokupovali zemljo in se oskrbovali z novim orodjem. Naposled so del dobička nalagali v hranilnice, ga porabljali za dote ali ga tudi namenili za šolanje otrok.

Kar zadeva mezde splavarjev, imamo o njih nekaj podatkov že iz let pred prvo svetovno vojno. Tako je sporočeno, da so tedaj splavarji dobivali za vožnjo do Celja po šest kron, za vožnjo do Zidanega mosta po deset kron, za vožnjo do Zagreba oziroma do Rugvice po 22 kron in za vožnjo do Beograda 76 kron; poleg navedenih mezd so dobivali še po dve kroni na dan za hrano. Že v tisti dobi se torej mezde niso ravnale po dnevih, ki so jih prebivali splavarji na vodi, temveč so se oblikovale glede na določene etape ali razdalje pri vožnji.

Ker izvirajo naštetki podatki o splavarskih mezdah iz poročila, ki je nastalo v istem

času, kakor so bile v navadi navedene mezde, in je zato pričevanje sodobno, ne moremo sprejeti poznejših omemb o teh mezdah, ki jim manjka tudi navedba vira: po drugi svetovni vojski je bilo namreč zapisano, da so v letih pred prvo svetovno vojno znašale splavarske mezde do Celja eno do tri krone, do Zagreba oziroma Rugvice tri do devet kron, naprej pa 50 do 60 kron. Če ustno izročilo, kakor se je ohranilo do današnjega dne, povečini iz let pred prvo svetovno vojno navaja nekaj manjše splavarske mezde, kakor smo jih posneli po tedanjem poročilu, je to nemara zato, ker utegnejo biti v zadevnih omembah odšteti vsi izdatki za pot domov. (Najmanj pravilne so v ohranjenem ustnem izročilu navedbe mezd do Celja, dve do tri krone, medtem ko so zadevni podatki o mezdah, kakršne so bile v veljavi do Rugvice in naprej, precej bližji številom iz objavljenega poročila.)

Podobno kakor dobiček splavarskih gospodarjev opredeljuje ohranjenost ustno izročilo dovolj natančno tudi mezde splavarjev sredi in v drugi polovici tridesetih let, do okupacije. Mezde »Celjanov« so znašale v letih po prvi svetovni vojski okoli 80 dinarjev, po gospodarski krizi pa so se vzdignile na okoli 100 dinarjev; tik pred drugo svetovno vojno so presegle 100 dinarjev. Mezde »Rogličanov« so znašale po gospodarski krizi okoli 250 dinarjev, pozneje pa okoli 300 dinarjev. Poleg navedenih mezd so imeli »Celjani« in »Rogličani« zastoj hrano, ki je bila, kot bo še natančneje povedano, do Celja borna, od tam naprej pa izdatnejša in raznovrstnejša.

Pri »Mitrovčanih« so se ravnale mezde glede na to, do kod je šla »rajža« in na katerem mestu je veslal splavar. Če je splavarski gospodar prodal les do Slavonskega Broda, so bile mezde za splavarje manjše, kakor če je šla »rajža« do Beograda, ki je pomenil mejnik tudi v tem pogledu: od Slavonskega Broda do Beograda so bile mezde za splavarje enake, prav tako zopet od Beograda naprej; te slednje mezde so bile najvišje.

Leto 1983 v amaterskih vrstah

Programske naloge za leto 1983 so pri Zvezi kulturnih organizacij Celje izoblikovali na osnovi dosedanjih izkušenj, programskih smernic Kulturne skupnosti Celje, tesnejših stikov z Zvezo kulturnih organizacij Slovenije in načrtnjega programa skupnega dela med občinami, pa tudi z drugimi republikami, zlasti s pobratenimi mesti in s Slovenci zunaj meja naše domovine.

Po tradiciji najbolj razvejani sta glasbena in gledališka dejavnost. Na glasbenem področju si bodo v letošnjem letu prizadevali, da bi napredovala kvaliteta izvajanih programov. Tekmovanja in festivali ter občinska in področna srečanja glasbenih skupin so vselej močan element spodbujanja rednega dela in s tem tudi dviga kvalitete.

Gledališki amaterizem ima poleg glasbenega najbogatejšo tradicijo in ostaja ena najbolj priljubljenih oblik amaterskega kulturnega delovanja. Zastavljenih nalog za letošnje leto ni malo. Če bodo dosledno uresničene, kot je zapisano v programski zasnovi, bomo lahko govorili o živahnosti te dejavnosti. Med večje prireditve sodi naša beseda 83, področno in občinsko srečanje gledaliških skupin, občinsko srečanje lutkovnih skupin itd. V pomoč vsem amaterjem pa bodo tudi razna strokovna predavanja in seminarji ter posvetovanja.

Ni manj pestro in široko niso sestavljeni programi aktivnosti v drugih dejavnostih na področju filmske vzgoje, folklorne in plesne dejavnosti, likovnega ter literarnega snovanja in drugih.

MP

Nova prelomnica v kulturi Konjičanov

»Obnovljeni kulturni dom to omogoča,« pravi Franc Šelih, direktor Delavske univerze, ki upravlja dom

Kljub razviti ljubiteljski kulturni dejavnosti v Slovenskih Konjicah, kar velja še zlasti za zborovsko glasbo, pravega kulturnega življenja v kraju v preteklih letih ni bilo. Bil pa je dober izgovor: pomanjkanje primernih prostorov. Sedaj klasičnega izgovora ni več, pa tudi k oblikovanju kulturnega življenja so pristopili na nov način, bolj organizirano. O tem v pogovoru z direktorjem Delavske univerze v Slovenskih Konjicah, ki je prevzela upravljanje kulturnega doma, Francem Šelihom.

Obnovljen kulturni dom v Slovenskih Konjicah pomeni prelomnico v kulturnem življenju Konjičanov. Zakaj?

F. Šelih: »Res smo v samem mestu Slovenske Konjice opazili v preteklih letih pravo kulturno mrtvilo, še zlasti pa v času obnavljanja kulturnega doma. Julija smo s pomočjo skupnih sredstev odprli sodoben dom kulture s 1400 kvadratnimi metri površin. V njem so svoje mesto poleg velike dvorane za kulturne prireditve in avle za razstave, pridobili tudi Občinska ljudska knjižnica, Zveza kulturnih organizacij in Prosvetno društvo Svoboda. Novi pogoji dela se morajo odraziti tudi v novi kakovosti.«

Delavska univerza je upravljalca doma. Kdo pa načrtuje program?

F. Šelih: »Glede na širši družbeni pomen dejavnosti smo ob prevzemu obveznosti v domu predvideli poseben programski svet, v katerem so predstavniki širše družbene skupnosti - občine, družbenopolitičnih organizacij, večjih delovnih organizacij... Delavska univerza želi kot izvajalec v prihodnjem letu razširiti program kino predstav. Poleg rednih filmskih predstav vključujemo še matinee,

mladinski kino in nočni kino. To je na tem področju že največ, kar lahko storimo. Premalo izkušenj pa imamo, in zato pričakujemo tudi več pomoči, na področju gledališke dejavnosti, ki je v Slovenskih Konjicah dalj časa sploh ni bilo. Radi bi zagotovili abonma s 6-8 predstavami, težko pa je z izborom programa. Zahtevnejše gledališke predstave namreč skoraj nimajo gledalcev. Pričeti bomo morali sistematično z manj zahtevnimi deli in program po zahtevnosti stopnjevati.«

Kakšen pa je vpliv finančnih sredstev na oblikovanje programa?

F. Šelih: »Ravno pri gledaliških predstavah je razkorak med sredstvi, s katerimi razpolagamo in cenami, velik. Zahtevnejša gledališka predstava zahteva 50-80.000 dinarjev, to pa pomeni pri ceni vstopnic, če je dvorana razprodana, kar 30-50.000 dinarjev izgube. Da zaradi tega program ne bi bil preveč prizadet, skušamo ta razkorak premostiti z iskanjem pokroviteljev. Sprejeli pa smo tudi

sporazum, po katerem ob zaključku leta Svet doma, ki je njegov najvišji gospodarski organ, ugotavlja poslovanje in če bo ugotovil primanjkljaj, bodo manjkajoča sredstva zagotovili občinska kulturna skupnost in večje delovne organizacije.«

Takšen dom pa ni namenjen le za gledališke in filmske predstave, ampak bi ga naj uporabljali vsi, ki se v kraju ukvarjajo s kulturo. Kako pa se ti vključujejo v dom?

F. Šelih: »V kraju pogrešamo kulturno sekcijo, ki bi se ukvarjala s pripravo in izvajanjem dramskih storitev, kot jih imajo v številnih manjših krajih občine. V domu imamo prostore za vaje dramske sekcije, prav tako pa tudi za vaje pevskih zborov. Zelimo si samo, da bi bili res uporabljani.«

V nekaj mesecih seveda še niste mogli narediti velikih sprememb v kulturnem življenju kraja. Kaj pa ste že storili?

F. Šelih: »Poleg dveh gledaliških predstav in stalnih filmskih predstav smo pripravili že tudi dve likovni razstavi. Tudi pri tem je možnosti še veliko, saj v občini likovnih amaterjev ni malo. S sodelovanjem sekcij, s kulturno izmenjavo, bo mogoče izbiro močno popestriti. Pri tem bo pomembna zlasti vloga Zveze kulturnih organizacij. Programski svet je že tudi sprejel celovit program filmskih predstav in tudi čas za njihovo predvajanje. Odločil se je, da ob petkih filmskih prireditvah ni, tako da bodo lahko takrat gledališke ali pa druge nepredvidene prireditve, saj ne bi bilo prav, če bi se sicer potrebna programa preveč togo oklepali. S tem, ko smo prevzeli upravljanje in izvajanje programov v kulturnem domu, imamo tudi celovit pregled vseh prireditelj, tako da jih lahko tudi usklajujemo.«

MILENA B. POKLIČ

POGLED NA PLATNO

Dvoboj na Missouriju

Ameriški western iz leta 1975. Scenarij: Thomas McGuane. Kamera: Michael Buttler. Glasba: John Williams. Režija: ARTHUR PENN. Igrajo: Marlon Brando, Jack Nicholson, Kathleen Lloyd, idr.

Dva velikana med igralci v sodobnem ameriškem filmu skupaj. Kaj več je še potrebnega za uspeh nekega filma? Toda, kakšna sta ta junaka v svojih vlogah v tem, v sodobne tokove vpetem westernu, oropnem vse romantike in idilike? Prvi, da je največji med njimi pravijo, Marlon Brando, je na strani pravice. A pokvarjen je, kot najbolj smrdljiv švicarski sir. Sadističen in docela iztirjen v svojih postopkih, ko kot najeti revolveraš lovi tolpico kaj malo pomembnih razbojnikov.

Drugi, Jack Nicholson, ki slovi po vlogah iztirjenca, je miren poprečnež. Le to je narobe, da hodi onkraj zakona, saj se preživlja z drobnimi tatvinami. In tako dobi za črat prvega! Kdo bo zmagal v neusmiljenem spopadu pravice in krivice - pošteni lopov ali nepošteni pravičnej?

Približno takšno zgodbo nam ponuja v svojem predzadnjem filmu (iz leta 1975) Arthur Penn, ki se je uveljavil z westerni, grozljivkami in akcijskimi filmi (Bonnie in Clyde, Levoroki revolveraš, Veliki mali človek, Čudodelka, itd.). Na način, ki je za sodobni ameriški western tipičen (pod vplivom italijanskega, ki je lansiral več pristnega nasilja, humor in ukradel romantiko), je upodobil ta film, ki bo ostal v spominu po res veličastni igri obeh glavnih junakov, po nekako vsakdanji zgodbi, ki se prelevi v nasilno dramo, po nekaterih scenah nasilja, še predvsem in zlasti pa po antologijski sceni, ko se nemočni Brando kopa v prelepi banji in na smrt izziva Nicholsona, ki mu grozi z revolverjem.

Kamera je izvrstna, montaža precizna, splošen dober vtis dopolnjuje glasba.

Film Dvoboj na Missouriju je kaj primeren uvod v novo sezono celjskega filmskega gledališča za odrasle, ki ga bo gostilo prihodnji četrtek, za vse zamudnike pa bo film še nekaj dni na sporedu v znova odprti dvorani malega Uniona.

BRANKO STAMEJČIČ

Zvezdana Mlakar - redna članica SLG Celje

Ansambel Slovenskega ljudskega gledališča Celje je okrepjen za novo članico. Delovno razmerje s kolektivom je sklenila igralka Zvezdana Mlakar, ki je na celjskem poklicnem odru že nastopala. Videli smo jo v Zlahtnem meščanu, v igrici Kralj Matjaž, kako se imaš, je igrala Alenčico, v Rajanju pa je bila Cukrček. Na prvi premieri v letošnjem koledarskem letu se nam bo v Srečanju na Osojah predstavila kot Tereza.

Zvezdana Mlakar je doma iz Ptuja, sicer pa je absolventka Akademije za gledališče, film, radio in televizijo. Igrala je tudi že v večjih filmih. Zlasti ostaja v spominu s filmom Praznovanje pomladi.

Ansambel Slovenskega ljudskega gledališča Celje šteje odslej 18 članov, od teh je 7 igralk, medtem ko so v letošnji sezoni ansambel zapustili igralci: Sandi in Marjanca Krošl ter Janez Starina.

MP

Celotni filmski spored za mladino

Celjsko Kinopodjetje je tudi za letošnje leto zagotovilo dovolj filmov za mladino, da bodo našim najmlajšim vedrili in pestrili dni vsakega tedna v letu 1983.

Kar petdeset mladinskih filmov, od domačih do tujih, od risank do znanstveno-fantastičnih bajk iz vesolja, se bo tako odvrtelo v dvorani kina Dom. Vsekakor gre ob silnem pomanjkanju tovrstnih filmov, še posebej domačih in še zlasti kakovostnih, Kinopodjetju vse priznanje, da že tretje leto zapored zagotavlja tako potreben del programa. In četudi bi lahko bolj kritični zastavili nekaj neprijetnih vprašanj na izbor filmov, ki vsi po svoji kakovosti le niso namenjeni izključno mladini, je treba poudariti, da so to lahko le nergači. Nujno je, da se filmi, ki jih je malo, ponavljajo. Izkušnje s Kekcem in še nekaterimi filmi pa potrjujejo, da jih nove generacije kinoobi-

skovalcev izjemno toplo sprejemajo.

Posebna pohvala gre tudi trem delovnim organizacijam, ki so odkupile 36 kinematografskih predstav. Te bo mogoče videti brez vstopnine. Ljubljanska banka - splošna banka Celje, SOZD Merx - TDO Teko Celje in LJK Savinja Celje so tako vnovič izpričali svoj dober posluš za kakovostne kulturne akcije. Morda bo v prihodnjih letih družina treh dobila še nove člane. Prav bi bilo tako, kajti filmske predstave, ki so že tako najcenejša oblika razvedrila za mladino, bi s tem le še pridobile na veljavi.

Se to: popoln letni pregled filmskih predstav za mladino z naslovi filmov in datumi, ko so ti na sporedu, je tudi letos Kinopodjetje natisnilo v priročni brošuri, ki jo je mogoče dobiti brezplačno in ki bi jo lahko imeli starši na vsakem domu.

sb

Ocena zbirke Alme Karlinove

V. Šilbar in Z. Šmitek - Zbirka Alme Karlinove, Celjski muzej V. 1982, 26 strani

Zelo malo je znanega o Almi Karlinovi svetovni popotnici in pisateljici, zato se je Celjski muzej odločil, da bo ob svoji stoletnici uredil njeno zbirko etnoloških, naravoslovnih in turističnih zanimivosti. Zbirki je namenjena posebna soba, kjer so razstavljeni najzanimivejši primerki iz zbirateljske dejavnosti Alme Karlin. Ob otvoritvi razstave je izšel tudi katalog Zbirka Alme Karlinove kot 113 zvezek Zbirke vodnikov Kulturni in naravni spomeniki Slovenije. Katalog je razdeljen na štiri poglavja: Družina in mladost, Potovanje, Zbirka, Literarno delo z izpopolnjeno bibliografijo objavljenih in neobjavljenih del.

Alma Karlin je bila rojena 1889 v družini državnih uslužbencev v Celju. Mladost je preživela v mestu ob Savinji. Toda nemirni duh in želja po znanju sta jo že po srednji šoli zvabila v svet; najprej je potovala po Evropi, kjer se je naučila več tujih jezikov in se seznanila s kulturo neevropskih dežel. Na pot okoli sveta se je odpravila leta 1919. Po-

tovanje je trajalo dobrih osem let. V teh letih je zbrala precej predmetov povezanih z življenjem ljudstev, ki jih je spoznavala na svoji poti. Srečala se je celo z ljudožerci in odnesla celo kožo. O svojih vtisih in spoznanjih je tudi veliko pisala, nekaj člankov je že med potovanjem poslala takratnemu celjskemu časopisu. Leta 1932 je bila celjska javnost seznanjena tudi z njenimi daljšimi proznimi deli razstavljenimi so bile njene knjige v izlozbi knjigarne Goričar in vzbudile veliko zanimanje. Starejši Celjani se ob pogovoru o Almi Karlin radi spomnijo anekdot, ki so krožile o njej, zanimive so zlasti tiste o njenem bivanju med ljudožerci. Med mladimi pa jih je verjetno bolj malo, ki bi o njej kaj vedeli; verjetno je krivo tudi to, da so vsa njena dela pisana v nemščini, jeziku, ki ga je najbolj obvladala. Slovenščine se nikoli ni učila, vendar pa ni bila nemško nacionalistično usmerjena, kar je pokazala tudi z dejanji med drugo svetovno vojno. Od daljših proznih del jih je objavljenih 22 in od tega je le eno (Samotno potovanje) preve-

depo v slovenščino. Preko 20 del pa je še v rokopisih, ki jih hrani Narodna in univerzitetna knjižnica v Ljubljani.

Avtorja sta v vodniku pregledno orisala življenje in delo Alme Karlin; tako vsak bralec in obiskovalec razstave dobi osnovne podatke na enem mestu. Glede na to, da gre v bistvu za vodnik po razstavi, je tudi največ prostora posvečeno zbirateljski dejavnosti in opisu razstavljenih predmetov. Katalog je opremljen z zemljevidom, potovanj, fotografijami eksponatov; posebno zanimivi sta dve fotografiji Alme Karlin. Opozoriti je potrebno še, da je vodnik nastal na podlagi daljših študij literarne in materialne zapuščine Alme Karlin in na podlagi kritične presoje virov; tako so ovrženi tudi nekateri netočni podatki in interpretacije.

Vsekakor je vredno pohvale, da je Alma Karlin dobila mesto v kulturni zgodovini Celja in upajmo, da bodo tudi njena knjižna dela kmalu na policah naših knjigarn.

IVANKA ZAJC-CIZELJ

Laško: Tisoči udarniških ur za nov gasilski dom na Vrhu

V manj razvitem predelu občine Laško, v krajevni skupnosti Vrh nad Laškim, raste nov dom tamkajšnjih gasilcev. Za gradnjo so se odločili pravzaprav vsi krajan in v planu srednjeročnega razvoja krajevnega skupnosti Vrh nad Laškim opredelili gradnjo gasilskega doma kot eno najpomembnejših nalog. Naložba je našla svoje mesto tudi v planskem dokumentu občinske skupnosti za varstvo pred požari Laško.

Gasilci v Vrhu nad Laškim delajo sedaj v nemogočih pogojih, in ker je v kraju gostilna, poleg šole, edini družbeni objekt, kjer se občani shajajo, je bila nujnost gradnje toliko večja. Še z enega vidika je gradnja novega gasilskega doma pomembna. Gre

za prizadevanja, da bi čim več mladih ostalo doma, v kraju, na kmetijah. In med gasilci z Vrha je veliko mladih ljudi. Tudi tisti, ki niso v gasilskih vrstah, bodo z novim objektom raje ostali doma, saj se tam obeta živahnejše družbenopolitično, kulturno in družabno življenje. Dom namreč ne bo namenjen le gasilcem, ampak bo to tudi prostor za delo krajevnih organizacij, krajevnega skupnosti in ostalih društev. Tudi potrebne ljudske obrambe v krajevni skupnosti Vrh ne gre ob tem prezeleti.

Danes je objekt zgrajen do četrte faze, predračunska vrednost pa znaša dobre tri milijone dinarjev. Od tega zneska bo skupnost za varstvo pred požarom občine

Laško prispevala milijon sedemstotisoč dinarjev. Razlika je torej precejšnja. Površno je lahko prikažemo edino s številko 6000. To so namreč ure prostovoljnega dela, ki so jih gasilci in ostali krajanji žrtvovali za težko pričakovano pridobitev.

Gasilsko društvo Vrh nad Laškim je letos proslavilo petdeseto obletnico obstoja. Spodbudno je pomlajevanje med članstvom, ki pa za današnje potrebe ni dovolj strokovno usposobljeno. Zato je ena glavnih nalog društva tudi stalno izobraževanje. Društvo je v krajevni skupnosti eno najaktivnejših, sodeluje na vseh prireditvah in manifestacijah ter tekmovalnih v kraju in v občini.

M. AGREŽ

Srečanje Ferrallitovih upokoјencev

Ob koncu leta je kolektiv Ferralita iz Žalca pripravil za svoje upokoјence tradicionalno srečanje. Od 45 upokoјencev se jih je srečanja udeležilo 33, ki so se spominjali lepih in prijetnih dni, ki so jih preživeli v tem kolektivu. Srečanje so pripravili v žalski Nami.

IVAN JURHAR

Žalski strelci vse boljši

Strelci niso mirovali niti v prazničnih dneh. Na strelišču v Žalcu je bil prijateljski dvoboj med SD »ZALEC« in SD »CELJE« z zračno puško. Žalski strelci so streljali zelo dobro in so se izredno močno upirali celjskim strelcem, ki so to pot sicer še zmagali z 9 krogi prednosti, če pa bi imeli Žalčani nekoliko močnejšega četrtega člana ekipe, bi zanesljivo zmagali. Med posamezniki je zmagal domačin Rudi KOTNIK z odličnim rezultatom 372 krogov, kar je le za 4 kroge manj od uradnega državnega rekorda. Rezultati ostalih tekmovalcev: Jože Jeram 369, Franc Kotnik 365, Ervin Seršen 364, Mladen Melanšek 362, Tone Jager 362, Mladen Petrovič 355, Darja Kačnik 350, Lojze Klovár 342 in Avgust Mastnak 342 krogov. Žalski strelci so zelo prijazno sprejeli prijatelje iz Celja ter se jim tako »oddolžili« za njihovo naklonjenost, ko so nekajkrat streljali na celjskem strelišču, dokler niso imeli svojega.

T. J.

Pečenka iz kmečkih peči

Silvestrovanje na Gomilskem so letos pripravili gasilci iz Grajske vasi. V pripravih je sodelovala dobesedno vsa vas. Kmečke ženske pa so doma v svojih kmečkih pečeh pekle piščance in pečenke. Vsaka hiša je prispevala tudi pecivo. Kakšne so dobrote iz kmečkih peči vemo, o tem pa so se znova lahko prepričali vsi tisti, ki so zadnjo noč v letu pričakali na Gomilskem. Teh je bilo kar 450. Posnetek smo pripravili v kuhinji Katice Šornove.

JANEZ VEDENIK

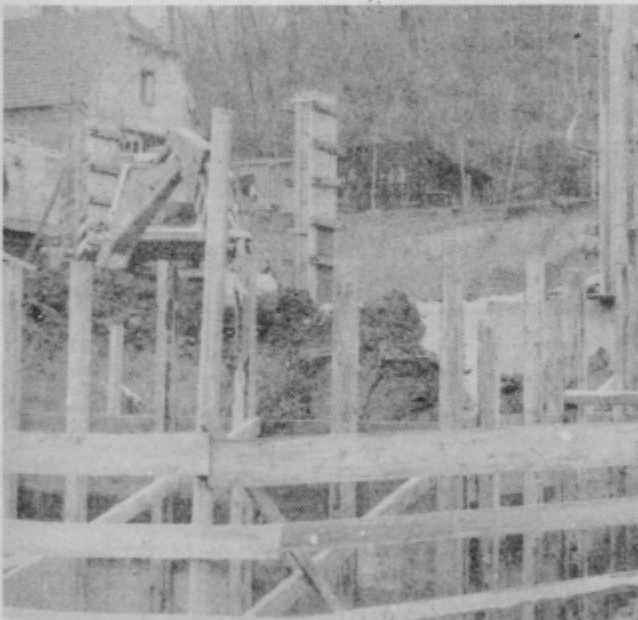
V žalski občini še manjka pitne vode

Razvoj, obnavljanje in širjenje vodovodnega omrežja v žalski občini že nekaj let zaostaja za potrebami prebivalstva in gospodarstva. Od leta 1979 so letne programe izvedli le 60 do 65 odstotno. Razmere pri oskrbi s pitno vodo se zaradi tega iz leta v leto slabšajo.

Se posebej kritično je v Preboldu, Braslovčah, na Gomilskem in Polzeli, v Sempetru, Levcu in Grižah. Tudi širjenje vodovodnega omrežja na področjih, ki niso oskrbljena z vodo, poteka prepočasno. Oskrba z vodo je posebej slaba v sušnih obdobjih, onemogočeno pa je tudi vključevanje novih porabnikov vode. Ponekod pride teče voda le ponoči, kar občutijo gospodinjstva in živali. V organizacijah združenega dela skušajo reševati problem tehnološke vode z lastnimi izviri.

Takšno stanje je vsekakor posledica nezadostnih vlaganj v minulih letih. Cena vode, ki jo potrošniki plačujejo, pa ne zadošča niti za enostavno reprodukcijo. Dodatna zbiranja sredstev niso takšna kot so pričakovali. Delavci in občani so se ob sprejemanju programa samoprispevka v občini dogovorili, da bodo združevali sredstva po samoupravnem sporazumu in 25 odstotkov namenili za to področje. Uresničevanje tega sporazuma je preskromno. Skoraj v celoti je odpadlo tudi načrtovano sovlaganje s področja urejanja stavbnih zemljišč. Neporavnanih je tudi precej obveznosti po družbenih dogovorih iz preteklega obdobja. Slej ko prej bo zaradi vsega tega treba pričeti spoštovati dogovorjene obveznosti. V nasprotnem primeru utegne biti preskrba s pitno vodo še bolj kritična kot je že.

JANEZ VEDENIK

Vzklil je dijaški dom v Šentjurju

Ob Kmetijski šoli v Šentjurju je vzklil dolgo pričakovani in načrtovani dijaški dom. Gradnja, začeta že poleti 1982, napreduje po zaslugi prizadevnih delavcev Ingrad, pa tudi lepe jeseni in zime. Kot predvideva pogodba, naj bi bil dijaški dom končan v letošnjem letu. V novem domu bo prostora za 120 dijakov. Gradnjo financira odbor podpisnikov družbenega dogovora o gradnji študentskih in dijaških domov iz sredstev za stanovanjsko izgradnjo. Sredstva za celotno investicijo so zagotovljena.

Cilj gradnje dijaškega doma v Šentjurju je predvsem v tem, da bodo v njem lahko živeli dijaki, ki so iz oddaljenih krajev ali kmetij, pa tudi učenci, ki morajo določen čas prebiti v šoli.

MATEJA PODJED

Srečanje na Peci

Občinska zveza prijateljev mladine iz Celja že pripravlja delegacijo osnovnošolcev iz različnih celjskih šol za »smučarsko srečanje« na Peci. To je tradicionalno srečanje naših osnovnošolcev s Prosvetnim društvom »Edinost« iz Pliberka. V času od 23. do 29. januarja se bodo ob »smučarskem tednu« zvrstile tudi številne kulturne prireditve katerih namen je spoznavati se, vzdrževati in poglobljati stike s Slovenci onstran meje.

V Celju bo dispanzer za boj proti alkoholizmu

Po večletnih prizadevanjih koordinacijskega odbora za boj proti alkoholizmu pri OK SZDL se je končno pričela uresničevati ideja o »dispanzerju za boj proti alkoholizmu«. Vse je šele v fazi pobude, ki pa jo je zdravstveni center v Celju vključil v program reorganizacije. Institucija, ki bo redno spremljala in se ukvarjala s tem perečim družbenim zlom bo lahko v prihodnje, na strokovni osnovi, uspešneje zdravila in preprečevala širitev alkoholizma in drugih zasvojenosti (narkomanije).

Novoletni dan v Logarski dolini

Medtem ko je bil na Silvestrovo odprt samo Izletnikov dom, pa je zasnežena Logarska dolina že prvi dan v tem letu privabila veliko izletnikov. Že po tradiciji je bilo največ izletniških avtobusov iz Zagreba. Med izletniki je bilo nekaj zagrehtih smučarjev, ki so spuščali po strmini ob novi (še neodprti) vlečnici, nekateri so se podali na tekaške smuči, večina pa se je zadovoljila s krajšim sprehodom in občudovanjem okoliških vršacev.

Foto: S. Srot

Hmezad se širi od Žalca, Ilirske Bistrice do Nigerije

Pogovarjali smo se z V. Goriškom, glavnim direktorjem SOZD

Čeprav so morali kolektivi, sozda Hmezad lani premagovati številne težave, saj je primanjkovalo nekaterih surovin in repromaterialov, ki so nujno potrebni za normalno proizvodnjo, pa se lahko v tej sestavljeni organizaciji pohvalijo s številnimi uspehi. O tem smo se pogovarjali z glavnim direktorjem sozda Hmezad, Vladom Goriškom.

Kateri so največji uspehi?

V. Gorišek: »Izredno dobre rezultate smo dosegli na področju hmeljarske proizvodnje in zalenjave, v prireji mesa in mleka ter predelave. Dobri so bili tudi rezultati v industriji, predelavi, trgovini, gostinstvu in transportu.«

Kako pa je bilo z naložbami?

V. Gorišek: »Na področju naložb smo nadaljevali z obnovo hmeljišč in sadovnjakov. Seveda moram omeniti izgradnjo regijske mlekarne v Arji vasi. Dela na tem objektu uspešno potekajo, prihaja pa že tudi nova oprema. Nova mlekarina naj bi pričela obratovati v tem letu. Položili smo temeljni kamen za siirarno v Šmarju, vendar se tu pojavljajo nekatere težave v zvezi s krediti, oziroma obveznostmi banke, ki jih ima do novega objekta. Druga pomembna naložba, ki sicer po vrednosti precej zaostaja za mlekarino, je nova željarna

v Ilirski Bistrici. Z njo smo zaključili reprovirigo proizvodnje in predelave zelja. V občini Ilirska Bistrica lahko pričakujemo v naslednjih letih hitrejši razvoj, tako zasebnega, kakor tudi družbenega kmetijstva.«

Hmezad je tudi pomemben slovenski izvoznik. Kako je bilo s tem v lanskem letu in kakšni so obeti za letošnje leto?

V. Gorišek: »Če gledamo samo vrednostni obseg izvoza, potem lahko rečem, da so rezultati dobri. Če pa izvoz primerjamo z doseženim celotnim prihodkom in tudi z dohodkom, potem uspehi niso najboljši. Vsako OZD, ki ima možnost, se bo morala vključiti v izvoz. Pri tem pa ne smemo pozabljati, da za-

hteva mednarodni trg kakovost, le-ta pa zahteva trdo delo in natančnost v proizvodnji. V izvozu ima še zlasti pomembne naloge DO Hmezad export-import. Povedati moram tudi to, da se mora Hmezad intenzivneje vključevati v mednarodne gospodarske tokove in to s sovlaganjem, kapitalom, znanjem in tehnologijo. Svojo aktivnost nadaljujemo v Nigeriji in računamo, da bomo kmalu začeli z izgradnjo nekaterih objektov v sklopu dveh mešanih družb. Odpirajo se možnosti še v drugih afriških deželah in v Iraku.«

Kaj pa sovlaganja v drugih jugoslovanskih republikah?

V. Gorišek: »Lani smo vložili 45 milijonov dinarjev v Virovitico. Od tam bomo vsako leto dobili 650 vagonov koruze. Razgovori se potekajo s kmetijskimi organizacijami v Vinkovcih, Kikindi in Bački Palanki. Na osnovi sovlaganja se moramo oskrbeti z 80 odstotki potrebne koruze. Vlagali bomo tudi v skupno proizvodnjo mesa in drugih proizvodov. Podpisali smo tudi pogodbo z INA Kutina, za dobavo umetnih gnojil. Hmezad je v INI največji odjemalec mineralnih gnojil v Sloveniji. Odprte so tudi nekatere oblike sodelovanja na Kosovem in v Makedoniji.«

JANEZ VEDENIK

Zemlje je danes premalo, da bi preživljala tudi otroke

Pri Lipaku še živijo v spominih na najlepšo kmetijo

Na Tepanjskem vrhu, na stari Lipakovi domačiji, ki je še pred drugo svetovno vojno slovela daleč naokoli po sedanji konjski občini, živi danes Bernard Napotnik s svojo družino. Zena Ivana pomaga podpirati hišne vogle, pa tudi otroci že dodajajo svoj delež. Bernarda je sicer že zaposlena, Janez je ravno pri vojakih, najmlajša, Polonca, pa hodi še v osnovno šolo. Vsi radi delajo na zemlji in pripravljeni bi bili na njej ostati – pa kaj, ko ne daje dovolj kruha in še vsega drugega zraven za vse.

13 hektarjev premorejo danes Napotnikovi, od tega 8 hektarjev obdelovalne zemlje. Strojno opremo imajo in

v sodelovanju s Kmetijsko zadrujo tudi kar dobro kmetujejo. Na leto oddajo okoli 9000 litrov mleka, pet pitec, 10–15 kubikov lesa, sedaj pa tudi pšenico. »Ne moreš se usmeriti samo v eno proizvodnjo, ker to ne zagotavlja varnosti,« ugotavlja gospodar. »Cene so slepe in gredo svojo pot, tako da naprej res ne veš, kaj boš drugo leto dobro prodal in kaj ne.« Zato ostajajo malo pri tem in malo pri onem. Saj ne, da jim kmetijski pospeševalci ne bi pomagali, a »preredko najdejo pot k nam!« Kaže, da to velja tudi za druge, saj pri Napotnikovih ne vedo kaj dosti, kako je z zavarovanji – razen da to veliko stane in se

zato zanj niso odločili. Edino mati Kristina prejema starostno kmečko pokojnino. Sploh ima gospodar Bernard včasih občutek, kot da so nekako pozabljeni tam na Tepanjskem vrhu, da drugih ne boli kaj dosti glava, kako živijo in gospodarijo. Da le svoje obveznosti do družbe dobro izpolnjujejo.

Pa ne mislite, da je črnogled! Sploh ne. Prepričan je, da je danes življenje kmeta veliko lažje, kot je bilo pred leti, a lahko bi bilo še boljše, še več bi se dalo narediti. Pa tudi pri samih besedah ne ostaja in ne pri spominih. Trdno živi na svoji zemlji.

MILENA B. POKLIČ

OTROŠKI VRTILJAK

Sneg, sneg...

Bela zima, prava zima, poljane sneg prekrije in otroci so veseli, četudi veter brije.

Na sneg pohitijo, s hriba se spustijo, sanke se pa zlomijo, otroci jočejo.

DARJA AJDONIK, 3. r. OŠ KOZJE

Zapadel je sneg, sankat sem se šel na breg.

Veliko je bilo dreves, zaletel sem se v nekaj cipres.

Sanke sem si zlomil, zelo sem ga polomil.

FRANCI BAH, 4. r. OŠ KOZJE

Zapadel je sneg. Zjutraj sem pogledala skozi okno in se začudila, ker so imeli sosedje belo streho. Pogledala sem na oreh in videla sneg na vejah. Bila sem zelo vesela. Vstala sem in pospravila sobo. Potem so začeli vsi vstajati. Hitro smo vse pospravili in se najedli. Potem sva se šli s sestro učiti. Prišla je sosedja. Šle smo se drsat. Naredile smo snežaka in progo. Začele smo se drsat. Bilo je kot na drsalističu.

Tako sem preživela soboto. V nedeljo smo prinesli še malo vode in polile progo. Sedla sem na plastično vrečko. Šlo je kot blisk. Drsale in kepale smo se ves dan. Zvečer sem se še malo učila, potem pa hitro v posteljo.

TEREZIJA STEGNE, 4. b. OŠ Dušana Jereba SLOVENSKE KONJICE

Zapadel je sneg in smo se sankali. Na sanke smo se spravile tri deklice: Davorina, Karmen in jaz. Jaz sem bila prva. Malo je neslo in zaletelo smo se v telegrafnico.

Prišel je čas, ko si vsi želimo zime. V šoli smo imeli pouk, zunaj pa je deževalo. Vsak si je natiham želel, da bi se dež spremenil v sneg. Res se je to zgodilo. Dež se je zgostil, z neba so začele leteti velike cunje, nato pa je bilo to vse bolj podobno snegu. Komaj smo čakali, da bo zvonilo. Zapodili smo se ven in lovili snežinke. Nato je bil spet pouk. V prostem času je kar snežilo, zato so dečki šli ven in naredili veliko snežno kepo, deklice pa smo blizu okna šivale in pletle. Nato smo tudi me odšle in se kepale. Bile smo vse bele. Ko nas je mrzaz zaščegetal v prste, smo odšle rdečih lic v razred.

RENATA KONEC, 4. r. OŠ STRANICE

Klepečemo

● Vsem številnim dopisnikom in njihovim učiteljicam, ki so mi zaželeli srečno novo leto, se zahvaljujem in jim želim enako ter upam, da se bomo tudi v tem letu večkrat srečali na našem vrtljaku.

● Rada bi spregovorila tudi o našem spoznavnem kotičku. Nekaj prispevkov sem že dobila. Vse kaže, da se nismo prav razumeli. Rada bi, da se nam predstavite kot dopisniški krožek, razred ali šola, pač kot skupina dopisnikov, v kateri sodelujete, ne kot posamezniki. Morda vam bo v majhno pomoč, če boste prebrali, kako smo v prejšnji številki Novega tednika predstavili straniške dopisnike.

Ko bom odrasla

Ko bom velika, bi rada bila gospodinja. Rada bi imela domače živali. Tudi otroke bi rada imela. Gospodinja bi rada bila, ker se rada vrtim okoli štedilnika. Zelo rada bi imela kmetijo.

MATEJA PODGRAJSEK, 3. c. OŠ ZREČE

Predstava

Pripravili smo lutkovno igrco »Spet je k nam jesen prišla.« Igrali smo za mlajše učence. Igrica jim je bila zelo všeč. Jaz sem igrala Marinko. Naučila nas je tovarišica Stanislava Kokot, ki vodi dve lutkovni skupini.

NATALIJA ROŠER SLOVENSKE KONJICE

Taščica se ni vrnila

Vedno sem si želela, da bi imela ptičko v rokah. A to se mi ni posrečilo. Bila je le čisto zraven mene.

Na vrtu je bilo veliko dela. Nekega dne je stara mama lopatala. Tudi jaz sem ji pomagala. Na drevesu sem zagledala ptičko. Bila je taščica. Tudi stara mama jo je videla. Nato je taščica odletela. Čez nekaj časa je stara mama poklicala »ci-ci-ci...« Naenkrat je bila taščica zopet na veji. Bila sem zelo vesela, ker se je vrnila. S staro mambo sva šli domov. Matjaž je zunaj opazoval naravo. Oba sva sedla na klop. Poklicala sem »ci-ci-ci...« Taščica je že bila na mizi. Vedno je prišla. Če je na moj klic priletela, sem vedela, da je še živa. To se je ponavljalo dober teden. Nekega dne pa se je zgodilo. Klicala sem »ci-ci-ci...« A taščice ni bilo nikjer. Morda se je preselila, ali pa jo je zagrabila sosedova mačka. Bila sem zelo žalostna, saj je bila tako lepa ptička z oranžnim trebuškom.

Sedaj, ko se začne zima, ptičkom nasipamo pice. Tudi mi

imamo ptičko krmilnico. Stara mama in jaz vsako jutro natrosiva zrnje, da ne bodo lačne.

MÁRJANCA ŠTOR, 5. b. OŠ Frana Kranjca CELJE

Obisk pri dedku

Dedek me je povabil, naj pridem k njemu. Prosila sem ga, naj mi pove kakšen dogodek iz vojne. Začel je pripovedovati:

»Druga svetovna vojna je bila zelo huda. Tudi jaz sem občutil vojne grozote. Nemci so me odpeljali v nemško vojsko, od koder sem po nekaj mesecih pobegnil. Ujeli so me in takrat sem bil ranjen. V ujetništvu sem ostal do konca vojne. Od tam pa sem se srečno vrnil domov.«

Zahvalila sem se dedku za povedano zgodbo. Na obrazu pa sem opazila, kako srečen je, da lahko pripoveduje o svojih časih.

LIDIJA DEČAR, 4. r. OŠ GORENJE

Kaj smo si zaželeli za to leto?

– da bi mi prineslo veliko presenečenj.

– da bi ne bilo nikoli več takšne krize, kot je sedaj.

– da bi bilo spet dovolj kave za mambo in ata.

– da bi se s sestro čim boljše razumeli.

– da bi imela čimveč petic.

– da bi nam v šoli delili same lepe ocene.

– da nas učitelji ne bi spraševali, in da bi napovedali vse teste.

– da bi na svetu zavladal mir in bi vsi otroci imeli ljubeče starše.

– da bi na urniku ne imel matematike.

– da bi za star papir dali vse redovalnice.

Odgovore so zbrali učenci 7. b razreda OŠ STORE

Ptički pozimi ne bodo lačni KARMEN ADAMIČ, 1. r. OŠ STRANICE

Polž

Tokrat vam zastavljamo malo drugačno uganko, kot ste vajeni. Takšna je:

POLŽEK BI RAD PRI-LEZEL NA 10 METROV VISOK ZID. VSAK DAN NAREDI PET METROV, TODA PONOČI, KO SPI, ZDRSNE ŠTIRI METRE NAVZDOL. KATERI DAN BO POLŽEK NA VRHU DESETMETRSKEGA ZIDU?

Dobro premislite! Če že veste odgovor, ga brž napišite na dopisnico in ga pošljite na naš naslov do ponedeljka, 10. januarja 1983. Zraven morate seveda pripisati tudi svoj naslov, razred in ime šole, ki jo obiskujete. Lepa nagrada AERA že čaka v našem uredništvu.

Prejšnjo uganko ste lahko rešili na več načinov.

Med pravnimi rešitvami je bila tudi rešitev Petra Sevnčnikarja iz Podkrajja 49 a, 63320 Titovo Velenje, ki mu je žreb namenil nagrado.

Zvezdice ne padajo z neba

Komisija za ocenjevanje gostinskih obratov je objavila svoje rezultate

Kvaliteta prehrabnih gostinskih obratov v družbenem sektorju narašča predvsem zunaj Celja, medtem ko se kakovost storitev gostincev v samem Celju v preteklem letu ni izboljšala. To je glavna ugotovitev komisije, ki vsako leto od marca do oktobra ocenjuje gostinske obrate v celjski regiji.

Komisija, ki deluje v okviru Medobčinske gospodarske zbornice, so sestavljali Martin Kene, dolgoletni turistični delavec, Jože Demšar, vodja restavracije Majolka, Marija Dev, vodja gostinstva Zdravilišča Dobrna, Miloš Frankovič, direktor gostinstva Hmežad in Janko Javornik, direktor gostinstva Dravinjski dom. Merila, ki jih je komisija uporabljala pri ocenjevanju, so sestavni del samoupravnega sporazuma o označevanju kvalitete prehrabnih gostinskih obratov. Več kot polovico točk pri oceni je prinašala kvaliteta gostinske storitve posameznega obrata (priprava hrane, način strežbe, delovna obleka, struktura zaposlenih, jedilni list, kvaliteta hrane, okus, estetski izgled, upoštevanje receptur...), ostali del ocene pa je bil odvisen od zunanje in notranje urejenosti obrata, opremljenosti prostorov in tudi od tega, kakšna je skrb gostin-

cev za prijetno počutje gostov. Posebno ob tem drugim delu ocene velja poudariti, da so bili starejši obrati v centru mesta, ki nimajo parkirnih prostorov, največkrat pa je zaradi slabega vzdrževanja tudi zunanji izgled slab, prikrajšani, oz. so v slabšem položaju kot obrati zunaj mestnega jedra.

Vsi obrati, ki so imeli že v letu 1981 le 2 zvezdice, so te obdržali in jih komisija ni obiskala, saj niso sporočili, da bi opravili kakršnokoli spremembo, ki bi vplivala na izboljšanje ocene.

Marsikomu, tudi gostom, bodo ocene nekaterih obratov nerazumljive, vendar velja ponoviti, da komisija ni ocenjevala le tistega dela, kjer se gostje zadržujejo. Pomembno je namreč, kje in kako se pripravljajo hrana, kakšna je tam čistoča, kakšna so skladišča. Ravno s tem »ozadjem« so bili člani komisije največkrat nezadovoljni in v tem smislu tudi neugodno presenečeni.

Le hotela Donat in Merx sta si zaslužila 5 zvezdic, s štirimi zvezdicami pa so ocenjeni hoteli Dobrava Zreče, Podčetrtek, Rubin Zalec, Slovenski dom Rogaska Slatina, Prebold, Celeia, Dobrna, Turška mačka ter motel Merx Šentjur. S tremi zvezdicami se še lahko pohvalijo v restavracijah Majolka, No-

va vas, Merx na Hudinji, Ribič, Pri mostu, Koper, Sonce in Bellevue v Rogški Slatini, hotel Planja na Rogli, motel Tepanje, Zdraviliški dom Dobrna in Zdraviliški dom Rogaska Slatina ter restavracije Pošta, Savinja Laško in Zdravilišče Laško. Le dve zvezdici imajo: Restavracija Triglav v Zdravilišču Dobrna, Restavracija Atomske toplice Podčetrtek, Bohor Rogaska Slatina, Hum Laško, Kolodvorski restavraciji Celje in Zalec, restavracija Turist Frankolovo, Hmeljar Zalec, Ljudska restavracija Celje, Klavirar Celje, Hmeljar Zalec, Jelka Zreče, Slovan Vransko, Jadran Radeče, Oj-

strica Celje, Bizeljčan Store.

Stara pošta Rimske toplice, restavracije Pošta, Branibor in Amerika v Celju, restavracija Lovce v Vojniku in Jelen v Slovenskih Konjicah si niso zaslužile več kot eno zvezdico, brez te pa sta ostala Nova pošta v Rimskih Toplicah in restavracija Ob Savinji v Celju.

Specializirane obrate, kot so Pri piskru, Pod oboki in pizzerija v hotelu Evropa bodo ocenjevali letos, ko so dobili tudi poseben pravilnik za ocenjevanje teh obratov, obisk pa lahko pričakujejo tudi zasebni gostinski delavci.

RADO PANTELIC

Izboljšana turistična propaganda

Razmajani turistični ugled naj bi v tem letu popravili z bolj ofenzivno turistično propagando, ki je ob redni preskrbi z bencinom, tujim časopisjem in prehrabnimi proizvodi široke porabe, osnovni predpogoj za uspešnejšo turistično sezono. Eno brez drugega ne gre, opozarjajo naši turistični predstavniki v tujini, saj brez boljše preskrbe in propagande ne bo dosti haska.

Za turistično propagando naj bi v prvem tromesečju tega leta porabili milijon dolarjev. Pogovori o zagotovitvi akontacije še tečejo, prav tako pa izvajajo ukrepe za izboljšanje tržišča z deficitarnimi artikli.

Propagandi naj bi torej dali tisto mesto, ki ji gre. Vsota, ki jo bomo zanjo namenili, bo v primerjavi z razvitimi še vedno majhna. Škoda bi le bilo, da bi se naše propagandne obljube spet razblinile le ob neurejenih in umazanih sanitarijah ter ob slabi gostinski ponudbi.

pp

Zasedenost hotelov

Novoletni prazniki so za nami, in hoteli na celjskem območju, ki so bili še pred nekaj dnevi zasedeni, spet ponujajo proste nočitvene zmogljivosti, ponekod z rezervacijo, drugje celo brez in le redki so tisti, ki vas bodo odklonili in napotili drugam.

V CELEI, EVROPI in TURŠKI MAČKI imajo dovolj prostora, rezervacije niso potrebne. Predhodno rezervacijo boste potrebovali v hotelu MERX.

CELJSKA KOČA: Nočitvene zmogljivosti so zasedene do konca meseca, kljub temu pa vam bodo v restavraciji postregli s toplo malico ali kosilom.

LOGARSKA DOLINA: Dom v Logarski dolini je zaseden, imajo le še nekaj prostih sob, rezervacija je obvezna.

ATOMSKE TOPLICE: V hotelu v Atomskih toplicah so že skoraj vse kapacitete oddane, nekaj prostora je še, priporočajo pa rezervacije.

ZDRAVILIŠČE DOBRNA: Vsi hoteli na Dobrni so v glavnem že razprodani za cel mesec vnaprej, nekaj prostora je še v hotelu Dobrna v enoposteljnih sobah, Zdraviliški dom je popolnoma zaseden, v depandansi Beograd pa sprejemajo samo skupine. Potrebne so rezervacije.

SVETINA: Vse je zasedeno do konca januarja.

TOPOLŠČICA: Imajo še dovolj prostora, rezervacije niso potrebne.

HOTEL PREBOLD: Tudi v hotelu v Preboldu v teh dneh lahko brez težav dobite prenočišče, rezervacije niso potrebne, vsak petek in soboto je odprta diskoteka, ob sobotah pa je ples v restavraciji.

MOTEL ŠENTJUR: Dovolj je prostora, rezervacije niso potrebne, vsako soboto je v restavraciji ples od 20. do 24. ure, v nedeljo pa je odprta diskoteka od 15. do 20. ure.

PAKA - TITOVO VELENJE: V hotelu je še nekaj prostora, priporočajo rezervacije.

GOLDING RUBIN ZALEC: Nočitvene zmogljivo-

sti so večidel zasedene, priporočajo rezervacije.

ROGLA - HOTEL PLANJA: Na Rogli so vse zmogljivosti zasedene do 8. januarja, po tem terminu je še nekaj prostora, potrebne so rezervacije.

GOLTE: Hotel na Golteh in Mozirska koča sta v mesecu januarju že zasedeni, nekaj prostora je še v obeh objektih, potrebne pa so rezervacije.

KOPE: Tudi na Kopah je prostih še samo nekaj sob, zato je predhodna rezervacija obvezna.

ROGAŠKA SLATINA: V vseh hotelih v Rogški Slatini je še dovolj prostora, rezervacije niso potrebne, v hotelih Donat in Sava je zvečer klavirska glasba, v restavraciji Pošta pa je vsako soboto ples.

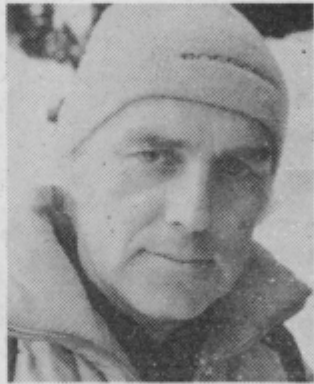
Marjan Knez

Roman Pelt

Drago Drev

Niko Rožič

Na Golteh je smuka le za bolj spretno

Za novoletne praznike so mnogi bili tudi na različnih smučiščih. Ker v dolini ni snega so se morali podati na višja smučišča. Tudi na Golteh je bilo med prazniki več sto smučarjev, o smuki pa so nam povedali takole.

MARJAN KNEZ iz Titovega Velenja: »Z otroki smo prišli sem na novoletno smuko. Ker je snega bolj malo, smo šli na vlečnico Moravo. Sem grem štirikrat v sezoni in reči moram, da si

zaradi pomanjkanja bencina tega ne moremo privoščiti večkrat.«

ROMAN PELT iz Zagreba: »Na Golteh smo silvestrovali in tu bomo več dni. Res je snega malo, vendar nas je več, tako da nam ni dolgčas. Za dobrega smučarja se najde tudi možnost za smučanje, žal pa je res snega premalo. Sem bomo še prišli.«

DRAGO DREV iz Šmartnega ob Paki: »Tukaj se trudijo, da bi bila smuka dobra, vendar je letos zima s snegom bolj skopa. Tako je možno smučati na

Medvednjaku in na Moravi. Močan veter pa je tudi tu odnesel precej snega. Sem prihajam večkrat in menim, da bo letos, če bo snega dovolj, boljše kot leta poprej.«

NIKO ROŽIČ iz Braslovce: »Snega je res malo, vendar smuka je kljub temu možna, in okviru možnosti so smučiča dobro pripravljena. Res je škoda, da za praznike ni več snega zato je tudi smučarjev manj, kar pa gotovo ni v prid turističnim delavcem.«

TONE TAVČAR

PRIREDITVE

Muzej revolucije

Muzej revolucije je odprt vsak dan od 9. do 12. ure, ob sredah tudi popoldan od 14. do 17. ure, ob ponedeljkih pa je muzej za obiskovalce zaprt. Ogledate si lahko stalno razstavno zbirko.

V spodnjih razstavnih prostorih Muzeja revolucije so občasno odprte razstave različnih avtorjev, prvo letošnjo razstavo pa bodo odprli 15. januarja.

Pokrajinski muzej

V Pokrajinskem muzeju si lahko ogledate stalno razstavno, rimski lapidarij in stalno razstavno zbirko, ki prikazuje kulturno zgodovinske spomenike vsak dan razen ob ponedeljkih od 9. do 12. ure, ob sredah pa tudi od 14. do 16. ure.

Kino Vojnik

V kinodvorani v Vojniku bodo predvajali v nedeljo, 9. januarja ob 10. uri za matinejsko predstavo ameriški mladinski film Peter in njegov zmaj, popoldan ob 17. in zvečer ob 19.30 uri pa jugoslovanski film Vlak za Kraljevo.

Knjižnica Edvarda Kardelja

V osrednji stavbi knjižnice Edvarda Kardelja je odprta razstava z naslovom Ivo Andrić 1892-1975. Razstava bo odprta do 24. januarja v času, ko knjižnica posluje za bralce.

Likovni salon

V likovnem salonu v Celju je odprta razstava slik akademkega slikarja Franca Mesariča, ki bo odprta samo še danes.

Kino Šmarje

Četrtek, 6. 1. ob 19. uri: ameriški film Veselo dekle. Petek, 7. 1. ob 16. uri: ameriški film Otok kapitana Granta, ob 19. uri pa ameriška srhljivka Krvava maturantska noč.

Sobota, 8. 1. ob 19. uri in nedelja, 9. 1. ob 18. uri: ameriški zgodovinski film Rdeči.

Sreda, 12. 1. ob 19.: francoska komedija Inšpektor Neroda.

Kulturni dom Šmarje

V dvorani Kulturnega doma v Šmarju bodo v torek, 11. januarja ob 18. uri člani ansambla Slovenskega narodnega gledališča iz Maribora uprizorili igro Iva Brešana Predstava Hamleta v Spodnjem Grabonošu. Predstava bo za abonma Kozjansko.

V sredo, 12. januarja ob 12.30 uri pa bosta Alja Tkačeva in Jurij Souček predstavila tragično farso Eugena Ionesca Stoli. Predstava bo za prosvetne delavce občine Šmarje in izven.

Kulturni center Ivan Napotnik Titovo Velenje

V cerkvi Sv. Martina v Titovem Velenju bo jutri, v petek ob 19.30 uri koncert Slovenskega okteta in orgelski koncert Huberta Berganta.

Galerija Kulturnega centra Titovo Velenje

V Galeriji Kulturnega centra v Titovem Velenju je v teh dneh odprta razstava otroških risb, vsak dan od 9. do 18. ure, med šolskimi počitnicami pa bo razstava odprta samo dopoldan.

Razstavljeni salon Rogaska Slatina

Delavska univerza Rogaska Slatina je pripravila v sodelovanju z Občinsko kulturno skupnostjo Šmarje in Turističnim društvom iz Rogške Slatine razstavo z naslovom Kulturna dediščina, na kateri se predstavljajo člani društva likovnih amaterjev iz Celja.

Slovensko ljudsko gledališče Celje

Četrtek, 6. jan. ob 19.30: Arthur Schnitzler: RAJANJE. Gostovanje v Brežicah.

Cankarjev dom Ljubljana

V veliki dvorani Cankarjevega doma v Ljubljani bo jutri ob 19.30 uri koncert Simfoničnega orkestra slovenske filharmonije za rumeni abonma in izven.

V mali dvorani Cankarjevega doma bodo v soboto tri predstave. Ob 10. uri bo otroška matineja lutkovne igrice Saše Kumpa Zgodba o vremenu, s katero se bo predstavil lutkar Cveto Sever iz Kranja.

Kinematografi v Celju

Union: Od 6. do 9. 1. ob 16., 18. in 20. uri: kanadski biografski film Jack London - Zlatokop, od 10. do 16. januarja ob 16., 18. in 20. uri ameriška ljubzenska grozljivka Telesna strast.

Filmsko gledališče: 13. januarja: ameriški vestern: Dvoboj na Missourijski.

Mali Union: do 8. januarja: ameriška komedija: Kino za groš, od 10. do 15. januarja ameriški vestern Dvoboj na Missourijski.

Metropol: do 9. januarja ob 16., 18. in 20. uri italijanska ljubzenska komedija: Zbogom Didi, od 10. do 16. januarja jugoslovanski film Sončni zahod.

Matineja: 8. januarja ameriški pustolovski film: Karate vojaki.

Dorn: do 9. januarja ob 15.30 ameriški pustolovski film Snoopy se vrača in ob 17.30 in 19.30 hongkonska komedija Mister Boo. Od 10. do 16. januarja ameriški pustolovski film Bandit v Teksasu, ob 15.30 uri pa od 13. do 16. januarja ameriški mladinski film Peter in njegov zmaj.

Križi in težave v Hramšah

V krajevni skupnosti Galicija je vas Hramše. Je zelo raztegnjena ter hribovita, saj meri ob 30 hišnih številkah kar 4 km v dolžino. V tej vasi sta dva zaselka: Novine in Gaštanje, kakor se danes imenujemo zaselek z deseti-mi gospodinjstvi.

Leta 1953 smo vaščani do-bili elektriko in sicer enofazni tok. Vas Hramše - center je dobila večfaznega že čez tri leta, tudi cesto so si uredili takrat. Za nas se nihče ni zmenil. Vendar nismo vrgli puške v koruzo. Pred sedmi-mi leti smo izvolili rezijski odbor, zavijali rokave, pa četudi smo bili le štirje složni, smo s pomočjo krajevne skupnosti Galicija ter GG Celje obrat Žalec usposobili cesto v dolžini 2 km vsaj za tovorni promet. Pred dvema leti smo to še izboljšali s pove-zavo z vasjo Hramše in so-sednjo krajevno skupnostjo Dobrna. Velik delež pri tem je prispevala krajevna skup-nost Galicija, SKIS Žalec, GG Celje - Obrat Žalec, društvo upokojencev Žalec, krajanji pa smo prispevali 1800 udarniških ur. Za po-moć smo zaprosili tudi so-sednjo KS Dobrna, a na za-lost obljubljenega nakazila ni bilo, kljub osebnim obljuba-m.

Kar zadeva električno na-petost pa smo do letos živo-tarili. Pred tremi leti je naš rezijski odbor vložil prošnjo na Elektro Celje z obrazložit-vijo položaja, saj skoraj ni minil teden, da ni kdo od va-ščanov klical servis za zamr-zovalnike, pralne stroje itd. Potem so sledile vloge na KS, občinsko skupščino in še kam. Končno se nas je vendarle usmiliło Elektro Celje - obrat Vojnik. Spo-mladi lani je geometer uredil traso. Krajanji smo delo opravi-li v rekordnem času, in to vsa zemeljska dela in zagoto-vili smo vse denarne prispevke. Vsi smo bili tokrat složni. Končno se nam je uresničila dolgoletna želja - 10. septembra 1982 smo do-bili tako dolgo želeni močnejši tok. Veliko dolgujemo Elektru Celje - obrat Vojnik, tov. Dolarju ter tov. Zdovcu, ki sta nas z razumevanjem podprla.

Sedaj imamo v našem za-selku v glavnem vse: prevoz-

no cesto do vsake hiše, do-bro električno napeljava, la-sten vodovod (razen dveh gospodinjstev). Potrebujemo le še asfaltirano cesto ter telefon v naš zaselek. Pa tudi to bo, če nam bo družba pri-skočila na pomoč.

Vsem, ki so nam v naših skupnih akcijah kakorkoli pomagali, da je naš zaselek prišel na zeleno vejo, najlep-ša hvala.

JOŽE PODVRŠNIK,
v imenu krajanov

Uredništvo:

Pomoć družbene skupnosti je res najbolj potrebna tam, kjer prebiva malo ljudi ob slabih življenjskih pogo-ji. Toda, potrebnejša je čvrsta volja in enotnost vseh krajanov. Če ste resnično dosegli to, potem smo trdno prepričani, da bosta tudi asfalt in telefon kmalu pri vas. Ohranite slog, ki ste si jo priborili v bitkah za lepše in bolj dostopno urejen kraj.

Na cesti nisi sam!

Res je, veliko nas je in zelo različni smo. O tem sem se prepričal prvega oktobra, ko mi je pri vožnji s fičkom zaprl pot tovornjak. Zavil sem v desno, prednje kolo se je zarilo v brežino tako visoko, da se je fičko prevrnil na levi bok. Voznik tovornjaka je poglal z vso močjo, zapel prtljažnik na fičku, ga odtrgal, udaril na streho in razbil šipo ter seveda - pobegnil.

Tudi takšni so na cesti - čuvajte se pred njimi!

Hotel sem čimprej zlezi iz avta, ker sem se zbal, da bi iztekla kislina iz akumula-torja ali benzin iz tanka in pa izza ovinka lahko vsak čas pripelje kakšen avto, ali njih več in verižno trčenje bo neizogibno, saj moj fičko leži na boku na desni polovici ce-ste in jaz v njem. Dež pa je padal brez prestanka. Ker so vrata bila zgoraj, nisem mogel splezati ven. Tedaj je pristopil k avtu, starejši možak, mi pridržal vrata, pomagal postaviti avto na kolesa in ko je videl, da je tovornjak že pobegnil, odpeljal za njim, da ga ustavi. Ves čas dogod-ka je močno deževalo, ven-dar to ni motilo moža, da mi ne bi pomagal v tej težki si-tuaciji. To je bil tov. Gračnar Jože iz Rimskih Toplic, kate-

remu se iskreno zahvaljujem za storjeno pomoč.

Takšnih ljudi je na naših cestah vse premalo!

Ko sem avto »vžgal«, in obrnil, sem se tudi sam spu-stil v lov za pobeglim vozni-kom. Prtljažnik, katerega mi je s strehe odtrgal tovornjak, sem pustil ob cesti, ker ni bilo časa, da bi ga pritrdil na streho. Ko sem se v pičli uri vrnil na kraj nezgode, prtljažnika ni bilo več.

Odnegli so ga »mrhovinarji«.

Zal tudi takšni so na cesti!

KAROL ČULK, Celje

Odmevi na golobe

Dne 23. 12. 1982 je bil ob-javljen članek dr. Mejaka, kako škodljivi so postali v Celju golobi in da jih je pre-povedano hraniti po mestu. Tov. Meljak gotovo ve, da so golobi mestni ptici in ne gre-djo v gozdove ali park. Tudi tega se lahko spomni, da so v stari Jugoslaviji prehranje-vali golobe prav mestni očet-je, ki so zadolžili žensko, da je po mestu hranila golobe. Če bi danes imela občina ali Društvo za Varstvo Živali v Celju denar, bi naredili po mestu golobnjake, kjer bi se golobi zadrževali in ne na strehah.

Kar se tiče škode na fasa-dah hiš, pač več uničuje da-našnje ozračje raznih plinov, kakor golobe. Tudi zbolel se ni nihče do danes od golo-bov, ki živijo že stoletja po mestih. Občinskega odloka o prepovedi hranjenja golobov ni in ne obstoja. Naše druš-tvo ima dovoljenje, da na do-ločenih mestih v mestu lah-ko hrani golobe! Ljubitelje živali pa še naprej vabimo, da hranijo živali, posebno še ptičke pevke.

Društvo za
varstvo živali Celje,
MELITA FURLANI

Oglašam se na pismo tov. Mejaka objavljeno v 50. št. Novega tednika.

Menim, da so očitki tov. Mejaka o škodljivosti golo-bov neutemeljeni in nepri-merni za javnost. Golobi so že od nekdaj mestne ptice in bodo to tudi ostali. S tem, da so mestne ptice, pa so nam prepuščeni na milost in ne-milost, žal večkrat slednje. To dokazuje zajeten kup pri-jav in zapisnikov o mučenih

in trpinčenih golobih, ki je vsakemu ki to ne verjame, na vpogled na sedežu Druš-tva proti mučenju živali Cel-je. Za mučenje teh ubogih ptic so si ljudje izmislili toli-ko krutih zvijač, da bi jih tež-ko opisal v debeli knjigi.

Veliko turistov zanese pot v Benetke ravno zaradi golo-bov, za katere je tam, kar sem se tudi sam prepričal, zelo dobro poskrbljeno. Pra-vite, da žlebovi, zamašeni od golobjih iztrebkov močijo fa-sade hiš. Ali jih sneg in dež ne močita? Vsekakor se bo-mo ljubitelji živali še vnaprej zavzemali, da bodo imeli go-lobi vsaj nekatere življenjske pogo-je, če pa bi nas bilo v naši sredini, še več, ki bi kr-mili golobe se ti ne bi zadrževali le na določenih mestih in ne bi »uničevali fasad in žlebov«.

Mimogrede še to: golobi se zadržujejo tam kjer dobijo hrano in tam tudi pustijo iz-trebre. Na naši hiši jih goto-vo ni.

ANDREJ LONČAR, Celje

Zahvala Izletniku

Štejem si v prijetno dolž-nost, da se v imenu vseh upokojencev, nekdanjih so-delavcev Izletnika Celje, zahvalim za povabilo, pogo-štitev in obdaritev ob našem srečanju. Tako smo se neka-teri videli šele po letu dni. Prijetno se je pogovoriti s starimi znanci, prijatelji in nekdanjimi sodelavci. Prav-tako nas zanima razvoj po-djetja v katerem smo mnogo let delali in z njim živeli.

Glavni direktor tov. Ana Jovanovič, nam je na kratko orisala uspehe in težave, ki

so spremljale delo kolektiva v preteklem letu. Že samo premaganje težav s po-manjkanjem nadomestnih delov in gum, težav z dobri-mi kadri in ne nazadnje tudi z nami, potniki, terja veliko podjetnosti in truda.

Za dosežene velike uspehe v gospodarjenju jim priskre-čestitamo, ter želimo, da bi bili tudi v prihodnjem letu 1983, prav tako uspešni.

I. P., Celje

Razmišljanja o prometu

Poslovili smo se od leta 1982. Prav bi bilo, da se za-mislimo na minulih dvanajst mesecev, kako smo se vozili, ali smo upoštevali vse kar sodi k varni vožnji, zlasti člen 45 zakona o temeljih varnosti cestnega prometa, ki je začel veljati 1. 5. 1982. Če smo pri vožnji razlagali omenjenega člena upošteva-li, prav gotovo nismo imeli nepravilnosti na cesti, zlasti neza-konito cestno signalizacijo, ki je usklajena po mednaro-dnem cestnem prometu, ob-činski prometni strokovjaki pa so poskrbeli za pravilno postavitev obeležij na nevar-nih odsekih cest, čeprav z majnsimi pomanjkljivostmi. Če bi vsaj delno upoštevali opozorila na navarnost ob cesti in na cesti, prav gotovo ne bi bilo toliko prometnih nesreč subjektivnega izvora, tako berem v dnevnem časopisu.

Tudi letos ni pričakovati, da bo več reda in spoštova-nja do zakonitosti, saj je osemdeset odstotkov voznikov, ki niso prepričani v svo-je znanje oziroma z mislimi niso pri vožnji. Za primer

bom omenil Copovo ul., kri-žišče z železnico. Vozni pas ki pelje od Dečkove ceste na novo zgrajeno cesto proti Ljubljani, je bil spričo ozkega in ostrega zavoja razširjen in vrtali so vdolž sredine vozišča dve novi polni črti. Vozniki se stoodstotno, med njimi tudi avto šola, še kar ravna po stari črti, čeprav je komaj vidna. Da so na na-sih cestah povsod kršitve od-lokov in nespoštovanja pro-metne zakonitosti, tudi potr-juje občinski komite za ure-janje prostora in varstvo okolja, berem v Novem Te-dniku, 16. decembra 82. Po Celjskih ul. vozi štirinajst av-to šol. Veliko nepravilnosti se zapazi. Res je, kar se v šoli naučiš, to tudi znaš. Zato se ni čuditi, da nekateri vozniki v Celju trdijo, da so cestno prometni znaki na regional-nah cestah zastareli in neve-ljavni.

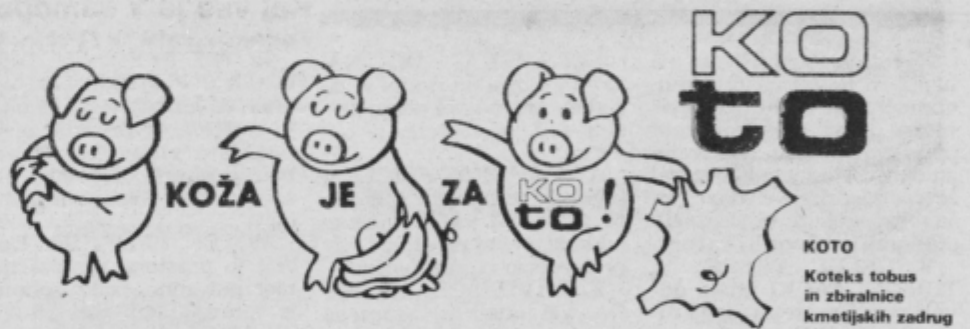
Vsem želim srečno vožnjo v letu 1983.

F. JAGER, Babno

Namesto čestitke

Uredništvo Novega te-dnika in Radia Celje se zahvaljuje vsem bral-cem in poslušalcem, ki so nam tako ali drugače zaželeli sreče in uspehov v letu 1983. Hvala tudi vsem delovnim organi-zacijam, društvom, kra-jevnim skupnostim in drugim, ki so se tem že-ljam pridružili. Stori-li bomo vse, kar bo v mo-čeh, da se vašim pričako-vanjem ne bomo izneve-rili.

ODKUPUJEMO SVINJSKE TER OSTALE KOŽE PO UGODNIH CENAH!

KO TO

KOTEKS TOBUS
in zbiralnice
kmetijskih zdru-g

VSEM KMETOVALCEM ŽELIMO SREČNO IN USPEŠNO NOVO LETO 1983!

Gradovi in graščine na slovenskem Štajerskem

82

Piše: dr. IVAN STOPAR

Skozi ozki severni povezovalni trakt stopimo na manjše zunanje grajsko dvorišče, ki ga na severu zapira visok zid, na vrhu okrašen s cvetnimi vazama in kamnitno balustrado. Zid, ki ima v pritličju še ohranjene z zunanje strani zazida-ne renesančne strelne niše, nas lo-či od grajskega vrta, ki se na tej strani razprostira pred parkom. Skozi širok prehod v zidu pride-mo na podest dvorarnega, spet z balustradno ograjo okrašenega stopnišča, ki sloni na treh elegan-tno usločeni arhitekturnih lokih. Stopnišče oblikuje skupaj z arka-dno členjenim zidom v ozadju enega najpomembnejših arhitek-turkih motivov na Hrastovcu.

Stavbna zgodovina gradu skriva mnogo ugank. Vsekakor drži, da je sprva tu obstajal le manjši dvor in da šele do 15. stol. dalje lahko govorimo o hrastovškem gradu. Njegove prvotne podobe ne poz-namo, saj so najstarejše, zanesli-vo razvidne ohranjene grajske se-stavine šele iz obdobja renesanse.

Na srednjeveški izvir stavbe kaže le njegov nepravilni tlorisni kon-cept, ki se prilagaja terenu, saj je takšna zasnova stavbe v 16. stol. povsem nepredstavljiva. A prav renesansa je čas, ko je grad v temeljnih potezih že dobil podobo, ki se je pozneje spreminjala le v stavbnih drobnostih.

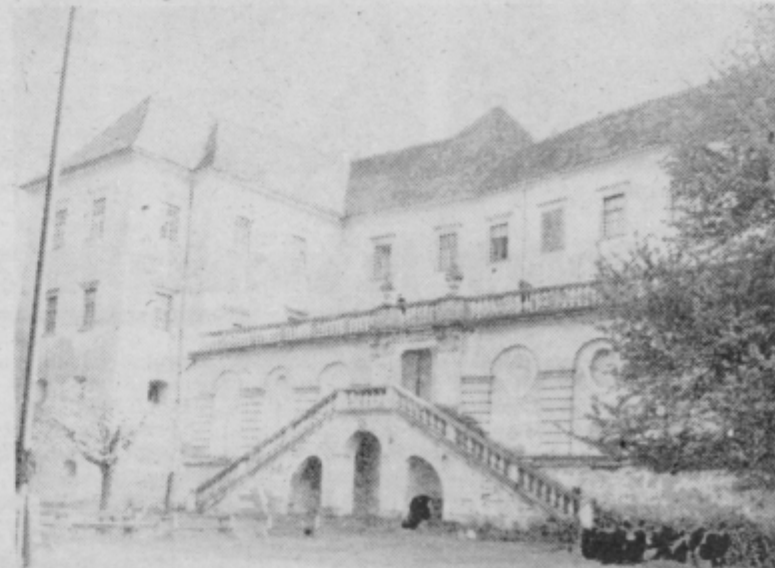
Renesančne prezidave zamejuje čas med poznim 15. stol. in letnico 1616, izpisano nad grajskim porta-lom. V prvi fazi tega obdobja, ki ga lahko označimo kot čas kontinui-ranih stavbnih posegov, je nastal južni del grajske zasnove s tremi okroglimi stolpi, tipičnimi za čas ob prelomu stoletja. Povezovalo jih je obzidje, ki se je že takrat nadaljevalo tudi proti severu, a so ga šele po sredi 16. stol. na vogalih okrepili z mogočnimi pravokotni-ma stolpoma - bastionoma. Pri obeh bastionih naletimo v posev-nih pritličjih že na značilne rene-sančne topovske strelnice, med-tem ko na okroglih stolpih nasto-pajo le svetlobne line, saj so stare

strelnice bržčas zazidali. Dve to-povski lini srečamo tudi na zuna-nji steni zahodnega trakta, stelni-ce za lahko ognjeno orožje pa so se ohranile v vzhodnem obzidju, a so očitno sekundarne. Leseni okviri strelnic so vstavljeni v opečna pol-nila, kar pomeni, da so stari obrambni zid v renesansi moder-nizirali in prilagodili sodobnim obrambnim potrebam.

V kakšnem zapovrstnem redu so natajali stanovanjski trakti, lah-ko le ugibamo. Na starejše sestavi-ne naletimo le na obeh vzhodnih traktih. V vogalu jugovzhodnega trakta se je ohranila sled starega polžastega stopnišča, severovzhodni trakt pa je imel do pomladi 1979 na svoji južni fasadi majhno pravokotno okence s kamnitim, v živ rob posnetim okvirom. V osrednjem pritličnem delu tega trakta naletimo na nenavaden prostor pravokotne oblike z apsida-lno oblikovanim sklepom. Apsida-lna konha je ločena od pravo-kotnega dela prostora z dvema okroglima kamnitima stebroma z enostavno pravokotno oblikova-nima, jezikastru prirezanimi glavi-cema, iznad katerih se vzpenjata nastavka slavoloka. Sedanja tla so sekundarna, saj nekdanje nespo-rno mnogo višji (globlji) prostor odre-žeta že kak meter pod glavicema, ves spodnji del prostora pa je za-sut. Apsida je orientirana natanko proti vzhodu, kar vzbuja misel, da gre morda za ostanek nekdanje grajske kapele.

Topovski lini, ostanki polžaste-ga stopnišča in do nedavnega ohranjen-ke okence opredeljujejo torej nastanek treh traktov v čas renesanse. Upoštevaajoč tlorisno logiko lahko brez pridržkov v isti čas datiramo tudi nastanek vezne-ga severnega trakta, ki je povezo-val oba bastiona, in vzhodnega ju-govzhodnega trakta, ki je ante quem opredeljen z letnico 1616. Problematično ostane pri tem

vprišanje velikega stolpa, ki ob-vladuje grajsko veduto na Visc-herjevih upodobitvah iz o. 1681. Današnja tlorisna podoba gradu ne ponuja nobene opore, da bi ga lahko natanko lokalizirali. Po vsem, kar o gradu vemo, pa se ne zdi verjetno, da gre za srednjeve-ški bergfrid. Prej bi pomislili na renesančni stolp, kakršen se je do preteklega stoletja ohranil na škofjeloškem gradu.

Hrastovec, reprezentančno stopnišče pred grajskim vrtom

20 LET SAMOPOSTREŽNE RESTAVRACIJE V GABERJIH

Jutri, v petek bodo delavci samopostrežne restavracije v Gaberjih proslavili dvajsetletnico obstoja te restavracije. Danes sodi samopostrežna restavracija v Gaberjih v sklop Hmezadove delovne organizacije Gostinstvo in turizem. Brez dvoma je ta restavracija največji obrat družbene prehrane v celjski regiji, saj dnevno pripravi več kot šest tisoč obrokov, in to za številne celjske organizacije združenega dela.

Med največjimi odjemalci so Emo, Cinkarna Celje, Kovinotehna, Zlatarne, Libela, celjske mlekarne, Gradis in drugi. Kar predolg bi bil spisek, če bi hoteli naštetih prav vse. Za več kot 6000 obrokov malic je prav gotovo potrebnega ogromno truda in prizadevanj vseh 74 zaposlenih. Mnogo jih svoj delavnik pričinja že ob četr

trti uri, saj je treba pravočasno pripraviti obroke za celjske delavce.

Delavci gabske samopostrežne restavracije se zavedajo svoje odgovornosti. To velja še zlasti v sedanjih časih, ko je treba zares zastaviti vse cilje za to, da so dobro preskrbljeni, saj se nemalokrat zgodi, da določenih artiklov zmanjka. S prizadevanji vseh zaposlenih jim je doslej uspevalo, da so prebrodili tovrstne težave v splošno zadovoljstvo svojih odjemalcev. Za to pa se bodo trudili tudi v bodoče.

Nov delovni čas jih ne moti

Delavce samopostrežne restavracije v Gaberjih smo povprašali, kako na njihovo poslovanje vpliva nov delovni čas. Povedali so, da jih

pri delu ne moti, saj večina delavcev v proizvodnji ostaja na starem delovnem času, za delavce skupnih služb pa je malica res uro kasneje, vendar jih to ne moti, saj je tehnologija dela takšna, da ena ura ničesar ne pomeni v pripravi jedi. Zanje malico pripeljejo uro kasneje, tako da je edina težava v tem, da je potrebno bolj angažirati vozni park.

Jutri bodo proslavili 20 letnico

Slovesnost ob 20 letnici gabske samopostrežne restavracije bo jutri, v petek, ob sedemnajsti uri. Na njej bodo številnim delavcem podelili priznanja, zanimivo pa je, da je kar sedem takšnih, ki so tu zaposleni že od samega začetka. Proslave se bodo udeležili

Samopostrežna restavracija v Gaberjih praznuje 20 letnico

tudi predstavniki skupščin občine Žalec in Celje, odjemalcev, Hmezada in drugi. Pripravljajo tudi zabavni program, v katerem bodo med drugimi nastopili tudi ansambel Flosarji in gledališki igralci.

Dobro je obiskana tudi točilnica

Kaj vse je v samopostrežni restavraciji v Gaberjih?

- DVORANA S 450 SEDEŽI
- TOČILNICA
- DVE SEJNI SOBI
- SLAŠČIČARNA
- KUHINJA
- VELIKI IN SODOBNI SKLADIŠČNI PROSTORI
- VELIKA PARKIRIŠČA

Kaj vse vam nudijo v samopostrežni restavraciji v Gaberjih?

- DRUŽBENO PREHRANO
- POSLOVNA KOSILA
- ORGANIZACIJO VEČJIH PRIREDITEV
- ARANŽMAJE PO NAROČILU
- PRIPRAVO VSEH VRST SLADIC (posebnost so krofi)
- ABONENTSKA KOSILA
- ABONENTSKE VEČERJE in drugo

V slaščičarni so znani tudi po pripravljanju krofov

V kuhinji pričenjajo delo že ob 4. uri

Kuharice pripravijo vsak dan 6000 obrokov

DELAVCI SAMOPOSTREŽNE RESTAVRACIJE V GABERJIH ŽELIJO VSEM SVOJIM ODJEMALCEM IN POSLOVNIM PRIJATELJEM SREČNO, ZDRAVO IN USPEŠNO LETO 1983 IN OBLJUBLJAJO, DA SI BODO ŠE V NAPREJ PRIZADEVALI ZA KAKOVOSTNO OPRAVLJANJE SVOJIH USLUG.

Tečaji smučanja in zimske aktivnosti

Vse šole, delovne organizacije, Vzgojno varstvene ustanove, društva Partizan in krajevne skupnosti so dobile od ZTKO Celje zanimiv program tečajev smučanja in ostalih zimskih aktivnosti. Tečaji bodo organizirani za cicibane, šolsko mladino in odrasle in sicer pod strokovnim vodstvom vadiateljev in učiteljev PZVUTS Celje ter smučarskih vadiateljev iz Štor.

Za šolsko mladino, ki bo želela med počitnicami smučati na višjih smučiščih (Celjska koča, Rogla, Golte itd.) bodo organizirani tečaji preko Centra za mladinski turizem Celje in Izletnika Celje, kjer je možno tudi dobiti vse potrebne informacije.

Kakšen je program smučarskih šol? Za otroke od četrtega do sedmega leta se naj bi tečaji začeli že včeraj na terenih Golovca, Grička, Marovška, Polul, Zagrada, Vojnika in v Lipi v Štorah, žal pa s tem ni bilo nič, ker pač ni snega. Ostala dva termina sta od 10. do 15. in od 17. do 22. januarja, vsak dan od 15. do 16.30. ure.

Tečaji za šolsko mladino se bodo predvidoma začeli 10. in končali 29. januarja, trajali pa bodo dopoldne od 10. do 11.30. in popoldne od 15. do 16.30. ure. Tereni: Golovec, Griček, Polule, Zagrad, Marovšek, Vojnik, Štor.

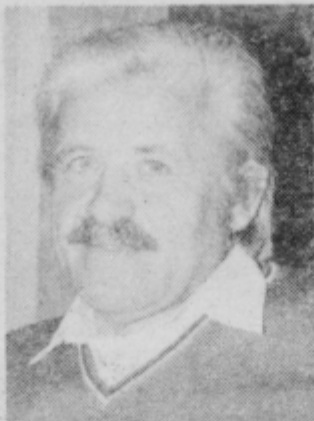
Vse prijave sprejema strokovna služba ZTKO Celje, velja pa za šolsko mladino.

Za odrasle bodo pripravili tečaje na Gričku, Golovcu, Svetini in Celjski koči. Včeraj se tečaji niso začeli, nov termin pa je 10. januar. Tudi te prijave sprejemajo pri ZTKO Celje ter nudijo podrobne informacije o poteku tečajev, stroških itd.

ZTKO je ponudil vsem tudi pomoč pri organiziranju smučarskih tekmovanj, ki bi jih naj izvedli na posebej za tekmovanja pripravljenih smučarskih progah na Celjski koči.

Program je pester in obširen, žal pa ga bo možno izvesti samo takrat, ko bo sneg. Do takrat pa ostane potrpežljivo čakanje ali pa drsanje v Mestnem parku.

T. VRABL

Ervin Košir

Drago Cilenšek

Ernest Zupan

Gojijo sindikalne športne igre

Sindikalne športne igre imajo v žalski občini iz leta v leto večji razmah. Lani je na njih sodelovalo skoraj 15 odstotkov vseh zaposlenih. O rezultatih smo pisali že v prejšnji številki, kako pa imajo v nekaterih delavnih organizacijah organizirano rekreacijo in kako so se lani odrezali na 19. sindikalnih športnih igrah pa so nam povedali nekateri udeleženci.

ERVIN KOŠIR, zaposlen v DO Zarja Petrovče: »Mislil, da imamo v naši delovni organizaciji kar dobro poskrbljeno za šport in rekreacijo. Vsako leto imamo med tozgodovsko tekmovanje v

treh ali štirih disciplinah, na lanskim sindikalnih športnih igrah pa smo zasedli solidna mesta. Pri veteranih v tekmovalnem delu smo bili tretji, pri starejših članih enajsti, v množičnosti v skupini do 500 zaposlenih pa tretji.«

DRAGO CILENŠEK, zaposlen v SIP Šempeter: »Z lanskimi igrami smo zares zadovoljni. Osvojili smo prehodni pokal, to pomeni, da smo vsekipni zmagovalci 19. sindikalnih športnih iger v občini. Presenetili so nas veterani, ki so bili prvi v tekmovalnem delu, mlajši člani drugi, starejši tretji, članice pa prve, kar je prav tako velik uspeh, če primerjamo, da

imajo druge organizacije združenega dela v občini po dvakrat več zaposlenih žena.«

ERNEST ZUPAN, zaposlen v Tekstilni tovarni Prebold: »Do sedaj sem sodeloval na vseh 19. igrah, največkrat pa kegljam za našo ekipo. Pred leti smo dosegali boljše rezultate, lani pa skromne. Tako so mlajši člani bili četrty v tekmovalnem delu, starejši sedmi in veterani deveti. Izkazali smo se samo v množičnosti z drugim mestom v skupini. Menim, da bomo morali letos posvetiti tem igram več pozornosti.

T. TAVČAR

Velik uspeh celjskega šaha

Šahisti Žalca so dosegli v republiški šahovski ligi velik uspeh. Osvojili so tretje mesto za zmagovalcem, ekipo Domžal in Celjem, v nasprotju celjsko nehomogeno ekipo vrsta Žalca nastopila zbrano homogeno in predvsem disciplinirano.

Kapetan ekipe, **Branko Pipal** nam je ob koncu turnirja povedal: »Za marsikoga je naše tretje mesto presenečenje, vendar je to rezultat dela, dobre organizacije in predvsem discipliniranosti celotnega moštva. Vsem igralcem in igralcam zato hvala in čestitke.«

Zalčani so imeli v svojih vrstah izvrstne igralce. V prvi vrsti je bila to Klara Agrež, ki je pri svojih 59. letih dosegla naslov mojstrskega kandidata. Enak uspeh je dosegel tudi Mitja Urisek, medtem ko je naslov mojstrskega kandidata potrdil Franci Brinovec starejši, ki je bil tudi najbolj borben igralec v ekipi. Od 9 iger je na prvi ali drugi plošči osvojil kar šest točk.

Zelo dobro so igrali tudi Črepan, Zorko in Čulak, ki je na mladinski plošči osvojil I. kategorijo. Odlična sta bila tudi najmlajša Suzana Urisek in Dušan Brinovec. Vse skupaj potrjuje, da v žalcu raste mlad in zdrav šahovski kolektiv, ki nas bo še večkrat presenetil!

J. KUZMA

Športno društvo Pedagog – cilj je znova zlata plaketa

Kljub slabim pogojem dela je ŠSD izredno dejavno

Na Srednji pedagoški šoli v Celju že vrsto let deluje šolsko športno društvo. Sprva je bilo to ŠSD na učiteljscu, potem se je preimenovalo v ŠSD in končno je nastalo ŠSD PEDAGOG, ki se danes deluje pod tem imenom. Društvo je samoupravno organizirano, vodi ga predsedstvo, v katerem so predsednik **Stanko Pintar**, podpredsednik **Mitja Bervar**, tajnica **Karmen Rešnik** in blagajničarka **Moja Plevnik**. Delujejo tudi številne sekcije, letos jih je 21, in komisije: tekmovalna, sodniška, disciplinska, propagandna in komisija za evidentiranje. Mentorica je prof. **Zlatka Centrih** ob pomoči profesorjev: **Klamferjeve** in **Horvata**.

Zanimivost je telesnokulturni krožek, ki se sestaja enkrat tedensko skupaj s predsedstvom ŠSD. Vanj se prostovoljno vključujejo dijaki tretjih letnikov, ki se spoznavajo s pravili športnih panog in pravili sojenja. Uspesabljajo se za vodstvo krožkov na osnovnih šolah. Te naloge prevzamejo v 4. letniku.

Največji uspeh ŠSD Pedagog je lanska uvrstitev v tekmovanje z najboljšim samoupravno in množično organizirano ŠSD v Sloveniji, ko so

osvojili zlato plaketo. Zlata plaketa jim pomeni priznanje za delo in nagrada za napredek, ki so jih vlagali v lanskoletno delo. Hkrati je dokaz, da so si delo pravilno zastavili in ga tudi pravilno izpeljali. Velik uspeh je naslov republiških prvakov v gimnastiki v začetku 70 let, osvojitve 2. mesta na rep. prv. v košarki in dvakrat v odbojki. Dosegli so tudi 100% aktivnost prav vseh dijakov.

Pogoje za delo imajo zelo slabe, saj imajo staro in dotrajano telovadnico. Poleti uporabljajo igrišče ob šoli, na katerem imajo športne površine za igre z žogo in atletiko. Pozimi pa skušajo vse dejavnosti, ki jih ni malo, uresničevati v telovadnici, v kateri je že samo poučevanje zelo nezdavno. Proste termine imajo ob sobotah, pa še takrat jim telovadnico pogosto prevzamejo študenti PA. Poleg sobote pa imajo termin ob torkih in četrkih po eno uro.

Zelo so aktivni na gimnastičnem področju. Gimnastika ima na šoli že bogato tradicijo, zato imajo tudi v vsakoletnem načrtu, da bodo to tradicijo razvijali še naprej. Na ostalih srednjih in osnov-

nih šolah je gimnastika malo priljubljena in razvita, zato so se dogovorili z Zavodom za šolstvo, da bodo vaje demonstrirali na osnovnih šolah. Vaje so vsako leto nove. Najboljši gimnastičarji se udeležijo demonstracij na VPTK v Ljubljani, potem pa vaje prikazujejo na šoli. Najprej pripravijo razredna tekmovanja, najboljših 6 pa predstavlja razred na šolskem prvenstvu. Najboljši posamezniki pa se potem predstavijo na akademiji ob 25. maju. Lansko leto so osvojili kar 860 diplom gimnastične zveze Slovenije.

Tudi pri njih se poznajo sledovi reformacije šolstva, saj bo tudi Srednja pedagoška šola kmalu dekliška. Dekleta že sedaj močno prevladujejo, kar je kar 80% vozačev.

Uspešno sodelujejo s KS Dolgo polje. Na letošnjih turnirjih, ki jih je organizirala KS Dolgo polje, pa so osvojili vseh pet prehodnih pokalov. V tem letu nameravajo izdati tudi 4 številke lastnega glasila.

V tem šolskem letu želijo ponoviti lanski uspeh, to je osvojitev zlata plakete. Želijo se bolj poglobiti sodelovanje s KS Dolgo polje in še bolj razviti množičnost. Prižadevali pa si bodo tudi za uvedbo športnega statusa.

ŠSD Pedagog je eno tistih društev, ki so v zadnjih letih najbolj napredovala. Z uspehi pa je sigurno tesno povezana prizadevnost predstavnika Staneta Pintarja, s katerim sem se pogovarjala. Za svoje delo je bil nagrajen z zlato plaketo za uspešno delo v ŠSD, ki je vsako leto podeljuje Center ŠSD SRS, za najprizadenejše delavce v ŠSD. Stane je povedal: »Športniki iz naše šole niso tako znani javnosti, so pa dobri pedagogi.

MATEJA ZALOŽNIK

Pokal 82 Francu Pešcu

Končano je hitropotezno prvenstvo Celja za leto 1982. Zadnji četrtek v lanskem letu so se deseti zbrali najboljši šahisti, zmagal pa je Marjan Črepan pred Francem Pešcem in mladim Francem Brinovcem iz Žalca. Sledijo Pertinač, Grobelnik, Stankovič itd.

Vsi turnirji so dali končnega zmagovalca, to pa je Franc Pešec, ki je zbral deset točk več od svojih mladih nasledovalcev Boža Stučla in Matjaža Mikca. Tej trojki sledijo Bervar, Črepan, Ojstrez, Brinovec ml., Čegar in drugi.

Prvi letošnji turnir bo zadnji četrtek v januarju.

Turnir v žalcu

Šahovski klub Žalec je organiziral ob krajevnem prazniku hitropotezni turnir. Na njem so nastopili člani, pionirji in ženske. Med člani je bil najboljši F. Brinovec starejši pred F. Brinovcem mlajšim in Francijem Gazvom. Pri mladincih je zmagal Marjan Zupanc pred Sandijem Škoflekom in Dušanom Brinovcem. Bojana Gerič je bila najboljša med ženskami pred Suzano Urisek, medtem ko je bil najboljši pionir Andrej Kompuš pred Mitjo Uriskom.

Pionirska šahovska šola

Po daljšem času so pri celjskem šahovskem klubu znova pripravili pionirsko šahovsko šolo, ki jo bo vodil Franc Pešec. Vanjo pa so vključeni najboljši pionirji z zadnjega pionirskega prvenstva celjskih osnovnih šol. Le načrtno delo z mladimi lahko prinese uspeh.

J. KUZMA

Peta zmaga košarkašic Libele

V ženski republiški košarkaški ligi so odigrali 9. kolo prvega dela prvenstva. V Celju je bila tekma med Libelo in ekipo Jesenice. Celjske igralke so znova zaigrale zelo zbrano in premočno zmagale z rezultatom 85:64 (47:34). Koše so dosegle Koželj 27, Čerjak 20, Cencelj 26, Aleksič 8, Božovičar in Hajdinec po 2.

V preostalih dveh srečanjih moštev z našega območja beležimo tudi popolni uspeh. Rogaška je v goste premagala Litijo 71:81, Comet pa doma Slovana 86:49.

Na lestvici vodi Rogaška, ki ima 20 točk. Comet je četrty, Libela peta, obe moštvi pa imata po 10 točk. V prihodnjem kolu igrajo: Rogaška proti Novemu mestu, Comet v Solkanu proti Salonitu in Libela znova doma proti Senoščam.

Naraks in Zimšek prva

Pred novim letom so se pomerili na tradicionalnem tekmovanju tudi celjski kegljaci in kegljavke. Nastopili so v mešanih dvojicah v mednarodnem slogu 100 lučajev. Najboljši rezultat med 14 dvojicami sta dosegla Stanko Naraks in Zinka Zimšek, ki sta porušila 912 kegljev – Stanko 475 in Zinka 437 kegljev. Druga dvojica je bila Vlado Gobec – Lojzka Bajde 891, tretja pa Jože Lubej – Lojzka Razlag 851 kegljev.

Še skromno v namiznem tenisu

Te dni se je končalo tudi tekmovanje v slovenskih namiznoteniških ligah. Dva nastopa sta bila tudi v Celju in Titovem Velenju. Naši predstavniki Ingrad, Žalec in Titovo Velenje se niso med boljšimi v I. B republiški ligi. Še najboljši je trenutno Žalec, ki je tretji, Ingrad je peti in Titovo Velenje sedmo.

Rezultati na zadnjih turnirjih so bili naslednji: Radgona – Ingrad 5:0, Maribor – Žalec 5:1, Žalec – Ingrad 5:2, Maribor – Ingrad 5:2, Radgona – Žalec 5:1. V Titovem Velenju: T. Velenje – Radlje 3:5, T. Velenje – Lendava 2:5, T. Velenje – Sevnica 5:2.

J. KUZMA

Vodi Zlatarna pred Opekarno

V sindikalni hokejski ligi so odigrali 5. kolo. Zlatarna je premagala Kovinotehno 8:1, gole pa so dali za zmagovalce Ograjenšek 5, Cvetko 1 in Šmerc 2 ter za poražence Kuret 1. V drugi tekmi je Opekarna premagala EMO 7:2. Strelci za Opekarno Janc 2 ter T. Kolenc, Pangerl, Samec in Gajšek po 1, za EMO pa Kroflič in Kolenc po enega. Vodi Zlatarna 10 točk (52:6) pred Opekarno 6 (20:25), Kovinotehno 2 (23:32) in EMO 2 (12:32). Najboljši strelci: Ograjenšek 22, Šmerc 11 in Cvetko 7, vsi Zlatarna. Zadnje kolo bo na sporedu v nedeljo, 9. januarja 83: ob 16.30 Kovinotehna – Opekarna in 17.30 EMO – Zlatarna.

TV

Nagrajenci 35. šahovske igre

Nagrade delovne organizacije Aero Celje so dobili: dobili Roza Huš, Vojkova 4 iz Celja, Jure Drugovič, Na zelenici iz Celja in Vili Dobovišek, Kačeva 2 iz Celja.

Med tistimi, ki so sodelovali v nagradni igri po telefonu, pa je dobil nagrado Bogdan Podpečan iz celjske bolnišnice.

Ženska ekipa Rogaške na Madžarskem

Vodena ekipa v ženski republiški košarkaški ligi ROGAŠKA bo od jutri, 7. januarja pa do nedelje, 9. januarja, gostovala na močnem mednarodnem turnirju na Madžarskem v Sombathelyju. Na turnirju bosta nastopili dve madžarski in dve slovenski ekipi, poleg Rogaške še Pomurje, ki je v republiški ligi na drugem mestu prav tako brez poraza, kot Rogaška. Tako bo ta turnir pravzaprav testiranje obeh ekip pred zadnjim kolo v republiški ligi, ko bo derbi v Murski Soboti med Rogaško in Pomurjem. To srečanje 15. januarja bo tudi odločilo o prvaku v prvem delu. Ekipo Rogaške zdaj zelo uspešno vodi mladi in ambiciozni trener Boris Zrinski, ki je nekaj časa delal tudi pri celjski Libeli.

TV

NOČNE
CVETKE

● Janko P. je pihal v balonček. Ker je preveč pozelel (balonček namreč), so mu miličniki dopovedovali, da bi lahko krmilil le še svoji dve nogi, nikakor pa ne več štirikolesnika. Ko so miličniki odšli, je Janko hotel dokazati, da je bil ob vozniško dovoljenje za prazen nič. Sedel je nazaj za volan, ki pa ga, glej ga zlomka, ni hotel prav ubogati. Povzročil je prometno nesrečo. Ker pa je bil njegov avto še vedno v voznem stanju, pa tudi sam se je še počutil sposobnega, da bi ponovno sedel za volan, so ga miličniki raje prišli.

● Anton A. se ga je napil in obležal ob Valvazorjevi ulici, kjer so ga potem našli miličniki. Ker ta letni čas ni ravno naklonjen spanju pod milim nebom, so ga miličniki odpeljali domov k ženi, ki je bojda zelo stroga. Predali so ga v ženinne nežne roke, poročilo pa o nadaljnjem poteku dogodkov molči.

● Ločitev je v večini primerov kaj neprijetna zadeva, za Rudija K. pa je bila

tudi boleča. Na Silvestrovo so se oglasili trije bratje njegove žene in niso z njim nič kaj nežno ravnali.

● Marta K. z Ljubljanske ceste rada gleda televizijo. Tako se je tudi prejšnji četrtek udobno namestila pred televizorjem. Pa ni bilo nič. Programa namreč. Sprva je posumila, da je šel sprejemnik k vragu, zato je naslednji dan poklicala serviserja. Ta je ugotovil, da je s televizorjem vse v redu, in da se ji stroškov za popravilo ni potrebno bati. Ker pa skatla še vedno ni hotela oživeti, je Marta pogledala na streho, če ji je veter premaknil anteno. Pa je Marti, zvesti televizijki, ki je vneto spremljala tudi najslabše oddaje, vzelo sapo; nepripravi so ji namreč zmaknili anteno. In to njeno anteno, ki je lovila toliko programov!

● Neprijetno novoletno čestitko je dobil zdravnik Branimir P. Na avtobusni postaji ga je napadel Ibro I., delavec iz Lik Savinja. Pa še vzrok novoletnega obračuna: poštteni zdravnik se nekaj dni prej ni hotel ukloniti Ibru, ko je popolnoma zdrav zahteval pet dni bolniškega dopusta. Ali je zdaj v bolniški Branimir P...?

Kazen obrtniku-zidarju,
ker je izkoriščal delavce

Sodišče v Titovem Velenju je obsodilo **Hadži Vezaja**, obrtnika iz Prizrena na kazen šest mesecev zapora, pogojno za dobo dveh let in na denarno kazen 10.500 dinarjev, ker je izkoriščal delavce.

Vezaj je v letu 1979 zaposlil več rojakov (največ jih je pri njemu delalo 13), ki so potem gradili v velenjski občini. Socialno, pokojninsko in zdravstveno je zavaroval samo Ibiša Sarmatija, vsi drugi pa so delali, ne da bi jih prijavil. Nekvalificiranim delav-

cem je izplačeval po 250 dinarjev na dan (delali so tudi po 12 ur), mojstrom pa po 350 dinarjev.

Zapletlo se je, ko se je poškodoval eden izmed delavcev, ki jih je zaposlil. Tako je prišlo na dan njegovo izkoriščanje delavcev. Tožilec ga je obtožil za tri kazniva dejanja: neupravičene uporabe dopolnilnega dela drugih oseb, kršitev pravic iz socialnega zavarovanja in kršitve temeljnih pravic delavcev. Prvostopenjsko sodišče je

menilo, da je obtoženec kriv, izrekli pa so mu pogojno kazen tudi zato, ker je Vezaj zdravstveno prizadet. Sodbo je potrdilo tudi višje sodišče v Celju, Vezaj pa bo moral poleg tega izplačati 20.000 dinarjev odškodnine delavcu, ki se je poškodoval.

Tožilec je obtožil tudi Ibiša Sarmatija, ki naj bi pomagal Vezaju pri izkoriščanju delavcev. Vendar pa mu krivde niso mogli dokazati, zato ga je sodišče oprostilo.

SS

»Ovčke« so
že pri starših

V dneh pred Silvestrovim so celjski miličniki dobili precej prijav staršev, ki so tarnali, da so njihovi mladoletni otroci pobegnili od doma. V večini primerov se je izkazalo, da so se »pridni« sinčki in hčerkice naveličali starševske družbe na Silvestrovo, ker dovoljenja za silvestrovanje druge niso dobili, so pač za nekaj dni zapustili toplo domače gnezdece.

Sicer pa so se vse »izgubljene ovčke« kmalu po Novem letu žive in zdrave vrstile domov. sš

Nesreča v steni Ojstrice

V nedeljo, 2. januarja ob približno 13.30 uri se je v južni steni Ojstrice huje poškodoval 42-letni Anton Primožič iz Celja, Na zelenici 4.

Primožič je skupaj s še dvema kolegom plezal po žlebu v zahodni steni Ojstrice. Sprva so plezali navezani, kasneje pa so se razvezali. Na hrbtu, malo nad planinsko potjo z Ojstrice proti Škarjam, je Primožiču zdrsnilo 200 metrov globoko po južni steni.

V nesreči si je Primožič zlomil obe nogi. Kmalu za tem so prišli na pomoč alpinisti, ki so silvestrovali v koči na Korosici in ranjenca prenesli na varno, na pomoč pa so prišli tudi celjski gorski reševalci. Ker pa se je vreme poslabšalo in je kazalo, da bo transport ranjenca v dolino otežen, so naslednje jutro poklicali helikopter, ki je Primožiča odpeljal v celjsko bolnišnico.

SS

Črepinj za srečo
je bilo preveč

Medtem ko je večina delavcev v zadnjih dneh starega leta bolj ali manj že počivala, pa so se miličniki pošteno spotili. Zahtev za intervencijo je bilo veliko, še več kot leto poprej, zatrjujejo miličniki.

Najbolj burno je bilo v restavraciji ob Ljubljanski cesti - gostje jo popularno imenujejo Na Pigalu - kjer v zadnjih dneh starega leta ni zmanjkalo vinjenih gostov, ki so tudi radi razbijali. Tako je Vojo K. že v četrtek zvečer razbil šipo, prava zabava pa se je, kot po tradiciji že nekaj let nazaj, začela na Silvestrovo.

Skupina pivcev, ki so že tretje Silvestrovo zapored zalili Na Pigalu, je začela popivati že dopoldne. Kozarci in druga steklovina je letela na vse kraje po gostilni. Natakari se niso preveč razburjali, saj so verjetno gostje škodo sproti poravnali. Ob približno 15. uri pa je prekipelo in iz sosednje cvetličarne so poklicali miličnike. Ti so našli samo še razbito steklo, o glasnih pivcih pa ni bilo sledu. Tudi natakari, Zdenka G., Nevenka K. in Terezija K. niso hotele povedati imen krivcev.

Zanimivo je, da so miličniki ob podobni »zabavi« lani prav tako našli na zid moka, zato so tokrat natakari prijavili predpostavljenim v njihovi delovni organizaciji.

Ob šipo so bili tudi v hotelu Celeia, razbil pa jo je Žar-

ko K. Skodo so ocenili na približno 4000 dinarjev. Zar-ko je pred miličniki pobegnil, tako da so ga prijeli nekaj kasneje doma. Miličnike je poklicala njegova žena, ker se tudi doma ni pomiril in je še naprej razbijal.

Miličniki so dvakrat resneje posredovali tudi na Svetini, kjer je v domu železarjev že drugo leto zapored silvestrovala večja skupina mladih.

Ker je bojda ta skupina že lani, ko je najela vse prostore Doma železarjev, razbijala, so ji letos odrekli gostoljubje. Kljub temu pa se je večina spet odločila za silvestrovanje v tem domu, vendar tako, da so rezervirali posamezne mize.

Po besedah upravnika so s sabo pripeljali tudi 50 litrov vina in pečenega prašiča, tako da naj bi imel dom za Silvestrovo samo izgubo, ne pa dobička, kot so sprva načrtovali.

Ker so ti gostje tudi razbijali, so prvič posredovali miličniki že ob 1. uri na prvi dan novega leta.

Izkazalo se je, da so gostje poravnali škodo, čeprav je gostinsko osebje zatrjevalo, da so plačali le 1500 dinarjev, gostje pa, da so odšteli 3500 dinarjev. Miličniki so odšli, toda iz doma so jih ponovno poklicali ob 7. uri zjutraj. Takrat so uporabili tudi gumijevke in pet gostov pridržali.

SS

pravniki za bralce

PIŠE
BORIS DEBIĆ 5Nekatere pravice in doložnosti, povezane s
stanovanjsko pravico

Tudi spori v zvezi s plačevanjem stanarine, podstanarine, prispevkov etažnih lastnikov in podobni niso zelo pogosti, vendar pa nekateri pravno in na splošno zanimivi. Zaslugo, da takih sporov ni več, ima prav gotovo tudi pravna dorečenost in jasnost zadevnih zakonskih predpisov. Kljub temu si jih nekaj ogledjmo!

V nekem primeru je Samoupravna interesna stanovanjska skupnost občine kot tožeča stranka uveljavljala od toženke plačilo stanarine v višini 6612,75 din po 3 računih, izstavljenih v l. 1980 in 1 račun iz l. 1981. Zoper izdani plačilni nalog je toženka pravočasno ugovarjala, prvostopno sodišče pa je s sodbo odločilo, da ostane plačilni nalog v veljavi in da mora toženka povrniti tožeči stranki še 390,00 din nadaljnjih pravnih stroškov. Toženka je namreč svoj ugovor oprla predvsem na trditve, da je terjatev tožeče stranke zastarana, češ da terjatev iz naslova stanarine zastara v enem letu. Prvostopno sodišče pa ni bilo enakega mnenja. Pri tem se je sklicevalo na določilo 372. člena Zakona o obligacijskih razmerjih, ki določa, da terjatve občasnih dajatev, ki dospevajo letno ali v določenih krajših časovnih presledkih (občasne terjatve), zastarajo v treh letih od zapadlosti vsake posamezne dajatve. Po mnenju prvostopnega sodišča je plačilo stanarine taka občasna dajatev, za katere terjatve velja triletni zastaralni rok od zapadlosti, čeprav ZOR ne navaja deciderano, da je tudi stanarine šteti kot občasne dajatve, vendar pa to izhaja iz njene narave, poleg tega pa

stanarina ni naštetja v 378. členu ZOR, ki taksativno našteva (torej ne le prime-roma) terjatve, ki zastarajo v enem letu. Te pa so: terjatve za dobavljeno električno in toplotno energijo, plin, vodo, za dimnikarske storitve in vzdrževanje snage (odvoz odpadkov), če je bila dobava oziroma storitev izvršena za potrebe gospodinjstva; terjatve radijske in radijsko-televizijske postaje za uporabo radijskega in televizijskega sprejemnika; terjatve pošte, telegrafa in telefona za uporabo telefonov in poštne predalove, kot tudi druge njihove terjatve, ki se plačujejo v trimesečnih ali krajših rokih; terjatve za naročnino na občasne publikacije, šteto od takrat, ko je iztekel čas, za katerega je bila publikacija naročena. Zastaranje v teh primerih teče, čeprav se dobave ali storitve nadaljujejo. Pri obrazložitvi svojega stališča se je prvostopno sodišče oprlo še na Zakon o stanovanjskem gospodarstvu pa tudi še na prej veljavni zakon o zastaranju terjatev iz l. 1954. Višje sodišče je toženkinu pritožbo zavrnilo kot neutemeljeno. V pritožbi je navajala, da sta se z njenim nekdanjim možem ob razvezi dogovorila, da bo ona imetnica stanovanjske pravice, da pa bo mož kljub temu plačeval stanarino, kar je gotovo tudi storil. Po mnenju pritožbenega sodišča pa je toženka z dnem, ko je postala imetnica stanovanjske pravice, postala tudi zavezanec za plačilo stanarine, kakor to določa ZSR, če ni v stanovanjski pogodbi drugače določeno. Sporazum med toženko in njenim nekdanjim možem ne zavezuje tožnice, ki pri

omenjenem sporazumu ni sodelovala. Če je tak sporazum resničen, pa ima toženka možnost regresne pravde nasproti svojem nekdanjemu možu.

V neki drugi pravdi je prvostopno sodišče zavrglo ugovor toženke zoper plačilni nalog za plačilo stanarine in drugih dajatev v zvezi z uporabo stanovanja, ker ga je prepoznalo vložila. Zoper ta sklep se je toženka pritožila predvsem z očitkom, da sodišču ni bilo potrebno dostavljati toženki dveh plačilnih nalogov za določene dajatve. Pritožbeno sodišče je pritožbo zavrnilo, pri tem pa toženki pokazalo, da je sodišče smelo poslati toženki dva plačilna naloga, saj je tožeča stranka (komunalno podjetje) vložila dve mandatni tožbi. Tožeči stranki je namreč na voljo, ali vložijo eno ali več tožb za posamezne neplačane postavke iz naslova stanarine, vodarine, plačila kurjave itd.

V pravdi zaradi plačila 6000,00 din neplačane stanarine je prvostopno sodišče zavrglo tožbo potem kot tožnica na poziv sodišča ni sporočila v danem roku toženčevega naslova. Tožnica se je zoper prvostopni sklep pritožila, saj bi moralo sodišče tudi samo iskati naslov toženke. Pritožbeno sodišče je pritožbi ugodilo in prvostopni sklep razveljavilo. Če stranka sama ne more zvedeti za naslov tistega, kateremu se naj vroči pisanje (v tem primeru naslov toženke zaradi vročitve tožbe) poskusi sodišče dobiti potrebne podatke od pristojnega upravnega organa ali kako drugače (čl. 148 ZPP). V danem primeru se sodišče ne bi bilo smelo zadovoljiti le s telefonskimi poizvedbami

pri prijavo odjavni službi občine, temveč bi bilo moralo opraviti poizvedbe tudi pri delovni organizaciji, kjer je toženec zaposlen, naslov te organizacije pa je tožnica v svoji tožbi navedla. Sodišče pa bi lahko o tem opravilo poizvedbe tudi pri najbližji postaji milice. Zato je prvostopno sodišče o zadevi preuranjeno zavrglo tožbo.

V pravdi zaradi prispevka etažnega lastnika v znesku 1462,70 din (za določene mesece leta kot pogodbeno določen prispevek za tekoče in investicijsko vzdrževanje in upravljanje hiše) je prvostopno sodišče zahtevku ugodilo, čeprav je toženka zatrjevala, da o tem sklenjeno pogodbo s tožečo stranko (samoupravno stanovanjsko skupnostjo) ne priznava več, ker od nje odstopa. V pritožbi se je toženka sklicevala na svoje trditve, da je tožeča stranka pri uveljavljanju svojih pravic pokazala veliko mero malomarnosti in neodgovornosti in zakaj šteje, da je omenjena pogodba s tožnico ne veže več (pogodba ne vsebuje nobenega pravnega pouka, toženki ne zagotavlja varstva naloženih sredstev, kar je v pogojih inflacije izredno pomembno itd.). Prosi pa toženka Višje sodišče, naj naloži tožeči stranki, da mora skleniti s toženko novo pogodbo in s kakšno vsebino. Višje sodišče je pritožbo zavrnilo kot neutemeljeno in povzelo stališče izpodbijane sodbe, da toženka ne more enostransko odstopiti od pogodbe, ker je odstop pravno urejen in bo morala zato toženka to vprašanje urediti v posebnih pravih, poleg tega pa pritožbeno sodišče ne more nalagati nobeni stranki kakršnokoli sklepanje pogodb izven okvira tožbenega zahtevka ali zahtevka po nasprotni tožbi.

PROMETNE
NESREČEZapeljal na nasip in
umrl

V nedeljo, 2. januarja se je peljal z osebnim avtomobilom po magistralni cesti proti Celju 58-letni Peter Kosu. Ko je pripeljal že blizu doma v Dobrteš vasi, ga je zaradi neprimerne hitrosti zaneslo pri hiši s številko 25. Najprej je zapeljal na bankino, nato pa ne nasip, kjer se je pravnil. Voznika so huje ranjenega prepeljali v celjsko bolnišnico, kjer je zaradi hudih poškodb umrl.

Nenadoma v levo in
smrt

V četrtek, 30. decembra se je peljal po Mariborski cesti

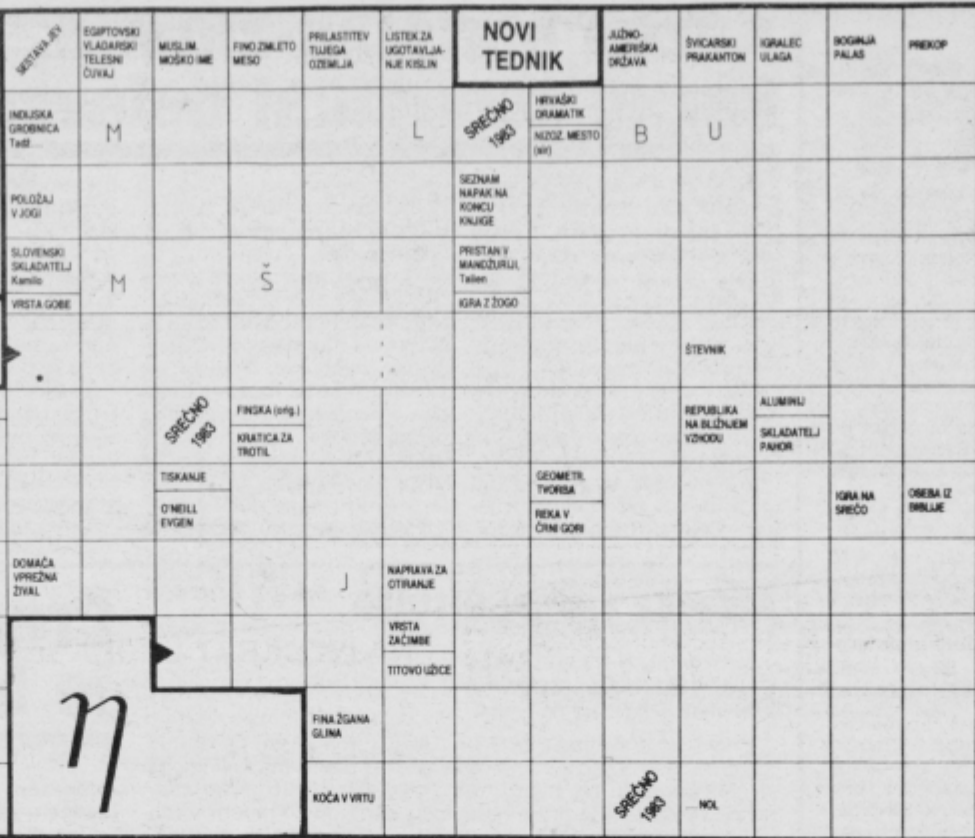
v Celju v smeri proti Vojniku 64-letni Josip Cvetko iz Trubarjeve ulice v Celju. Med vožnjo je voznik nenadoma zavil v levo in trčil v tovarnjak, ki ga je iz nasprotne smeri pripeljal Jožef Lužar. Trčenje je bilo tako silovito, da je voznik Jože Cvetko umrl na kraju nesreče.

Voznik je pobegnil

V nedeljo, 2. januarja zvečer ob približno 21.20. uri je doslej še neznan voznik osebnega avtomobila na Kidričevi ulici v Titovem Velenju zadel pešca, 24-letnega Sakiba Mujakića. Pešca so huje ranjenega pripeljali v celjsko bolnišnico, voznika, ki je pobegnil, pa miličniki še iščejo.

OGLAS V
NOVEM TEDNIKU
JE POT
K USPEHU

Pri zrebu bomo upoštevali le pravilne rešitve, pošljite jih najkasneje do to-
rka, 11. januarja 1983 do 9. ure. Rešene
križanke lahko prinesete tudi osebno,
na vhodnih vratih le poštni nabiralnik.
Na kuverto napišite **NAGRADNA
KRIZANKA** in svoj točni naslov.

Vodoravno: ZDRAVILO, AROMATIKUM, DADO, AMARO, OSTRŽEK, INA, KIRGIZ, PST, KAS, VANDALIZEM, MK, AKVAMARIN, OJACEVALO, PREPELICE, AGITATOR, ROČ, JANEŽ, ONAGER, ANA, ATA, NARA.

1. nagrado 300 din prejme: Brigita Petrovič, Pucova 2, 63000 Celje
2. nagrado 200 din prejme: Ivanka Brežnik, Delavska 8a, 63000 Celje
3. nagrado 100 din prejme: Ivo Kuko-
vič, Miloša Zidanska 8a, 63230 Sentjur
pri Celju

Leto pred vami je polno novih idej, namer in načrtov. Pazite kaj menjujete in kaj nameravate. Do julija poslovni rezultati ne bodo tako ugodni kot osebni. Manjše probleme pričakujte avgusta, septembra in oktobra. Lepo presenečenje vas čaka v novembru in decembru.

1. V legendah o starodavnem otoku je omenjen prvi robot na svetu. Ta pošast domišljiske znanosti je bil bronast velikan s človeškim telesom in bikovo glavo. Imenoval se je Talos. Trikrat na dan se je, po ukazu kralja Minosa, sprehodil po skalnati obali tega sredozemskega otoka. Kadar so priplule k otoku sovražne ladje, je metal vanje ogromne balvane, če pa se je napadalcem posrečilo pristati, je segrel svoje bronasto telo, jih zgrabil in sežgal v pepel. Izročila nadalje pripovedujejo, da so stari Grki podedovali svoje znanje, zakone in umetnost po prebivalcih tega otoka. Vendar je šele arheološka lopata dokazala, da so stara izročila resnična. Na otoku so našli najstarejšo civilizacijo v Evropi. Imenovali so jo po njihovem kralju Minosu.

2. Tu in tam naletimo, tudi ob bregovih našega Jadrana, na značilne klobukom podobne živali. Viharji vržejo ponekod na obrežje cele jate teh bitij, ki sicer poskušajo plavati, tako da v presledkih krčijo in širijo svoje klobučasto telo, se pa seveda ne morejo upirati valovom in tokovom. Telo živali je sestavljeno skoraj iz same vode in če jo posušimo ostane le tanka kožica. Posamezne vrste dosežejo tudi 2,5 metra v premeru, njihove lovke pa so lahko tudi do 50 metrov dolge. K sreči žive ti velikani, z lovkami polnimi žgočih ovijalk, le na skrajnem severu in redko kdaj zaidejo v toplejša morja. Čeprav so taka srečanja redka, pa mornarji trdijo da bi se raje srečali z morskim psom kot pa s to živaljo in njeniimi lovkami, seveda če bi v primeru nesreče lahko izbirali.

Ali veste za ime tega bitja?

3. Da bi, še posebej mornarji, ugotovili kako daleč na severu ali jugu so, so začeli uporabljati posebne naprave s katerimi so merili kot med soncem in horizontom. Najprej je bil to mornarski astrolab, nato pa križna palica. Angleški pomorščak John Davis je to napravo močno izpopolnil in sicer ji je, po vzoru arabskih naprav, dodal poseben vizir z vetrovnicno. Tako je lahko opazovalec soncu obrnil hrbet, da ga ni slepilo. Leta 1731 je John Hadley iznašel refleksi kvadrant, ki je izpodrinil križno palico. To je bil v bistvu lok, ki je meril šestino kroga in ko so mu kasneje dodali še majhen teleskop, kukalo in precizni nonij, lok pa povečali do 120°, so dobili instrument ki ga uporabljajo še danes.

Ali veste kako se imenuje?

Odgovori: 1. KRETA 2. MEDUZA 3. SEKSTANT

NAGRADNA UGANKA

1. AVTOLIČAR, 2. PREŠEREN, 3. LEDENA GORA, 4. ELEKTRARNA, 5. CENTRIFUGA, 6. REDOVNICA, 7. MNOGOČELNIK, 8. ZEMLJEMEREC, 9. HVALISANJE.

Rešitev za vpis v kupon: **TEDEN DOMAČEGA FILMA**

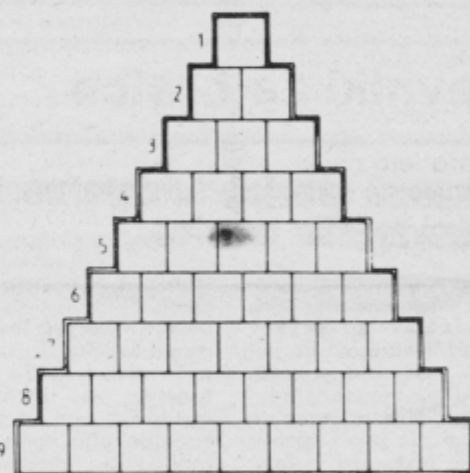
1. nagrado 300 din prejme: Neža Ocvirk, Vrhe 21, 63221 Te-
harje.
2. nagrado 200 din prejme: Franc Žgank, 63203 Strmec pri
Vojniku 54.

3. nagrado 100 din prejme: Anka Klinar, Goriška 6, 63000 Celje

VREteno

R, AR, KRA, MRAK, KOMAR, SARKOM, KOMISAR, MAKAR, MARASKINO, SKI MARATON, ROMANTIKA, KROMATIN, MINORKA, KAMION, MANKO, MAK, KM, M.

PIRAMIDO REŠUJEMO TAKO, DA ČRKAM PREDHODNE BESEDE DODAMO POLJUBNO NOVO ČRKO, VSE PREMEŠAMO IN PO OPISU SESTAVIMO NOVO BESEDO.

1. oznaka za polmer,
2. avtomobilska oznaka Kranja,
3. pregovor, izrek,
4. zarebrnica,
5. vrsta tropske palme,
6. stara oblika srednje šole,
7. prodajalna zdravil, apoteka,
8. stroj za likanje s pomočjo segrelih valjev,
9. kdor kaj deklarira.

A 6x6 grid puzzle. The grid contains numbers 1 through 20 in specific cells. Five circles are placed in the following cells: Row 3, Column 5; Row 4, Column 4; Row 5, Column 3; Row 6, Column 2; and Row 7, Column 1.

1	2	3	4	5	6
7					8
9					10
12				13	
14			15		
16		17			
18	19				
	20				

- 1, 1. najhrabrejši trojanski junak, ubil ga je Ahil,
  - 7, 2. najvišja gora sveta (Mount),
  - 9, 3. tkanina v keperski vezavi,
  - 10, 19. enaka samoglasnika,
  - 12, 4. vojaški pratež,
  - 13, 17. češka pritrdilnica,
  - 14, 5. skandinavski drobiž,
  - 15, 15. ime igralca Sharifa,
  - 16, 6. začetnici umetniškega imena in priimka Frederika
- Sirce,
- 17, 13. družina izdelovalcev godal iz Cremona,
  - 18, 8. bog smrti iz grške mitologije,
  - 20, 11. dovršni pretekli čas.

bodeči NOVI TEDNIK

PRAVIJO

Pravijo, da bo leto 1983 hudo. Nam to ne pride do živega, ker smo takih napovedi že vajeni. Mnogi bi bili bolj zaskrbljeni, če bi rekli, da je konec vseh težav.

SIMBOLI – OPOZORILA

Med sedanjimi novoletnimi čestitkami je vse manj takih, na katerih so simboli sreče – štiri-peresna detelja, podkev in dimnikar.

Pa ne bi bilo slabo, če bi se ti znaki tudi zdaj bolj pogosto pojavljali – kot opozorilo.

Detelja – da ne pozabimo na zeleni plan, podkev – da morajo biti izjave nekaterih odgovornih bolj podkovane in dimnikar – da je treba nekatere stvari še dobro počistiti.

**V NOVO LETO SMO STOPILI,
ZAŽELELI DOSTI SI,
A PRI TEM SMO POZABILI:
VSAK SI SREČO SAM KROJI.**

IZ PRAVE SMERI

Letošnje silvestrovanje je bilo veselo tudi v hotelu Turška mačka. V sicer jedlnem prostoru je glavni takt za dobro razpoloženje prihajal od ene izmed miz – vsi drugi pa so jim radi pritegnili.

Nič čudnega, ko pa sta za to mizo sedela tudi sekretar celjskih komunistov in še podpredsednik izvršnega sveta.

V NOVO LETO JE MARSIKDO STOPIL Z MAJAVIM KORAKOM – KAKO NAJ GA ZDAJ S TRDIM PREHODI!

IZPOD KOZOLCA NA TV

V novoletnem programu smo si lahko na ljubljanskem televizijskem kanalu ogledali tudi nastop gledališke skupine Pod kozolcem iz Šmartnega ob Paki. Ti so se v svoji kroniki obregli tudi ob osrednji slovenski kulturni hram.

Za staro leto na televiziji, med tem letom morda še v Can-karjevem domu!

**KDOR JE LANI ŠE LENARIL,
LETOS TO NAJ OPUSTI.
DELU BO LE GOSPODARIL,
KDOR PRI DELU KAJ STORI.**

ZIS JE SILVESTROVAL

Ne vemo sicer natančno, kje so preživeli novoletno noč člani ZIS, razveseljiv pa je po-datek, da v tej noči niso zasedali.

Pravijo namreč, da je novoletna noč najdaljša noč v letu.

Torej si lahko mislite, koliko sklepov, ukrepov, zvišanj in še česa drugega bi lahko v tej noči sprejeli.

Saj smo lani tolikokrat rekli, da je do česa takega prišlo kar čez noč.

Še en spomin na leto 1982

NAJVEČKRAT UPORABLJANO

V lanskem letu smo večkrat kot običajno uporabljali nekatere izraze, besede, stvari, imena, tako da so nam že res prišla prav v uho. Poglejmo nekaj teh. Isti so se najpogosteje pojavljali tudi v letošnjih novoletnih programih. Od Triglava do Djevdjelije.

žensko ime: Milka

moški priimek: Srebrček

vladarski naslov: CAR(INA)

živalski organ: ukREP

najbolj topa ost: odgovornOST

hitro padajoči predmet: dinar

leteči problem: JAT

padajoči problem: proizvodnja

najbolj priljubljen organ: ZIS

najmanj cenjena stvar: delo

najbolj cenjena stvar: denar (čeprav dinar)

vsestransko uporaben ključ: deviza

težko premikajoči se voz: izVOZ

najbolj pokvarljivo blago: človek.

ZDRAVILNE RASTLINE

Artičoka

Artičoka (*Cynara scolymus* L.) je sorodnik osata in spada med košarice. Raste po vrtovih in plantažah v primorskih krajih vse Evrope, zlasti v Italiji in Franciji. Artičoka ima velike cvetne glavece z mesnatimi sočnim socvetjem, mesnatimi ovojnicami listi in sočnim stebelom. Vsi sočni deli so znani kot odlična zelenjava.

Artičoka vsebuje različne mineralne soli, grenčine, eucin in precej vitamina A. Zdravilnost, ki ni majhna, izvira iz grenkih specifičnih snovi v listih in korenini. Imajo posebno aromo in so izredno grenke ter izredno učinkovito izzivajo delovanje žolčnika in ledvic. Z gno besedo, pospešuje presnovo. Zato je artičoka odlično zdravilo za zdravljenje jetrnih in ledvičnih motenj, jetrnih in ledvičnih krčev, zlatenice, debelosti, raznih kožnih obolenj oziroma za vse, kar so že v starih časih pripisovali, da izvira iz slabih jeter in želodca. Artičoka blagodejno deluje na krvni obtok, zmanjšuje holesterol in s tem blaži marsikatero težavo kot je poapnenje žil, slaba prekrvavitev telesa itd.

Pri današnji premasni prehrani je artičoka odličan stimulator, ki vzbuja izločanje jeter ter olajša izločanje žolča v črevesje. Žolč se redči in s tem se zmanjša možnost, da nastanejo žolčni kamni in pesek. S tem pridemo do ugotovitve, da so jeter regulator zdravja in jih prav uživanje artičoke vzpodbuja, da bolje delujejo.

Vsi izvlečki iz artičoke so izredno grenki. Kuhamo si čaj iz artičokinih listov in ga, če je le možno, pijemo grenkega. Pijemo ga po žlicah med jedjo in s tem se nam popravi apetit, olajša se prebava masti, pospeši se izločanje seča, zdravi jeter, žolčni mehur in s povečano presnovo pospešuje izločanje uratov iz krvi in tudi ostalih škodljivih presnovkov. Ljudsko zdravilstvo priporoča čaj iz artičoke pri zlatenci in cirozi jeter in tudi pri vnetju vranice. Korenine in liste artičoke namakajo v belem vinu in dobijo odličan stomak, ki ima podobne učinke kot čaj. Priporočam ga zlasti starejšim ljudem ker deluje pri njih dobrodejno zlasti tedaj, ko se razvije tako imenovana dušikemija, to je zastupitev z strupenimi presnovki lastnega telesa, kar povzroča obolela ledvica, zastoj v izločanju seča in podobno.

Za zdravilo se izdeluje tudi tinktura in sicer namočimo dva dela drobno zrezanih korenin v osmih delih alkohola in tako pustimo dva tedna na toplem. Tink-turo uživamo po kapljicah, kadar nas napihuje, ali nas tišči okoli žolča. Nekaj kapljic tinkture vkapamo tudi v kamilični čaj ter tako dobimo odlično zdravilo oziroma tonik, s katerim si čistimo akne in razne ekceme. Artičoko bi morali pri nas bolj čislati kot naravno zdravilo za presnovne bolezni zlasti pri tistih, ki se mučijo z različnimi shujševalnimi dietami.

BORIS JAGODIČ

PO JUGOVZHODNI AZIJI

Ustavljal sva se po vaseh, Wajang Putu Jape pa je veselo dvoril dekletom. Šele čez dva dni sem doumel, zakaj se mi je kar tako prostovoljno ponudil za vodiča. Namreč njegova mati ga je imela na zelo kratkih vajetih. Da pa bi lahko prišel do svojih deklet, sem mu služil pri materi za dober izgovor.

Sva v vasi Sangeh, kjer stoji v Opičjem gozdu star hindujski tempelj. Okoli se podijo kardela opic in tudi kakšna zelena kača ni nobena redkost. Prijetno je opazovati obnašanje »naših daljnih sorodnikov«. Ta tempelj si prihaja ogledovat mnogo turistov. Domačini ponujajo batik in vse mogoče spominke. Prodajajo tudi vrečke arašidov, s katerimi lahko pogostiš včasih že kar vsiljive opice. Te so postale tatinske, tako da si kar same vzamejo česar ne dobijo. Če si ob vrečko arašidov, ti je to še zgolj smešno. Malo bolj grenko presenečenje marsikdaj doživi kakšna starejša turistkinja, ko opazi, da ji je prebrisana opica odnesla torbico z dokumenti in z denarjem vred na drevo.

Hinduizem je prišel naotok Bali iz sosednjega otoka Jave in se pomešal z elementi stare balijske omike. Balijski častijo sonce, vodo in zemljo kot vire življenja, gore pa kot vire rodovitnosti, ker iz njih izvirajo reke. Del balijske družbe je podvržen kastnemu sistemu, v katerem je že vsakemu ob rojstvu dodeljeno mesto.

Za ostale je značilen star način imenovanja novorojenčkov. Prvo rojeni otrok v družini dobi ime Wajang, drugi Made, tretji Njoman in četrti Ketut. Petemu otroku je zopet ime Wajang, šestemu Made, itd. Tem štirim imenom še sledijo razpoz-

navni priimki. Opisani način imenovanja velja tako za moške in za ženske.

Kljub skromnemu načinu življenja, ki ponekod meji skoraj na malo revščino, živijo Balijski v urejenem svetu. Religija je tesno prepojena z njihovim vsakdanom. Spoštovani in cenjeni so učitelji, tempeljski svečeniki in stari ljudje. Posebno zaupanje imajo pri ljudeh zeliščarji in ljudski zdravniki. Ljudje govorijo tri oblike svojega jezika. Navadni smrtniki se po-

**Piše: 34
STANE ŽILNIK**

govarjajo v navadnem jeziku, imenovanem nizka balijsčina. Zaradi spoštovanja se je treba na osebe iz višjega reda obrniti z uporabo lepše oblike jezika – visoke balijsčine. Kadar pa so v dvomih s kom imajo opraviti, takrat govorijo srednjo balijsčino.

V Denpasarju sem izvedel, da se v 60 km oddaljenem gorskem templju Pura Besakih-u pripravljajo enajst dneva verska svečanost. Z bemotom sem se odpeljal proti Klung-kung-u in dalje na pobočje gore Gunung Agung do svetišča.

Takoj, ko zapustiš mesto, se ti prikaže prava podoba Balijske. Ta otok bi mirne duše lahko imenovali en sam velik hindujski tempelj. Vsaka hiša ima na dvorišču postavljen tempelj, ki je ponavadi enako velik, če že ne večji od hiše same. V kolikor pa vernik ne premore lastnega templja, ima postavljen vsaj steber, na katerem daruje božanstvu.

Gunung Agung je na otoku najvišja gora in je za Balijsce sveta. Na njenem vznožju stoji kompleks treh veli-

kih templjev, bogov Brahme, Šive in Višnuja. Tu je kraj obrednega darovanja za dobrobit cele dežele.

Sveta gora je domovanje dobrih bogov, duhov prednikov in vse mogočnega boga Šive. Morje in podzemlje pa sta domovanje hudičev, demonov in slabih duhov. Naklonjenost dobrim bogovom Balijski vračajo s svojo naklonjenostjo. Da bi se prikupili demonom in slabim duhovom, prirejajo verske slovesnosti in obredna žaloovanja. Da obredno žrtvovanje doseže svoj namen, morajo biti verniki duhovno čisti.

V notranjosti templja boga Šive stoji mali tempelj imenovan »mama« tempelj. To je najsvetejši prostor, kamor smejo vstopiti samo tempeljski svečeniki, na pa tudi verniki. Po templju so razobešeni kosi platna rdeče, črne in bele barve, ki simbolizirajo božanstva Višnuja, Šivo in Brahmo.

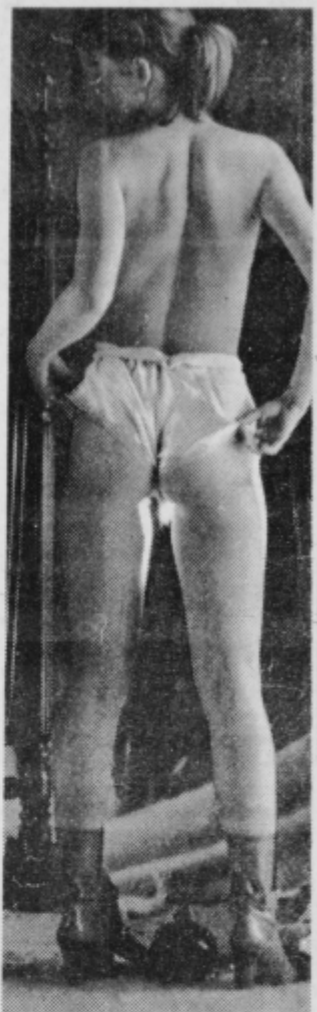
V dolgih kolonah prihajajo sem verniki iz celega otoka. Na glavah nosijo pletene košare s sadjem, riževe kolače in druge dobrate, ki predstavljajo njihov način življenja. Za to slovesnost nadeajo nase najlepše soronge (okrog bokov ovit kos platna), okrog pasu pa si ovijejo rumen trak kot simbol pripadnosti k hindujskemu načinu življenja. Košare z darili položijo na stranski »oltar«, sami pa posedejo po tleh. Tempeljski svečenik jih posveti in vsakemu posebej na čelo odtisne rdečo oziroma rumeno piko. Ljudje še malo pomeditirajo in za njih je formalni del svečanosti končan. Sledijo plesi. Plesalci in hkrati igralci s plesnimi gibi in igranjem uprizarjajo odlomke iz epov Ramajane in Mahabharata.

Če bi poskušal površno razdeliti balijski način življenja na tri dele, bi poleg pripadnosti religiji in navdušenju ob petelinjih bojih dodal še ples.

Balijskem je uspelo bolj kot kateremu koli drugemu narodu na svetu narediti iz plesa pravo virtuoznost. Ob usklajenosti in koordinaciji gibov z vsemi deli telesa, predvsem pa igri z očmi, lahko opazovalec kar obnemi. Postavnim dekletom se še kako prilagajajo z zlatimi nitmi prepletenimi kostumi, glave jim krasijo cvetovi dišečih orhidej.

Ko je dekle staro pet do šest let, gre k vaški učiteljici v uk, da se nauči plesa. Bolj nadarjene in premožnejše nadaljujejo študij plesa na plesni akademiji KOKAR v Denpasarju, pri šestdesetletni učiteljici Ketut Renung. Ta starka slovi po otoku, kot najboljša učiteljica plesne umetnosti. To šolanje traja od štiri do šest let. Plesalka ima pravico nastopati le do prve menstruacije, kajti po hindujski religiji je takrat ženska nečista. Pred mnogimi templji po otoku so celo opozorilne table, napisane v balijskem in angleškem jeziku, da je ženskam v teh dneh vstop v tempelj prepovedan.

Uro hoda od Ubuda stoji odmaknjena vas Sajan Kutut. Spet sem imel srečo, da sem naletel na versko svečanost prirejeno v čast riževi boginji Devi Sri. Vsaka vaška komuna ima izvoljen petčlanski odbor. Njegova naloga je organizirati dela na celotnem področju vaškega namakalnega sistema in prirejati tempeljske svečanosti v čast riževi boginje.

– Glejte, le to mi je ostalo po silvestrski noči. Pa so rekli, da bo treba zategniti le pas.

PRODAM

PRODAM VW 1300, december 73, za 96.000 din in Zastavo 101, dec. 75. karoserija generalno obnovljena in lakirana, za 90.000 din. Strupeh, Celje, Strma pot 12 (Nova vas) 34-554.

PRODAM poročno obleko št. 42, globok otroški voziček ter zibelko. Romih Jelka, Trnovlje 213.

PRODAM lahko mlado brejo kravo šeko. Šorn, Bukovžlak 9, Teharje.

PRODAM hišo z vrtom ali jo zamenjam. 10 minut iz mesta. Šifra: SREČA.

PRODAM TV color Gorenje – nov ekran. Tel.: 26-770 od 16. do 18. ure.

PRODAM stoječi kozolec s štirimi okni 13 x 9. Ogled možen na naslovu: Vodeb Emilija po domače pri Klemenc, Črnomca 36, pošta Šentjur pri Celju. Ostale inf. na naslov: Zagajšek Ivan, 3507 Baunatal 1, Birkenalle 95, ZRN.

PRODAM motokultivator Goldoni s frezo, plugom in železna kolesa ter prikolico z diferencialom. Razpotnik Srečko, Trnav hrib 10, Laško.

PRAŠIČA za zakol, težke od 100 do 120 kg, vzrejene na domači hrani, prodam. Prodajam tudi traktorski dvobrazdni obračalni plug. Jančič Franc, Žepina.

FIČKA, letnik 1974, z malo prevoženimi kilometri, prodam. Tel.: 710-994.

ZARADI starosti in bolezni prodam manjšo kmetijo z gospodarskim poslopljem. Prodajam tudi novo mlatilnico »Store«. Vinder Jože, Kale 26, Šempeter.

TAM 2000 kiper prodam. Inf. tel.: 783-282.

ZAMRZOVALNO skrinjo Gorenje 3301 z malo napako ugodno prodam. Jakob Ograjšek, Galicija 1, Zalec.

PRODAM avto Polonez, nov, še v garancijski (zaradi bolezni). Romih Ignac, za Garantom 211, 63313 Polzela.

PRODAM manjšo spalnico. Balon, Ulica 29. novembra 24, Celje.

PRODAM avto Škoda 100L, letnik 73, karamboliran spredaj, za rezervne dele. Jože Milinarič, Platinovec 24, Grobelno.

UGODNO prodam masivno mizo s šestimi stoli. Ogled možen na domu od 14. do 16. ure. Na Otoku 17, Milan Kovačič.

V NAJEM oddam manjšo njivo ali jo prodam – Na Ostrožnem. Inf. po tel.: (061) 881-074.

OB GLAVNI cesti Celje–Zalec prodam kmečko, pritično hišo za stanovanje ali obrt. Hiša vseljava konec leta 1983. Šifra: UGODNO.

PRODAM avto Lada 1200, letnik 74, v voznom stanju. Arzenšek Jože, tel.: 746-107.

PRODAM Zastavo 750, letnik 77, reg. do decembra 83. Lešnik Ladislav, Hramše 17, Dobrna.

ZASTAVO 750 de lux, 75, reg. in motorno žago Stihl prodam. Zagajšek, Dobje 18, Dramlje.

TRI gradbene parcele po 1000 m² za vikende ob Savinji med Bregom in Polzelo prodam. Tel.: v dopol. času 25-144.

PRODAM poceni kavč, omaro in žensko kolo. Golavšek Pavla, Petrovče 75 c, nasproti Drešnje vasi.

PRODAM trajnožarečo peč EMO – central 15, nerabljeno. Inf. Bonajo, tel.: 25-700.

KUPIM

KUPIM dobro ohranjen posnemalnik in pinjo. Jože Podvršnik, Hramše 14, Zalec.

HIŠICO z vrtom, do 80 SM, kupi zdomka v Celju ali bližnji okolici. Tel.: 26-885.

KUPIM dvosobno stanovanje ali hišico z malo vrta v bližnji okolici Celja. Najraje na Aljaževem hribu. Ponudbe pod šifro: UPOKOJENKA.

KUPIM parcelo za osebno rekreacijo – sadovnjak, v okolici Vojnika. Šifra: PARCELA.

STANOVANJA

ODDAM opremljeno sobo za pomoč – čiščenje. Šifra: TRUBARJEVA.

ENOINPOLSOBNO ali enosobno stanovanje v Celju išče slovensko dekle. Šifra: Leto 83.

SOBO s souporabo kopalnice oddam inteligentni. Oblakova ulica 3, Celje.

MLAJŠI upokojenki oddam sobo z vso oskrbo in nagrado za malo pomoč eni osebi. Šifra: ZADOVOLJNA.

NAJEMEM garsonjero ali sobo z uporabo kopalnice. Ponudbe pod »ZDRAVNICA«.

ZAPOSLITEV

SPREJMEMO NK delavca za izvajanje centralnih kurjav. Nastop dela takoj. Malgaj Herman, Levec 38, tel.: 24-968.

RAZNO

3 km iz Celja ob glavni cesti oddam v gospodarskem posloplju prostor, primeren za obrtno delavnico. Šifra: DELAVNICA.

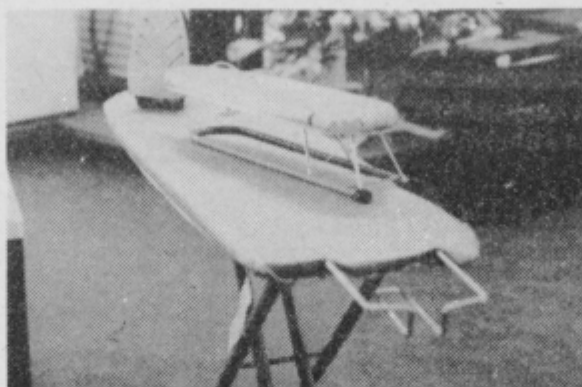
IŠČEM manjši prostor za mirno popoldansko obrt. Šifra: CENTER.

IZGUBILA sem žensko uro, od Zidanškove ulice do Čopove, 23. decembra. Poštenega najditelja prosim, da jo vrne na naslov: Šeruga, Čopova 25.

NOVI

STOP

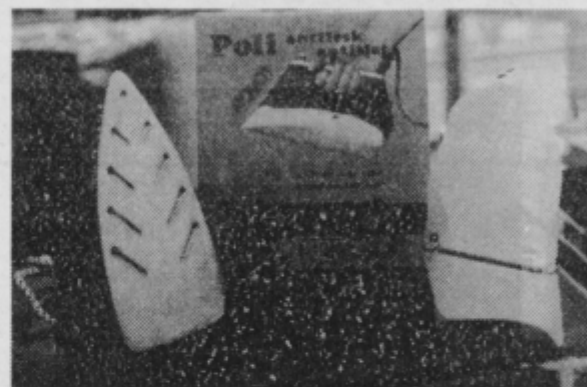
Poiščite v ... IDEALU

kovinotehna

tozd tehnična trgovina

Nastavek POLI za likalnike, ki omogoča likanje brez krpe, je nov proizvod, ki ga lahko kupite v prodajalni Ideal na Mariborski cesti v Celju. Razen tega imajo dobro izbiro likalnikov in likalnih desk.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta in starega očeta

MARTINA
VISOČNIKA

iz Ljubije pri Mozirju, se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za izraze sožalja, darovano cvetje in vence. Posebna zahvala sosedom za vso pomoč ter kaplanu iz Mozirja za pogrebno svečanost. Zahvaljujemo se tudi ZB NOV Mozirje za pogrebno spremstvo s praporjem.

Zalujoči:

žena Ivanka ter hčerka Cvetka z družino

SVET VVO
TONČE ČEČEVE CELJE

razpisuje
prosta dela in naloge

Pomočnika ravnatelja VVO

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom o združenem delu in družbenim dogovorom o oblikovanju kadrovske politike v občini Celje, izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da imajo najmanj višješolsko izobrazbo
- da izpolnjujejo pogoje za vzgojitelja ali strokovnega delavca, določene z zakonom o vzgoji in varstvu predšolskih otrok ali učitelja po zakonu o osnovni šoli
- da imajo najmanj 5 let delovnih izkušenj, od tega najmanj 2 leti dela pri vzgoji in varstvu predšolskih otrok
- da imajo organizacijske in vodstvene sposobnosti, razvidne iz dosedanjega dela
- da so družbenopolitično aktivni

Kandidat bo izbran za 4 leta.

Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev in opisom dosedanjega dela v 10 dneh po objavi razpisa na naslov: VVO TONČE ČEČEVE CELJE, Mariborska 43, z oznako »za razpisano komisijo«.

O izbiri bomo obvestili kandidate v 20 dneh po končanem zbiranju prijav.

tovarna izolacijskega materiala r. o., laško

tim

TOZD Montaža izolacij

Komisija za delovna razmerja

Objavlja
prosta dela in naloge

VODJA SEKTORJA FASAD

Pogoji: – srednja ali višja strokovna izobrazba gradbeni smeri in 3 oziroma 1 leto delovnih izkušenj na vseh področjih gradbeništva.

Od kandidata pričakujemo sposobnost za sodelovanje in koordinacijo.

Kandidati, ki izpolnjujejo navedene pogoje, naj pošljejo pisne ponudbe na naslov: TIM Laško, Rečica 17, kadrovska socialna služba.

Prijave sprejemamo 8 dni po objavi.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 15 dneh po končanem zbiranju ponudb.

SOZD MERX
DO GOSTINSKO PODJETJE CELJE
TOZD »SAVINJA« LAŠKO

Komisija za delovna razmerja

Objavlja
prosta dela in naloge za

1. 2 KV kuharja
2. 3 KV natakarje
3. 1 čistilko – sobarico

Pogoji:
pod 1. in 1.
– končana gostinska šola, 1 leto delovnih izkušenj, delovno razmerje se sklepa za nedoločen čas, poskusno delo 2 meseca
pod 3.
poskusno delo 1 mesec, delovno razmerje se sklepa za določen čas

Kandidati naj pošljejo pisne vloge v 8 dneh od objave na naslov: Gostinsko podjetje Celje, Splošno kadrovskega sektorja, Ljubljanska 5, Celje.

NOVI TEDNIK

NOVI TEDNIK
63000 CELJE
Trg V. kongresa 3a

NAROČILNICA

Podpisani _____

kraj _____ ulica _____ št. _____

pošta _____ naročam časopis »NOVI TEDNIK«

Začnite mi ga pošiljati dne _____

Obvezujem se, da bom redno plačeval naročnino.

V _____ dne _____

podpis naročnika

So tudi vam noveletni prazniki izpraznili žepe?

Ima kdo od vaših najbližjih osebni praznik, pa ste v zadregi za poceni a primerno darilo?

Ponujamo vam ugodno rešitev - čestitko v sporedu Radia Celje.

Darilo je poceni, razveselilo bo obdarovanca in z njim vred ob primerni melodiji še mnogo drugih.

Oddaja »Čestitke in pozdravi« je na sporedu Radia Celje vsak dan od ponedeljka do sobote ob 16.05, v nedeljo pa ob 12.00.

Naročite za svoje najbližje glasbeni pozdrav in čestitko Radia Celje.

TV SPORED

NEDELJA, 9. 1.

9.40 POROČILA; 9.45 ŽIV ŽAV, otroška matineja; 10.35 M. Božić: ČLOVEK IN POL, nadaljevanje TV Zagreb; 11.35-625, oddaja za stik z gledalci; 12.00 KMETIJSKA ODDAJA; 13.00 POROČILA (do 13.05); 14.15 ADDIO, PICCOLA MIA, vzhodnonemški film; 15.15 POROČILA; 16.20 Ljubljana: FINALE DNEVNIKO-VEGA TURNIRJA V MALEM NOGOMETU; 17.30 NAŠ KRAJ: Radovica; 17.45 ŠPORTNA POROČILA; 18.00 POLARNIKI, dokumentarna oddaja; 18.20 POR-TRETI: Mile Klopčič; 18.55 NE PREZRITE; 19.10 RISANKA; 19.20 CIK CAK; 19.23 TV IN RADIO NOCOJ; 19.26 ZRNO DO ZRNA; 19.30 TV DNEVNIK; 19.55 VREME; 19.57 PROPAGANDNA ODDAJA; 20.00 MRTVI SE NE VRAČAJO, 1. del nadaljevanke TV Novi Sad; 21.00 ŠPORTNI PREGLED; 21.35 ŽIVETI Z NARAVO, dokumentarna serija TV Sarajevo; 22.20 POROČILA

PONEDELJEK, 10. 1.

9.00 ZIMSKI SPORED ZA DIJAKE: TV koledar, Živim v malem mestu, Risanka, Vampir-netopir, poljudnoznanstveni film; Poročila; 10.05 ZIMSKI SPORED ZA DIJAKE (do 13.00); 17.20 POROČILA; 17.25 MALI ODRED, otroška nanizanka TV Skopje; 17.55 VARNOST V LETALSKEM PROMETU; 18.25 OBZORNIK; 18.45 ZDRAVO, MLADI; 19.15 RISANKA; 19.20 CIK CAK; 19.24 TV IN RADIO NOCOJ; 19.26 ZRNO DO ZRNA; 19.30 TV DNEVNIK; 19.55 VREME; 19.57 PROPAGANDNA ODDAJA; 20.00 E. McCabe: ZIMSKA GLASBA, irska drama; 20.55 STUDIO 2; 21.50 POROČILA

Oddajniki II. TV mreže:

17.25 TV DNEVNIK; 17.45 RDEČE, RUMENO, ZELENO, otroška serija TV Skopje; 18.00 IGRČKANJE, otroška serija; 18.15 PO REKI TARI: Od Durovića Tare do Ščepan-Polja; 18.45 GLASBENA ODDAJA; 19.00 ŠPORTNI GRAFIKON; 19.30 TV DNEVNIK; 20.00 PO POTEH SPOZNANJ; 20.45 ZAGREBSKA PANORAMA; 21.00 BOLNIŠNICA NA KONCU MESTA, češkoslovaška serija (do 22.00)

TOREK, 11. 1.

9.50 PROPAGANDNA ODDAJA; 9.55 Adelboden: VELESALOM ZA MOŠKE, prenos 1. teka (do 11.00/15); 11.15 PROPAGANDNA ODDAJA; 11.20 SLALOM ZA ŽENSKO, posnetek 1. teka iz Ruhpoldinga; 12.20 PROPAGANDNA ODDAJA; 12.25 Ruhpolding: SLALOM ZA ŽENSKO, prenos 2. teka; 13.20 PROPAGANDNA ODDAJA; 13.25 Adelboden: VELESALOM ZA MOŠKE, prenos 2. teka (do 14.30/45); 15.50 POROČILA; 15.55 PROPAGANDNA ODDAJA; 16.00 SLALOM ZA ŽENSKO, posnetek iz Ruhpoldinga; 16.45 PROPAGANDNA ODDAJA; 16.50 VELESALOM ZA MOŠKE, posnetek iz Adelbodna; 17.35 LOSKITIK IN OBLAK, sovjetska lutkovna serija; 17.55 OD VSAKEGA JUTRA RASTE DAN: Tržič; 18.25 GORENJSKI OBZORNIK; 18.40 KRATEK FILM; 18.55 KNIJGA; 19.10 RISANKA; 19.20 CIK CAK; 19.24 TV IN RADIO NOCOJ; 19.26 ZRNO DO ZRNA; 19.30 TV DNEVNIK; 19.55 VREME; 19.57 PROPAGANDNA ODDAJA; 20.00 SKUPNO, notranjepolitična oddaja TV Ljubljana in drugih jugoslovanskih studiov, 20.55 SKUPNO, notranjepolitična oddaja TV Ljubljana in drugih jugoslovanskih studiov; 21.40 V ZNAMENJU

Oddajniki II. TV mreže:

17.25 TV DNEVNIK; 17.45 KDOR HOČE, TA ZMORE, otroška oddaja TV Novi Sad; 18.15 ODPRTA KNJIGA; 18.45 TELESTART '81, zabavno glasbena oddaja; 19.30 TV DNEVNIK; 20.00 NARODNA GLASBA; 20.45 NAŠI LJUDJE, dokumentarna oddaja; 21.35 ZAGREBSKA PANORAMA; 21.50 EN AVTOR, EN FILM (do 22.10)

SREDA, 12. 1.

9.00 ZIMSKI SPORED ZA DIJAKE: TV koledar, Uganka, Pogovor z Luko Paljetkom, Risanka, Poročila; 10.05 ZIMSKI SPORED ZA DIJAKE (do 13.00); 17.35 POROČILA; 17.40 CIBICAN, DOBER DAN: Veselo na delo!; 17.55 GLASBENI AMATERJI, oddaja TV Priština; 18.25 ZASAVSKI OBZORNIK; 18.40 MOZAIK KRATEKE FILMA: POSLEDNJI IZZIV, ameriški športni film; 19.05 RISANKA; 19.24 TV IN RADIO NOCOJ; 19.26 ZRNO DO ZRNA; 19.30 TV DNEVNIK; 19.55 VREME; 19.57 PROPAGANDNA ODDAJA; 20.00 FILM TEDNA: GAZIJA, jugoslovanski film; 21.30 MAJHNE SKRIVNOSTI VELIKIH KUHAJSKIH MOJSTROV; 21.35 KULTURNE DIAGONALE; 22.15 POROČILA

Oddajniki II. TV mreže:

17.25 TV DNEVNIK; 17.45 GUSARJI KAPITANA KUKA, otroška serija; 18.15 KAKO SMO POSTALI BEOGRAJČANI, izobraževalna oddaja; 18.45 PRIJATELJI GLASBE; 19.30 TV DNEVNIK; 20.00 POROČILA; 21.05 JUTRI, kulturna oddaja (do 22.00)

ČETRTEK, 13. 1.

9.00 ZIMSKI SPORED ZA DIJAKE: TV koledar, Francisco Goya, poljudnoznanstveni film; Risanka, Poročila; 10.05 ZIMSKI SPORED ZA DIJAKE (do 13.00); 17.20 POROČILA; 17.25 VESOLJE: En glas v vesoljskem zboru; 18.25 LJUBLJANSKI OBZORNIK; 18.40 NA SEDMI STEZI; 19.10 RISANKA; 19.20 CIK CAK; 19.24 TV IN RADIO NOCOJ; 19.26 ZRNO DO ZRNA; 19.30 TV DNEVNIK; 19.55 VREME; 19.57 PROPAGANDNA ODDAJA; 20.00 TEDNIK; 21.00 ZVOKI GODAL: Gradnja starih in novih instrumentov; 21.20 MINIATURE: V ZNAMENJU

Oddajniki II. TV mreže:

17.25 TV DNEVNIK; 17.45 UČITELJ, otroška serija; 18.15 PREHRANA V NARAVI, dokumentarna serija; 18.45 MALI – VELIKI SVET, zabavna oddaja; 19.30 TV DNEVNIK; 20.00 L. Pirandello: NE VEMO KAKO, predstava HNK Split; 21.55 SREČANJA, kulturna oddaja; 22.25 ZAGREBSKA PANORAMA (do 22.40)

PETEK, 14. 1.

9.00 ZIMSKI SPORED ZA DIJAKE: TV koledar, Hiša brez številke, Z antibiotiki proti mikrobom, Obramba Klisa, Poročila; 10.05 ZIMSKI SPORED ZA DIJAKE (do 13.00); 17.20 POROČILA; 17.25 DOMAČI ANSAMBLI: Henček in njegovi fantje; 17.55 ARABELA, češkoslovaška nadaljevanke; 18.25 OBZORNIK; 18.40 ARHITEKTURA: Oblikovanje arhitekturne lupine; 19.05 RISANKA; 19.20 CIK CAK; 19.24 TV IN RADIO NOCOJ; 19.26 ZRNO DO ZRNA; 19.30 TV DNEVNIK; 19.55 VREME; 19.57 PROPAGANDNA ODDAJA; 20.00 TRAVIS LOGAN, ameriški film; 21.35 ZRCALO TEDNA; 21.55 C. Desailly: NOVE TIGROVE BRIGADE, zadnji del francoske nanizanke; 22.50 POROČILA

Oddajniki II. TV mreže:

17.25 TV DNEVNIK; 17.45 PALČKI NIMAJO POJMA, otroška oddaja; 18.15 VARNOST V PROMETU; 18.45 ČEZ TRI GORE: Dekliški nonet VITRA iz Ribnice; 19.30 TV DNEVNIK; 20.00 BALETNA ODDAJA; 20.50 ZAGREBSKA PANORAMA; 21.05 POROTA, dokumentarna oddaja; 22.10 NOČNI KINO: PREDSTAVA, angleški film (do 23.45)

SOBOTA, 15. 1.

8.30 POROČILA; 8.35 LOSKITIK IN OBLAK, sovjetska lutkovna serija; 8.55 CIBICAN, DOBER DAN: Veselo na delo!; 9.10 MALI ODRED, otroška nanizanka TV Skopje; 9.40 ARABELA, češkoslovaška otroška serija; 10.10 VESOLJE: En glas v vesoljskem zboru; 11.10 MUZEJI MAKEDONIJE: Naravoslovni muzej Makedonije v Skopju; 11.40 PRAZNIČNI DNEVI SLOVENSKE FOLKLORE: Večer ljudskih plesov, 1. oddaja; 12.15 DOKUMENTAREC MESECA: Nihalo med smehom in solzami, ponovitev; 12.45 PROPAGANDNA ODDAJA; 12.50 Wengen: SMUK ZA MOŠKE, prenos (do 14.15/30); 15.20 POROČILA; 15.25 FLIPPER (del, nasl.), ameriški film; 16.55 PJ V KOŠARKI: – JUGOPLASTIKA – CZ, prenos v odmoru PROPAGANDNA ODDAJA; 18.30 SEBASTIJANOVA BABICA: Kdo je ukradel torto, risanka; 18.45 MUPPET SHOW: Alan Arkin; 19.10 RISANKA; 19.20 CIK CAK; 19.24 TV IN RADIO NOCOJ; 19.26 ZRNO DO ZRNA; 19.30 TV DNEVNIK; 19.55 VREME; 19.57 PROPAGANDNA ODDAJA; 20.00 SOBOTA TV KRIZANČKA; 21.30 PROPAGANDNA ODDAJA; 21.35 NOČNI KINO: NAREDNIK, ameriški film; 23.05 POROČILA

Oddajniki II. TV mreže:

17.00 OTROŠKA PREDSTAVA; 18.00 O. Davičo: PESEM, ponovitev TV nadaljevanke; 19.00 BOKELJSKA MORMARICA, narodna glasba; 19.30 TV DNEVNIK; 20.00 TV KASETA: Jadranka Stojaković; 20.30 POEZIJA; 21.05 POROČILA; 21.10 ČLOVEK IN ČAS, dokumentarna oddaja; 21.40 ŠPORTNA SOBOTA; 22.10 POVSEM OSEBNO, dokumentarna serija (do 22.55)

RADIO CELJE

ČETRTEK, 6. 1.: 8.00 Poročila, 8.05 Dopoldne z vami (vmes ob 9.00 Poročila), 10.00 Zaključek sporeda, 15.30 Obvestila, 15.45 Zabavni globus, 16.00 Kronika, 16.15 Čestitke in pozdravi, 16.30 V četrtek za vas, 18.00 Zaključek sporeda.

PETEK, 7. 1.: 8.00 Poročila, 8.05 Petkov mozaik (vmes ob 9.00 Poročila), 9.30 Žveplometer, (10. Zaključek sporeda, 15.30 Obvestila, 16.00 Poročila, 16.05 Čestitke in pozdravi, 16.45 Zabavni globus, 17.00 Kronika, 17.15 Glasbo vam izbira, 17.45 Turistična oddaja, 18.00 Zaključek sporeda.

SOBOTA, 8. 1.: 8.00 Poročila, 8.05 Kuharski kotiček, 9.35 Koledar prireditvev, 9.00 Poročila, 9.05 Jugotonov express, 9.35 Filmski sprehodi, 10.00 Zaključek sporeda, 15.30 Obvestila, 15.45 Športna sobota, 16.00 Poročila, 16.05 Čestitke in pozdravi, 17.00 Kronika, 17.15 Lestvica zabavnih melodij, 17.30 Kulturni feljton, 17.45 Zabavni globus, 18.00 Zaključek sporeda.

NEDELJA, 9. 1.: 10.00 Poročila, 10.10 Obvestila, 10.30 Predstavljamo vam, 10.45 Kekčevi prijatelji, 11.00 Vedri zvoki, 11.15 Zabavni globus, 11.30 Kmetijska oddaja, 12.00 Čestitke in pozdravi, 13.00 Poročila, 13.05 Žveplometer (ponovitev) 13.30 Literarna oddaja, 13.45 Iz domačih logov, 14.00 Zaključek sporeda.

PONEDELJEK, 10. 1.: 8.00 Poročila, 8.05 Športno dopoldne (vmes ob 9.00 Poročila), 10.00 Zaključek sporeda, 15.30 Obvestila, 16.00 Poročila, 16.05 Čestitke in pozdravi, 16.30 Reportaža, 16.45 Zabavni globus, 17.00 Kronika, 17.15 Lestvica narodnozabavnih melodij, 17.30 Športni pregled, 18.00 Zaključek sporeda.

TOREK, 11. 1.: 8.00 Poročila, 8.05 Dopoldne z vami (vmes ob 9.00 Poročila), 9.45 Esperanto, 10.00 Zaključek sporeda, 15.30 Obvestila, 16.00 Poročila, 16.05 Čestitke in pozdravi, 16.30 Delo in zdravje, 16.45 Zabavni globus, 17.00 Kronika, 17.15 Iz arhiva resne glasbe, 17.45 Odmevi, 18.00 Zaključek sporeda.

SREDA, 12. 1.: 8.00 Poročila, 8.05 Dopoldne z vami (vmes ob 9.00 Poročila), 9.30 Koledar prireditvev, 10.00 Zaključek sporeda, 15.30 Obvestila, 16.00 Poročila, 16.05 Čestitke in pozdravi, 16.30 Delo in zdravje, 16.45 Zabavni globus, 17.00 Kronika, 17.15 Glasbene vzporednice, 17.45 Iz zakladnice zborovske glasbe, 18.00 Zaključek sporeda.

ROJSTVA

CELJE

Rodilo se je 17 dečkov in 30 deklic.

POROKE

CELJE

Poročili so se štirje pari od teh: MASTNAK Cvetko iz Marija Dobjega in ŠABEC Cvetka iz Marija Dobjega, OPALK Drago iz Celja in PERTINAC Marija iz Brez nad Laškim.

SMRTI

CELJE

Umrli so: PUŠNIK Konrad, 72, Rove, KRAMAR Mihael, 76, Polže, VELEJ Vilma, 82, Bukovžlak, TAMŠE Martin, 79, Zalec, IVSEK Fanika, 64, Zidani most, LIPAR Marija, 81, Zg. Tinsko, MAKAROVIC Boris, 71, Celje, VASLE Maks, 62, Gotovlje, ŠKRABLIN Angela, 61, Zastranje, ZOHAR Franc, 74, Belovo, MAČEK Marija, 84, Lopata, TERGLAV Gabrijela, 60, Polzela, MARŠ Maksimilijan, 77, Rogatec, BAŠ Karolina, 77, Gotovlje, KVAS Ljudmila, 57, Boharina, POŽEB Amalija, 79 Breg, Slovenske Konjice, VODENIK Franc, 74, Celje, STRIGL Fortunat, 61, Flor-

jan pri Šoštanju, PRAH Anton, 66, Brestovec, ROGLIČ Natalija, 66, Celje, PODLESEK Miha, 61, Kapla vas, VOLF Anton, 56, Galicija pri Žalcu, NOVAK Pavlina, 70, Golobinjek pri Planini, JEVNIŠEK Jožef, 73, Vrba, Celje, KARDOS Magdalena, 37, Titovo Velenje, BLAGOJEVIČ Boris, 74, Mozirje.

DEŽURSTVA

Zdravstveni dom

Dežurstvo med tednom: pomožni zdravnik od 14. do 20. ure, glavni zdravnik od 15. ure do naslednjega dne do 6. ure zjutraj. Ob nedeljah je dežurstvo od 12. ure do naslednjega dne do 6. ure zjutraj, ob praznikih pa od 6. do 7. ure naslednjega dne.

Lekarne Celje

Neprekinjeno dežurstvo ima Lekarna Center v Stanetovi ulici 13 a, Celje.

Trgovine

V prvih treh mesecih letošnjega leta bo dežurna samopostrežba CENTER v Stanetovi ulici vsak dan, tudi ob sobotah od 7.30 do 20. ure.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega brata in strica

MAKSA RADEJA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem, ki ste nam v težkih trenutkih pomagali in sočustvovali z nami, ga spremenili na zadnji poti, mu darovali cvetje in izrekli sožalje. Posebna zahvala dr. Šmidu za njegovo požrtvovalno zdravljenje, Gasilskemu društvu in ZB NOV Planina ter obema govornikom za tako ganljive poslovilne besede ob odprtem grobu in duhovniku za opravljen obred.

Vsi njegovi

Lestvici zabavnih in domačih melodij

Zabavne melodije:

1. INTERKONTINENTAL – SEAD MEMIČ VAJTA
2. RIO – DURAN
3. NISEM TATA MATA – IVEK BARANJA
4. ČAKAM – VLADO KRESLIN
5. DA DA DA – TRIO

Velika izbira plošč in kaset vam je na izbiro v prodajnih enotah KOVINOTEHNE – TOZD TEHNIČNA TRGOVINA

Domače melodije:

1. KAKO SEM SE UJEL – SLAK
2. DANES PRAZNUJEMO – MUŽENIČ
3. ZDAJ PA VEM – ŠTIRJE KOVAČI
4. ZA URNE NOGE – PETRIČ
5. FRANC VSEVED – AVSENIK

Prodajalna MELODIJA v Cankarjevi ulici v Celju vam nudi bogat program plošč in kaset. Prodajalna MELODIJA – TDO »TEKO« CELJE – SOZD MERX

KUPON

lestvica zabavnih melodij _____

izvajalec _____

lestvica domačih melodij _____

izvajalec _____

Ime in priimek _____

naslov _____

Nagrajenca: Jožica Tamše, Polzela 138
Regina Petek, Košnica 45/b, Celje

Pišite na naslov: Novi tednik – Radio Celje, Trg V. Kongresa 3a, Celje
Vsakič – nagrada velika plošča, ki jo izžrebanci dvignejo v prodajalni MELODIJA.

Snežne razmere

Sreda, 5. 1.

Golte: ob 8.00 – 10 cm snega, temp. 5 stopinj C, oblačno, obratuje vlečnica Morava, Stari stani in sedežnica Medvedjak (od 9–16 ure). Nihalka vozi vsako polno uro.

Rogla: ob 8.00 – 30 cm snega, temp. 5 stopinj C, oblačno, obratujejo vlečnice Mašin žaga, Uniorček in Ostrušica (od 9–16 ure) Tekaške proge so urejene v dolžini 10 km. Cesta je prevozna z zimsko opremo.

Kope: ob 8.00 – 50 cm snega, temp. 0 stopinj C, obratujejo vlečnici Sedlo in Hale Male kope, vlečnica Pungart bo pričela ponovno obratovati jutri.

INTELIGENTNA ŽIVAL

- Ne morete si predstavljati tako inteligentne živali, kot je moj jazbečar.
- Sem že opazil. Vsakič, kadar se pripravljate na strel, se skrije za drevo...

DIVJI KMET

- Danes sem imel srečo. Ustrelil sem 10 rac...
- Divjih?
- Ne, divji je bil le kmet, njihov lastnik.

POCENI PEČENKA?

- Možek, torej dva zajca si danes ustrelil, pravi žena vsa vesela. Torej bomo imeli poceni nedeljsko pečenko.
- To si misliš, ženka. Na žalost pride na vsakega zajca en obšteljen gonič.

NOVI TEDNIK

Regionalno glasilo občin celjskega območja Novi tednik so ustanovile občinske konference SZDL Celje, Laško, Mozirje, Slovenske Konjice, Sentjur, Šmarje pri Jelšah in Zalec. Uredništvo: Celje, Trg V. kongresa 3 a. Direktor TOZD in glavni urednik Boris Rosina. Odgovorni urednik Novega tednika Branko Stamejčič. Redakcija: Marjela Agrež, Violeta V. Einspieler, Mateja Podjed, Milena B. Poklič, Rado Pantelič, Damjana Stamejčič, Zdenka Stopar, Srečko Šrot, Mitja Umnik, Janez Vedenik, Tone Vrabl. Tehnični urednik Franjo Bogadi.

Izhaja vsak četrtek. Novi tednik izdaja ČGP Delo, Ljubljana. Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo. Cena posameznega izvoda 10 din. Celoletna naročnina 450 din, polletna naročnina 225 din. Za tujino je cena dvojna. Štev. ziro računa 50700-603-31198 – ČGP Delo Ljubljana, TOZD Novi tednik Celje.

Telefoni uredništva, oglasnega oddelka in naročnine 22-369, 23-105.

Pri vinu je kakovost pomembnejša od količine

Zato naj velja naš nasvet – uživajte ga z mero

To bodi poglavitno vodilo sleherne-ga resničnega prijatelja vina, tega pre-lepega daru narave. Ne bom zanikal, da je boj proti alkoholizmu kaj slabe-ga, nasprotno!! Čezmerno uživanje al-kohola je pogubilo že marsikoga in povzročilo dosti nesreče. Vendar naj koj spočetka oznamimo, da resnični ljubitelji pristnega in zdravega vina prav tako kot pripadniki raznih protialkoholnih lig in združenj obsojamo alkoholizem kot družbeno zlo in nesre-čo za posameznika. Da bi ne bilo ne-sporazumov ali napačnih pojmovanj in jeze. Pravi in poštenu ljubitelja vina jemlje to pijačo kot sestavni del naše prehrane in le redkokateri zdravnik bo odločno zatrdil, da kozarček ali dva ob dobrem kosilu in okusni večerji po na-pornem delovnem delu škodujeta. Iz-jeme so seveda bolniki ali otroci.

Seveda pa nobeno pretiravanje ni koristno in to velja tudi za uživanje vina. Med razumne in kulturne pivec zato ne sodijo smrdljive brente, ki lo-kajo vsevprek in že navsezgodaj pijane tavajo po ulicah ali posedajo po krčmah. In še ti zvečine pijejo nevarne in dvomljive destilate. Takšni ljudje končajo v jarku, pijani, bolni in neza-vestni. In navsezadnje jih pobere brid-ka smrt ali pa dočakajo neprijetne čase v ustreznih zavodih. Takšni primerki ne sodijo v tematiko plemenite vinske kulture. Zanje resnično veljajo očitki bojnikov proti alkoholu. Odkriti lju-bitelj se vinu posveča s pametjo, ki pozna pravo mero. In to je vse kaj drugega kot alkoholizem.

Strokovnjaki so že zdavnaj ugotovi-li, da so v vinu alkoholi, kisline, razna barvila in čreslovina, rudninske in bu-ketne snovi, pektini, vitamini, železo in baker ter še marsikaj. Poprečen uživalec vina seveda ne ve, da je v vinu toliko različnih snovi oziroma da ima toliko sestavin. Mnoge od njih so za človeški organizem zelo koristne.

Stari narodi so to spoznali že v dav-nini in vino uživali kot hrano in tudi zdravilo. Pri mnogih narodih velja po-dedovana tradicija, da je vino takšna

pijača, ki sodi med živila. Kozarec vina sodi k vsakdanjemu kosilu, južini ali večerji – tako kot kos kruha. Sovražni-ki vina to radi pozabljajo – saj mislijo le na slabe plati uživanja. Alkoholne pijače so nevarne tedaj, če jih uživamo nezumno in nespametno. Vino – če ga pijemo z mero in razumom – pa spada med najplemenitejše pijače. Veliki znanstvenik Louis Pasteur je nekoč dejal: »Vino je najbolj higienska pijača vseh časov!«

Poglejmo spet Francoze, Italijane ali Grke pa tudi naše Dalmatince. Skoraj v sleherni družini stoji pri rednem obroku na mizi tudi steklenica vina. Kozarec ali dva pri jedi sta samoumev-na. Ponekod vino tudi redčijo z vodo ali mineralno vodo. Stari Grki so ga baje mešali kar z morsko vodo.

Tudi na Slovenskem – zlasti v vino-rodnih krajih – radi med malico izpije-jo kupico. Ljudem ob težkem delu da-je vino novo moč. In Dalmatince ali Istran se zna v vročini ob težavnem delu zadovoljiti z nekaj sardelami, ko-som kruha in kozarčkom vina ali »be-vande«.

Če bodo ljudje tako tudi drugod uživ-ali vino, se ni česa bati. Resnični lju-bitelji in tisti, ki jim je kaj do širjenja prave vinske kulture, bodo ravnali pravilno, če se bodo za takšno uživanje vselej in povsod zavzemali. Morda bo komu zvenelo čudno, vendar se lahko tudi na takšen način bori proti alko-holizmu. Obstajajo merila Svetovne zdravstvene organizacije, v katerih go-vore tudi o alkoholizmu in o tem, kdo je alkoholik. Vendar se na tisto mero ne bi obešali, kajti utegnili bi najti na-vihance, ki bi dejali: saj toliko pa ga lahko vsak dan izpijem! To ni res in je slabo. Pijte ga manj, z mero – pa dobro naj bo!

In česa slabega se še posebej ni bati, če bodo resnični ljubitelji vina v pri-jaznem omizju odprli nekaj steklenic in se tu in tam vdali iskrenemu uživa-nju. In doživeli dionizične užitke. Iskrece se vino teče v kozarce, pozna-

valske roke jih ljubeče dvigajo in po-kušajo. Kakšno veselje in užitek!

Vino – zlasti takšno s primerno kislino – je odlična pijača za spodbujanje teka in za dobro prebavo. Pri zmernem uživanju je dobro dopolnilo v vsakda-nji prehrani. Z njim uživamo razne mi-nerale in vitamine, celo vrsto koristnih organskih snovi. Modri zdravniki, ke-miki in drugi učenjaki so dokazali ko-ristnost uživanja dobrega in pristnega vina. Seveda pa so vsi po vrsti poveda-li, da ne smemo pozabiti na mero.

Vino uničuje klice nekaterih kužnih bolezni. Ugotovili so tudi zanimivo dejstvo, da so namreč ponekod v tej rujni tekočini celo antibiotiki. Glejmo tako ali drugače: iz vinorodnih krajev prihajajo prav tako zdravi ljudje kot od drugod, kjer trta ne raste. Pred-vsem pa so to večinoma vedri in odkri-ti ljudje, obrnjeni k soncu in tako k svetlobi. Korenjaki po duši in telesu. Mar to ne govori dovolj zgovorno o tem, da daje vino ljudem dobro voljo in moč!

V našem življenju ima vino posebno mesto kot prijetno poživilo. Nekateri ljudje kadijo, drugi pijejo kavo ali čaj, mnogi pa prisegajo na kozarček žganja ali vinjaka. Vsakomur svoje, okusi so tudi to različni. Vendar pa nepri-stransko – ne kot častilci vina – lahko mirne vesti zapišemo, da ni lepšega spodbujevalca iskrivih misli, kot je prav plemeniti dar vinske trte. Ob ko-zarčku ali dveh takšnega poživila po-govor najlepše steče, utrinjajo se misli, duhovitost se razvema, prijateljstvo pa poživlja. Koliko velikih umetnin je nastalo ob kozarčku vina. Kakšen nav-dih je pomenila vinska majolika ali bokal pesnikom, slikarjem in velikim mislecem. Prešeren, Župančič, Glazer, Pavček in drugi so povedali lepe o in ob vinu. Debele knjige bi lahko napi-sali o trti in vinu kot umetniškemu motivu in navdihu. Nič čudnega ni, če trta spremlja številne motive slavnih slikarjev in kiparjev. Zajetno zbirko bi ustvarili, če bi zbrali pesmi, odlomke iz književnih del ali izreke o vinu.

Lovska sreča

Ivo Posedel je član polzelske lovske družine. Lovec je z vsem srcem in čeprav je še sorazmeroma mlad je že nekaj let tudi lovski čuvaj. V lovišču Socka v bližini Polzele je imel že dalj časa na piki lisjaka, vendar se mu je spretno izmikal. V prednovoletni noči pa ga je potrpežljivo čakal cele štiri ure. Noč je bila svetla skoraj kot dan in mraz je grizel v roke in noge. Točno opolnoči pa se je prikazala prihuljena lisjakova postava. Plazil se je kot senca tiho in previdno, vendar dovolj blizu, da ga je lovčev strel zanesljivo spodsekal. Plen je bil presenetljiv. Lisjak je bil star kakih pet let, izredno velik in zdrav, z bleščečim krznom, skratka enkratna trofeja.

T. TAVCAR

AMADEUS POROČA

Vsi litri popiti,
vsi kozarci razbiti,
obljub na milijone,
OPROSTITUTE, NA BONE!

LOVSKA

Pavle je strasten lovec, vendar vedno zgreši. Zato spotoma kupi zajca in ga nese domov ženi, pri tem pa vselej pozabi odstraniti ceno.

»Veš, dragi Pavle,« mu pravi žena, »pusti raje v bodoče mene, da kupim zajca, dobim ga ceneje. Ti pa medtem odstreli kakšno lepo zeljnato glavo...«

NI RAZUMELA

Dve sosedni pogovarjata. Prva pravi: »Moja hčerka je sedaj v Španiji in je spoznala tam čednega Španca, s katerim se je zaročila.«

»In kdaj bo poroka?« vpraša druga.

»Počakati morata, da se pežeta nekoliko dvigne.«

»Pri tako mlademu možu? Mar se ne da nič napra-viti?«

NAPREDOVANJE ZNANOSTI

– Vas še vedno tako boli v levem ramenu?

– Pa še kako, tovariš zdravnik.

– No, potem bomo poskusili z mrzlimi obkladki.

– Toda zadnjič ste rekli, da pridejo le topli v po-štev!

– Zadnjič... med tem je vendar znanost zopet na-predovala.

RECEPT TEDNA

Tanki špageti na olju

Potrebujemo pol kg tankih špagetov, sol, 50 g olja, omako bešamel in nastrgan parmezan, 100 g ne-mastne šunke in eno jajce.

V večji posodi segrejemo dva litra vrele vode in ko začne vreti, jo posolimo in vsujemo špagete. Me-šamo jih z vilicami, dokler voda ne začne spet vreti. Dodamo malo olja, da se špageti med seboj ne spri-mejo. Na zmernem ognju špagete skuhamo do meh-kega. Paziti moramo, da se ne skuha preveč. Zato jih večkrat poskusimo. Kuhane špagete odcedimo in stre-semo v večjo skledo. Pomešamo jih z omako, bešamel in jih vsujemo v ognja varno skledo namazano z ma-slom in potresemo z nastrganim parmezanom. Pečemo jih v pečici, segreti na 180° C, približno petnajst minut. Špageti so pripravljene, ko površina zlato porumeni.

Omako bešamel si pripravimo tako, da v kozici razta-limo žlico masla, odstavimo in vmešamo žlico moka. Zmes še naprej mešamo na zmernem ognju, dokler moka ne porumeni. Nato po malem dodajamo mleko, dokler ne dobimo enakomerne omake. Odstavimo z ognja, nekoliko ohladimo in dodamo na drobne koščke zrezano šunko, ter stepeno jajce.

NOVO SREDIŠČE VAŠIH NAKUPOV

PRODAJNI CENTER
LEVEC

nama

lesnina

hvala za zaupanje

